

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 700 lir - Leto XLIII. št. 112 (12.744)

Trst, sreda, 13. maja 1945

primorski

dnevnik

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER

7096 AA

60100200

559

723

Z zmago Adamijeve nacionalistične stranke

Malta spreminja svojo politiko

LA VALLETTA. — Novi-malteški premier Eddie Fenech Adami je včeraj po prisegi izjavil, da se bo zavzel za nacionalno spravo in da bo Malta ob večjem odpiranju do Evropske gospodarske skupnosti ohranila svojo tradicionalno nevtralnost, ki jo predvideva ustava. Adami pa ni pojasnil, kakšno usodo bodo doživeli sporazumi, ki jih je Dom Mintoff podpisal z Gadafijem leta 1984 v La Valletti. Malteško-libijski sporazum je namreč predvideval varnostno in gospodarsko sodelovanje. Leto kasneje je ta pakt potrdil novi laburistični premier Bonnici. Bistvenih posledic ta sporazum ni imel z izjemo dejstva, da je Dom Mintoff razveljavil podoben sporazum z Italijo, ki so ga podpisali leta 1980, saj sta oba sporazuma predvidevala malteško nevtralnost med blokoma. Resnici na ljubo so bili v zadnjih letih svojega 16-letnega vladanja bolj naklonjeni arabskemu svetu in delno tudi vzhodnemu bloku, a se niso odrekli svoji nevtralnosti.

Po včerajšnjih besedah Fench Adamija bo torej Malta ohranila dosedanje nevtralnost, a bo okrepila svoje stike z Italijo in z Zahodom. Za to seveda rabi novi premier družbeni mir in notranjo politično trdnost. Na sobotnih volitvah so namreč nacionalisti zmagali z bor-

no večino, saj so od 235.169 glasov prejeli le 50,91 odstotka glasov. Bržkone bi tudi tokrat ostali v opoziciji, saj je laburistična stranka prejela več poslanskih sedežev, a po zaslugi lanskoletne ustavne reforme, ki predvideva dodatne štiri sedeže za stranko večine, imajo sedaj nacionalisti v malteškem parlamentu enega poslanca več kot laburisti. Taka pičla večina zahteva družbeni mir in spravljive odnose z laburisti.

Bonnici je včeraj potrdil, da bo njegova stranka vodila korekten opozicijski boj, da bo le pazila, da ne bi zmaga nacionalistov izničila pridobitve malteškega delavskega razreda v teh zadnjih letih.

Seveda vse ne bo šlo tako lahko kot sta voditelja obeh strank zagotavljala včeraj. Interesi Zahoda in Vzhoda so v tem delu sveta ogromni. Bržkone bo treba precej politične spretnosti in treznosti, da se ne bo sedanji politični zasuk spremenil v odvisnost od zahodnega bloka. Velika Britanija in ZDA bi rade imele na Malti svoja oporišča, za to so pripravljene odšteti težke denarje, ki so za vsakogar vabeci.

Vsako predvidevanje je seveda preuranjeno, nedvomno pa lahko že sedaj trdimo, da je Malta s sobotnimi volitvami obrnila stran svoje novejše zgodovine.

Zadnje priprave političnih strank na parlament

Danes ob 20. uri zapade rok za predložitev kandidatnih list

Socialisti uradno napovedali skupne candidature za senat

RIM — Danes ob 20. uri zapade rok za predložitev kandidatnih list za politične volitve, ki bodo 14. in 15. junija. Vse stranke so v glavnem že opravile svoje izbire in danes bodo verjetno možni samo še zadnji popravki. V listah, ki so jih doslej stranke predložile, ni toliko »znanih imen«
kot na prejšnjih volitvah, ampak so se v glavnem vsi osredotočili na ponovitev izbire tradicionalnih strankarskih kandidatov. Edina izjema pri tem je pravzaprav KPI, ki je vključila v svoje liste več neodvisnih kandidatov kot pri prejšnjih volitvah, med temi 45 »zelenih«, torej izvedencev v zaščiti okolja z obvezo, da bo vsaj dvajset izmed teh izvoljenih v parlament. Komunisti tudi nameravajo izvoliti v parlament več žensk kot v prejšnji zakonodajni dobi, svoje liste pa so odprli tudi nekaterim uglednim levičarjem, ki so sicer še na zadnjih volitvah zastopali socialistično stranko, kot na primer Giolitti, Arfé, Coen in Strehler.

Dve imeni, obe v zvezi z demokristjansko listo, sta včeraj povzročili vrsto komentarjev. Gre za predsednika nogometnega kluba Napoli Corrada Ferlaina in za poveljnika generalnega štaba vojske, generala Polija. Ferlaino je včeraj dopoldan napovedal svojo kandidaturo za krščansko demokracijo, v večernih urah pa je sporočil, da

ne bo kandidiral, z namenom, da se v celoti posveti Napoliju, še zlasti glede na dejstvo, da bo to moštvo v prihodnji sezoni nastopalo v pokalu prvakov. Vsekakor pa je Ferlaino poudaril, da podpira demokristjansko stranko. Pač pa je kandidaturo na listi KD sprejel poveljnik generalnega štaba vojske general Poli, ki bo moral tako zapustiti svoje mesto in že včeraj je obrambni minister Gaspari napovedal, da bo vlada imenovala njegovega naslednika takoj, ko bo Poli podpisal kandidaturo na krščanskodemokratski listi.

Kar zadeva druge stranke velja kar predstavili v Liguriji, Emiliji, Toskani in Kalabriji; na Tridentinskem se jim bodo pridružili tudi zeleni; na Sardiniji bodo predstavili skupne liste socialisti, socialdemokrati, republikanci, liberalci in radikalci, v Molizeju pa poleg teh še komunisti. Kot poroča tiskovni urad socialistične stranke se bodo v Furlaniji-Juljski krajini predstavili skupaj socialisti, socialdemokrati, radikalci in Lista za Trst.

Fanfanijevo srečanje s šefom sovjetske delegacije v Ženevi Voroncovom

Italija podpira načrt ničelne opcije in se zavzema za nadaljnja pogajanja

RIM — Italijanski predsednik ministrskega sveta Fanfani je včeraj sprejel v Palači Chigi namestnika sovjetskega zunanjega ministra Julija Voroncova, ki vodi sovjetsko delegacijo na ženevskih pogajanjih za razorožitev. Voroncov je tudi Fanfaniju objasnil pogajalno stališče, ki ga glede razoroževanja, zagovarja Sovjetska zveza. Svojo pozornost je osredotočil predvsem na možnost sporazuma med SZ in ZDA za odstranitev evroizstrelkov in je podčrtal pomen sprejetja ničelne opcije tudi za rakete kratkega dometa.

Predsednik ministrskega sveta Fanfani je sovjetskemu gostu potrdil »neomajnost«, s katero Italija podpira ničelno opcijo za rakete srednjega dometa. Italija, je nadaljeval Fanfani, daje svoj doprinos k razpravi, ki je v teku med zavezniki-mi državami. Fanfani je tudi podčrtal zgodovinski pomen ženevskih pogajanj, kjer se prvič ponuja na dlani konkretna možnost, da se obe vele-silici domenita za uničenje dobršnega dela jedrskih arzenalov, ki se nahajajo v Evropi. Pozitivni učinki takega sporazuma pa bi lahko odigrali pomembno vlogo pri kreipvi varnosti, pri podpisu napredka in pri utrjevanju miru v svetu.

Na tiskovni konferenci, ki je sledila Voroncovu obisku v Palači Chigi, je sovjetski namestnik zunanjega ministra izjavil, da je Italija dejansko podprla ničelno opcijo, tudi ostale evropske države pa bi se morale čimprej izreči. »Časa,«
pravi Voroncov »nimamo veliko na razpolago,«
zato pa SZ težko pričakuje odgovor Zahodne Evrope na morebitni sporazum med obema vlesilama za odpravo evroizstrelkov.

Sporazum o ničelni opciji naj bi predvideval odstranitev iz Evrope (lahko bi jih uničili oz. jih prepeljali v ZDA ali vzhodno od Uralov) 441 sovjetskih raket SS-20 s tremi jedrskimi konicami in z dometom do 5.000 kilometrov; 112 sovjetskih raket SS-4 — ena jedrska konica vsaka — z 2.000 kilometrov dometa; 108 ameriških pershing-2, 1.800 kilometrov dometa, ki so nameščeni v Zahodni Nemčiji ter 208 ameriških raket cruise — 2.500 kilometrov dometa — razporejenih po Belgiji, Nemčiji, Veliki Britaniji in Italiji. Sovjetska zveza je predstavila tudi načrt ničelne opcije za rakete SRINF (ameriška kratica za rakete krajšega — od 500 do 1.000 kilometrov — dometa). V tem primeru bi se SZ odrekla 80 raketam SS-12/22 scaleboard in 50 SS-23, ZDA pa 72 raketam pershing-1A.

Reagan ponovno v areni bori se za »vojno zvezd«

WASHINGTON — Ronald Reagan se je ponovno podal v politično areno, da bi na vse kriplje branil »svojo«
SDI (Strateško obrambno pobudo), ki jo širši krog ljudi pozna kot »vojno zvezd«. Predstavniskemu zboru in senatu je zagrozil, da se bo poslužil tudi pravice do veta, če mu bo to pomagalo streti vladno nasprotovanje načrtu, ki mu je tako pri srcu.

Republikanskim senatorjem in poslancem je Reagan izjavil, da ni »mogoče voditi ameriške zunanje politike na podlagi krčenja finančnih sredstev za obrambo oz. s sporazumi, ki omejujejo delovanje vlade, predvsem glede odnosov s SZ«. Odnos, ki ga imata predstavniki zbor in senat — trenutno ju vodi demokratska opozicija — do teh ključnih vprašanj bi lahko »kompromitiral varnost države«, trdi predsednik Reagan.

Sicer pa so Reaganu že znatno okrnili državno bilanco, od 312 milijard dolarjev, ki jih je zahteval predsednik, so Pentagonu odmerili le 289. Predstavniki zbor je s sekiro zamahnil tudi po načrtu SDI, saj je prvotna vsota 5,7 milijarde dolarjev zdrknila na 3,6 milijarde, Reaganu pa bodo najbrž »nakazali«
le milijardo dolarjev za »vojno zvezdice«.

Srbski gostje obiskali Videm

VIDEM — Delegacija beogradske Gospodarske zbornice, ki jo spremljajo predstavniki številnih srbskih podjetij, se je v okviru tridnevnega obiska v Furlaniji-Juljski krajini mudila včeraj v Vidmu. Pod vodstvom predsednika Stefanovića se je najprej zbrala na plenarnem sestanku s predsednikom krajeвне Trgovinske zbornice Bravom, zatem se je njen operativni del sešel z gospodarstveniki v Furlanskem centru za zunanjo trgovino, nakar so si gostje ogledali nekaj industrijskih obratov.

Tako na snidenju z Bravom kot med ločenimi pogovori je prišla do izraza skupna volja po vzpostavitvi tvornega sodelovanja oziroma po učvrstitvi že utečenih trgovskih stikov v vzajemno korist in ob strogem spoštovanju zaželenih obvez in dogovorov. Danes bo delegacija v gosteh goriške zbornice pa tudi goriškega vodstva ZDGBZ.

NA 2. STRANI

Dodik pojasnjuje kaj je hotel reči

ZAGREB — Teorije, ki jih je o enotnem slovenskem kulturnem prostoru pred časom v reviji Danas objavil Petar Dodik, član predsedstva SR Bosne in Hercegovine, so dvignile precej prahu. Slovensko vodstvo je reagiralo zelo ostro, vzburkana je bila slovenska javnost nasploh, tako da se je moral bosanski politik Milan Uzelac kmalu opravičiti, češ da je Dodik razpredel svoje čudne misli v svojem imenu, torej ne v imenu republike.

Po vrsti posrednih ali neposrednih replik, med katerimi so bile najbolj odmevne razprave Franceta Setinca na ideološkem plenumu CK ZKJ ter pismo Andreja Marinca in Toneta Partliča v reviji Danas, se je naposled spet oglasil Petar Dodik sam. V daljšem prispevku, ki ga objavlja zadnja številka zagrebške revije, ki mu je tudi privikrat ponudila prostor za ne-

koliko bolestna razmišljanja, pojasnjuje, kaj je pravzaprav mislil povedati — pa so ga »mnogi napačno razumeli«.

Na kratko povedano — Dodik je tokrat vendarle stopil korak nazaj, najprej na dolgo razlaga, kako se strinja z načeli jugoslovanske zunanje politike oziroma odnosa do manjšin, potem pa podrobneje razloži, kje se njegovo mišljenje razlikuje od mnenj avtorjev, ki so sodelovali v polemiki. Gre predvsem za sam izraz »prostor«, za katerega sicer tudi Slovenci priznavajo, da ni najbolj posrečen, saj povzroča dvome in terja podrobnejše razlage tako v Jugoslaviji kot pri sosedih. (Dušan Fortič, na primer, je v intervjuju v Nedeljskem dnevniku predlagal izraz skupna slovenska bit).

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Nogomet: Pokal pokalnih prvakov

Drevi v Atenah finale
Ajax - Lokomotiv Leipzig

□ □ □

Odbojka: sinoči v Parmi

Panini presenetljivo
premagal domači Santal

□ □ □

Kolesarstvo: dirka po Španiji

Etapa Fignonu
Kelly odstopil

● Dodik pojasnjuje

NADALJEVANJE S 1. STRANI

V drugem delu prispevka pa Dodik vendarle pojasni, zakaj si je sploh izbral to temo, s katero je po nepotrebnem dregnil v pravice in dolžnosti slovenskega naroda. V prvem prispevku je bilo pravi namen mogoče samo slutiti, zdaj ga je izrisal konkretno:

»Ob predpostavki, da se tudi pri drugih naših narodih lahko pojavi ideja in iniciativa za ustanovitev svojega enotnega kulturnega prostora, je treba postaviti vprašanje, ali bi tudi oni imeli pravico, da to idejo uresničijo. Če damo pozitiven odgovor, ob osnovi za enotni kulturni prostor, da namreč le-ta zajema vse pripadnike nekega naroda, ne glede na to, kje živijo in delajo, potem dobimo jasnejšo sliko, kaj bi to pomenilo za odnose v Jugoslaviji. Morda je moje tolmačenje tega stališča napačno, vendar, gledano z jezikovnega stališča, se to nanaša na vse pripadnike posameznega naroda v Jugoslaviji, v sosednjih državah, delavce na delu v tujini in izseljence. Če moje razumevanje ni napačno, potem prihaja tisto, kar vzbuja skrb, ker bi razen spopadov s sosedi imeli tudi spopade znotraj države.

Ne gre za to, da jaz ne razumem federalizma oziroma organizacije Jugoslavije na avnojskih temeljih in našega mednarodnega koncepta. Vendar če bi se pojavila in uresničila ideja o srbskem enotnem kulturnem prostoru, potem bi ta prostor zajel vse Srbe tudi v Hrvaški in v BiH, na Kosovu, v Vojvodini. Tako bi se ta srbski kulturni prostor raztezal preko republiških in pokrajinskih meja, kar bi vodilo k nacionalnemu organiziranju mimo avnojskega koncepta naše federacije. Če bi se ta ideja pojavila in uresničila tudi v Hrvaški, potem bi ta prostor zajel tudi del Vojvodine in vsa Bosno in Hercegovino, Muslimani pa bi v tem primeru verjetno ustvarili s Sandžakom in morda kakšnimi manjšimi deli v drugih republikah svoj kulturni prostor.

Tako torej pripoveduje znani Petar Dodik sedaj, po dobrem mesecu polemik in protestov. In še tole pribije na koncu: »Trditev, da slovenski kulturni prostor ne ogroža nikogar drugega v Jugoslaviji, je točna, če gre za direktno ogrožanje. Toda če bi šli po sledi tega primera, potem bi bila nevarnost velika.«

Toda kaj, zaboga, ima ta z »nevarnostmi« v Bosni in na Kosovu opraviti slovenski narod in manjšina v Italiji, Avstriji in na Madžarskem? Zdaj pravzaprav tudi Dodik priznava, da nič. Uporabil je pač balkansko politično metodo posploševanja »okroglo in na čošak«, ko pač posekaš ves gozd zaradi nekaterih »problematičnih« dreves. (Z. Š.)

Delegacija beograjske Gospodarske zbornice včeraj v Vidmu

Furlanski gospodarstveniki pripravljeni korektno sodelovati s srbskimi vrstniki

VIDEM — »Dajmo dober zgled drugim!« Tako se je priporočil predsednik videmske Trgovinske zbornice Gianni Bravo delegaciji beograjske Gospodarske zbornice, ki se je prišla včeraj pozanimat v Vidmu, kako bi se dalo pospešiti že utečene oziroma razviti nove trgovinske in siceršnje gospodarske odnose med srbskimi in furlanskimi gospodarstveniki. Priporočilo je imelo rahlo polemičen prizvok: »Marsikatera naša krajevna banka je že odprla kreditno linijo temu ali onemu jugoslovanskemu podjetju in naši denarni zavodi so voljni še naprej sodelovati v tej smeri, želijo pa imeti določena jamstva. V drugih republikah naše sosede se je pač že zgodilo, da se ni podpisnik nekega dogovora držal sprejetih obvez. Prepričan sem, da se to z vami ne bo in da se bodo današnji pogovori razvili v tvorno in obojestransko koristno sodelovanje.« Predsednik srbske zbornice Radoje Stefanović: »Žal nam je za to, vendar naj plačajo tisti, ki so pregrešili, ne pa mi. To velja tudi za italijanske partnerje.« Jasne in iskrene besede z obeh strani, torej, ki pomenijo idealen temelj za skupno delo in razmah dvostranskih poslov po Bravovem načelu »počasi, a učinkovito«.

Predsednik videmske zbornice je poudaril, da trgujejo furlanski podjetniki tako rekoč z vsem svetom, zato so seveda zainteresirani tudi za poslovanje s srbskimi kolegi, ki se lahko prav ugodno razvije na številnih skupnih področjih. Furlansko gospodarstvo sloni na lesnopredelovalni, kmetijsko-živilski, električni, mehanski in usnjarski industriji ter na informatiki, a ustrezno temu je oblikovana tudi srbska delegacija »na zelo reprezentativni ravni, kar nam je v ponos,« kot je naglasil Bravo. Mimo ožje »politične« delegacije, ki jo poleg Stefanovića sestavljata člana zborničnega predsedstva Obradović in Stojiljković in h kateri lahko prištejemo še načelnika tržaškega predstavništva Zvezne gospodarske zbornice Alojza Rožmana ter njegovo sodelavko Vlasto Žvab, se mudi namreč na tridnevnem obisku v Furlaniji-Juljski krajini tudi razmeroma številno »operativno« odposlanstvo in prav to je poklicano, da na sestankih z operaterji iz naše dežele pretvori besede v dejanja. »Mi smo poskrbeli za pravo vzdušje, oni pa naj poskrbijo za izvajanje obvez,« je dejal Bravo ob koncu srečanja, ki so mu sledili delovni sestanki

v Furlanskem centru za zunanjo trgovino v navzočnosti podpredsednika Luciana Contija.

S krajevnimi maloindustriji pa tudi bančniki so se sešli L. Jovanović (inštitut za jedrske vede Boris Kidrič — Beograd), M. Mišković (kemijska industrija Župa — Kruševac), D. Dragojević (elektronska industrija EI — Niš), M. Popović (lesno-pohištvena industrija Simpo — Vranje), V. Stojiljković (kmetijsko-živilska industrija PIK Požarevac), Nikitović (Generalexport — predstavništvo Umag), D. Smiljanić (volnarska industrija Inex — Sirogojno), Savačević (Ljubljanska banka — predstavništvo Beograd), Prica (JIK banka — Beograd) in K. Ivezić (tržaško predstavništvo JIK).

Na snidenju z Bravom je Stefanović poudaril, da daje gospodarska razvitost Furlanije velike možnosti za plodno dvostransko sodelovanje, tembolj še, »ker živijo tu ljudje, ki govorijo ali vsaj razumejo slovenski jezik.« Bravo pa je šegavo zažugal Rožmanu, naj se nikar ne drži samo v Trstu: »Tam se prodajajo usluge, tu pa proizvajamo.«

DRAGO GAŠPERLIN

Vranitzkega bodo v ZDA dočakali z vsemi častmi

DUNAJ — Po prepovedi vstopa na njihovo ozemlje, izdano na ime dr. Kurta Waldheima, se Američani očitno trudijo, da bi avstrijskega kanclerja sprejeli z vsemi častmi. Dr. Franza Vranitzkega, ki bo danes teden odpotoval v Washington, bosta mimo Reagana sprejela tudi njegov namestnik Bush in zunanji minister George Shultz.

Vsa politična elita ZDA se bo, kot kaže, trudila okoli kanclerja. Že naslednji terek bo ameriški veleposlanik na Dunaju Ronald Lauder povabil Vranitzkega na zasebno večerjo. V sredo jutraj se začneja pot avstrijskega kanclerja v ZDA, na kateri ga ne bo spremljal nihče izmed članov vlade, temveč soproga Christine. Takoj po prihodu v Washington je na programu kosilo s šefom ameriške diplomacije Shultzom. Prvi pogovor v četrtek bo Vranitzky vodil s podpredsednikom Bushom, se nato še enkrat setal s Shultzom in potem razpravljal z Ronaldom Reaganom v Beli hiši.

Poleg pogovorov v ameriškem senatu, čaka kanclerja druge republike

tudi skrajno naporen »medijski« program. Sam bo povabil novinarje na mednarodno tiskovno konferenco, udeležil pa se bo tudi kosila v »National press club«, srečanja s sedmo silo, ki se ga zavoljo ostrih vprašanj bojijo vsi ameriški funkcionarji. Razumljivo, je že zdaj najavljena cela vrsta novinarjev, ki želijo z avstrijskim kanclerjem intervjuje, posebej še v zvezi z »zadevo Waldheim« pa tudi po srečanju Vranitzkega z nekaterimi nobelovci s področja gospodarstva. Njegovo nameravano predavanje na univerzi v Harvardu pa bo, zaradi skrajšanega obiska, moralo odpasti.

Svoj obisk je Vranitzky preložil in s tem skrajšal za dva dneva, ker želi počakati na trojico iz ameriškega pravosodnega ministrstva, ki bodo prišli na Dunaj v petek, 15. maja. Po današnji seji vlade je kancler dejal, da bo trajalo še nekaj časa, predno bo sestavljena mednarodna komisija vojaških zgodovinarjev, ki naj bi proučila zgodovino Waldheimovih medvojnih let, ker želi, da bi bila ta institucija zares ugledna.

BARBARA GORIČAR

Jugoslovansko-britanski gospodarski pogovori

LONDON — Namestnik zveznega sekretarja za zunanje zadeve Budimir Lončar se je med dvodnevним obiskom v Veliki Britaniji sešel z zunanjim ministrom Geofreyem Howeom, ministrom za trgovino Alanom Clarkom, državnim ministrom Rentonom, namestnikom guvernerja angleške banke Blundinom in direktorjem političnega oddelka britanskega zunanjega ministrstva Thomasom.

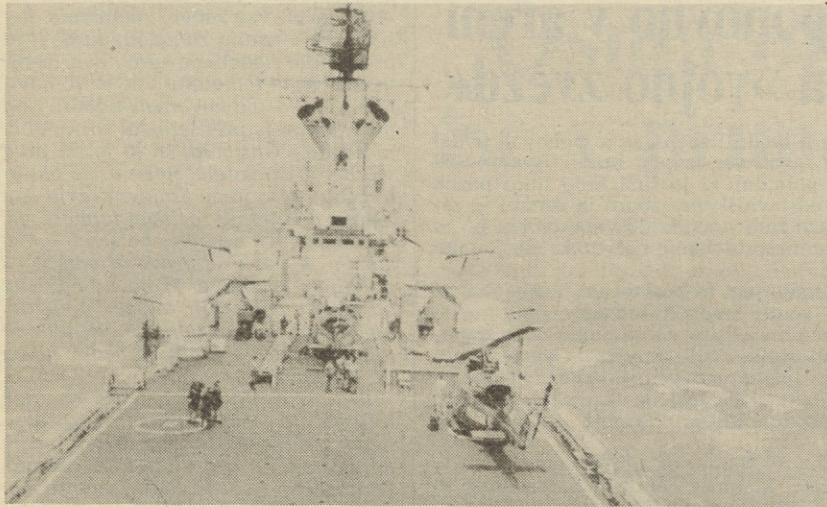
V pogovorih sta obe strani poudarili pomen, ki ga pripisujeta medsebojnemu odnosom.

Velika Britanija bi nedvomno lahko prispevala, da bi tamkajšnje in druga tržišča Evropske skupnosti postala bolj pristopna za jugoslovansko blago in storitve in da bi lahko prispevala h konsolidaciji jugoslovanskih finančnih obveznosti do tujine. Gostitelji so s pozornostjo poslušali kritične pripombe jugoslovanske strani o nesorazmernosti v gospodarskem sodelovanju in izrekli pripravljenost za njegovo odpravo. (dd)

O obveščanju javnosti v SFRJ

BEOGRAD — Predsedstvo CK ZKJ je včeraj obravnavalo obveščanje javnosti o odnosih Jugoslavije s tujino in dogajanjih v svetu. Poudarilo je, da je jugoslovanska javnost vsestransko objektivno in podrobno obveščena o dogajanjih v svetu in zunanjepolitični dejavnosti. Opozorilo pa je, da obveščanje o mednarodnih dogodkih ne bi smelo ostati samo na ravni zabeleževanja posameznih dogodkov, ampak bi moralo prispevati k vsestranskemu seznanjanju z mednarodnimi odnosi in procesi in za mobilizacijo javnega mnenja. Predsedstvo je poudarilo, da sedanja zapletena svetovna gibanja zahtevajo analitičen pristop brez enostranskosti in pojasnjevanje bistva stanja in gibanj. (dd)

Italijanska raketna križarka na manevrih v Sredozemlju

Tudi italijanska raketna križarka Vittorio Veneto je sodelovala pri letalsko-mornariških desantnih manevrih NATO »Dragon Hammer 87« (Telefoto AP)

Po prvih volilnih rezultatih Aquinova prepričljivo v vodstvu

MANILA — Vse kaže, da je koalicija »Lakas Ng Bansa« (ljudska oblast), ki jo vodi filipinska predsednica Corazon Aquino, odločno na poti prepričljive volilne zmage. Po neuradnih podatkih, ki se z neverjetno počasnostjo zbirajo od nedelje zvečer, naj bi koaliciji v senatu pripadlo kar 23 sedežev od skupnih 24, kar bi pomenilo, da je pometla z vsemi desnimi in levimi opozicijskimi skupinami. Podoben uspeh se obeta tudi za poslansko zbornico, ki jo poleg 200 izvoljenih poslancev sestavlja še 50, ki jih neposredno imenuje predsednik republike, in pri katerih opozicija torej nima nobene besede. Po dosedanjih podatkih je soditi, da opoziciji skupno ne bo pripadlo več kot kakih 70 sedežev.

Doslej objavljeni podatki so kazalci trenda, ki se bo verjetno vse bolj utrjeval, čeprav predstavljajo komaj nekaj več kot tri odstotke od okrog 25 milijonov glasov. Spremembe so sicer še možne, še posebno, ko bodo znani podatki pokrajin, kakršna je severna Cagayan Valley, trdnjava bivšega obrambnega ministra Enrila, toda le v smislu, da bodo bolj ali manj ublažile volilni poraz opozicije.

Aquinova je nedeljske volitve označila za »najbolj poštene, odkar so Filipini leta 1946 postali nedovisna država«,

medtem ko ji je njen glavni politični nasprotnik, Enrile, odgovoril tako, da je vladno volilno komisijo obdolžil velikih volilnih goljufij. Obtožbo ni zavrnil le predsednik volilne komisije Felipe, pač pa tudi komisija 24 tujih opazovalcev iz 11 različnih držav, ki so nadzorovali potek volitev. Eden izmed njih, Kenneth Wollack, podpredsednik demokratskega inštituta za državna vprašanja v Washingtonu, je izjavil, da je komisijo presenetil miren in urejen način volilnih operacij, ki je v kričečem nasprotju s predsedniškimi volitvami iz preteklega leta.

Uspeh koalicije predsednice Aquinove ne bo preprečil vstopa v senat le Enrilejevi koaliciji, pač pa tudi »Gibanju za novo družbo« (KBL), politični organizaciji bivšega predsednika Marcosa, in levičarski »Zvezi za novo politiko«, ki so jo lani ustanovili bivši člani prepovedane komunistične partije. Sicer pa — kot se je že zgodilo ob februarškem referendumu o novi ustavi — zmaga Aquinove med civilnim prebivalstvom niti tokrat ni dobila potrditve pri oboroženih silah, s katerimi je še vedno v sila napetih odnosih. Od 40 tisoč vojakov jih je namreč kar 70 odstotkov glasovalo za kandidate Enrilejeve opozicijske koalicije.

Tudi v Sovjetski zvezi že razpravljajo o tajnosti osebnih podatkov, ki jih kompjutersko obravnavajo

MOSKVA — Sovjetska ustava v 56. členu sicer govori o tem, da zakon varuje »osebno življenje državljanov, tajnost korespondence, telefonskih pogovorov in telegrafskih sporočil«, toda v javnosti bi za zdaj še zmanj iskali razpravljanja o vprašanju, kako je z varstvom tistih osebnih podatkov, ki so shranjeni v računalnikih. Bržda je razlog objektivne razvojne narave: Sovjetska zveza je še očitno precej daleč do trenutka, ko bo imela vseh svojih 280 milijonov prebivalcev na desettisoč kilometrov razdalje zajetih na računalnikih. Pa četudi bi se to že zgodilo, bi bilo malo verjetno, da bi spričo izredne zaprtosti takšne problematike o zadevah razglabljali v javnosti.

Napačno pa bi bilo misliti, da v sovjetskem časopisu ni razprav o človekovih pravicah in njihovem varstvu. Nasprotno, na letališčih in mednarodnih vlakih, na časopisnih kioskih in po knjigarnah je polno brošur in knjig o »demokraciji v demokraciji«, se pravi o tem, kako edinole v socializmu sovjetskega kova ljudje uživajo zares vse svoboščine ter pravice.

V tej obilni literaturi naletimo na odstavke, v katerih bi lahko našli skrite tudi probleme z varstvom kompjuteriziranih osebnih podatkov državlja-

nov. Tiskovna agencija Novosti je lani izdala v vrsti tujih jezikov zbornik razprav z naslovom »mednarodni sporazumi o človekovih pravicah in sovjetski zakonik«. V razpravi o varstvu državljanskega zasebnega življenja navajajo ugledni sovjetski pravniki tele vidike: pred objavljanjem so zaščiteni podatki o zdravstvenem stanju, ki jih ima zdravniško osebe, podatki, ki jih zberejo v popisu prebivalstva, podatki o posvojitvi otrok, pa povrh še objavljanje likovnih del brez pristanka avtorja.

Akademija znanosti SZ pa je prav tako lani izdala zbirko razprav z naslovom »osebne pravice v socialistični družbi«. Doktor pravnih ved Nikolaj Vitruk piše v svoji razpravi o jamstvih za pravice osebnosti tudi tole: »Samostojna zvrst organizacijskih jamstev so tehnično-organizacijska jamstva za pravice in svoboščine osebnosti. Gre za kompleks ustreznih organizatorskih ukrepov in postopkov za uporabo tehničnih in komunikacijskih sredstev, med njimi takšnih, ki opravljajo zajemanje, kontrolo in nekatere druge organizacijske funkcije. V teku znanstveno-tehnične revolucije se bistveno razširja organizacijska baza v CORR na upravnem področju. S tem je

povezana krepitev jamstev za vsakodnevno uresničevanje in varstvo cele vrste političnih pravic in svoboščin osebnosti (na primer na področju informatike, pri vodenju zadev delovnega kolektiva itd.). Uporaba računalnikov, sodobnih infomacijskih in komunikacijskih sredstev za javno obveščanje ter prenašanje avtomatiziranih prenosnih sistemov v prakso, vse to omogoča izboljšanje postopkov prevzema in sprejemanja državnih odločitev, nadzorstva nad njihovim uresničevanjem...« in tako naprej — skratka, tam, kjer bi pričakovali, da bo sovjetski jurist problematiziral pojav in uvajanje elektronskega zajemanja in posredovanja podatkov, tam beremo take in podobne slaspeve revolucionarnim novostim, ki jih nova tehnologija prinaša.

Vse to se dobro sklada s splošno sovjetsko uradno razlago, po kateri je vsa bodočnost države, družbe, socializma in seveda tudi državljana v znanstveno-tehničnem napreku, v tehnični revoluciji — pri tem pa je že avtomatično neumestno, celo racionarno, če kdo seje dvom v absolutno zveličavnost računalništva ali jedrske energije.

ANTON RUPNIK

Požar v skopskem kemičnem obratu terjal 6 življenj

BEOGRAD — Šest oseb je izgubilo življenje v eksplozijah in kasnejšem požaru, ki je prizadel skopski kemični obrat ADING. Ogenj je popolnoma uničil proizvodne strukture, da je škoda ogromna. V skopsko vojaško bolnišnico so zaradi hudih opeklin sprejeli šest oseb.

ZDA bodo Iranu vrnil denar

WASHINGTON — ZDA bodo Iranu vrnil 451 milijonov dolarjev, ki so jih po letu 1980 zamrzile v ameriških bankah. ZDA bodo torej spoštovale razsodbo posebnega razsodišča, ki so ga v Haagu ustanovili ob priliki pogajanj za izpustitev 52 talcev, zajetih na ameriški ambasadi v Teheranu.

O vlogi množičnih medijev na srečanju novinarjev v Gradežu

»Ovrednotiti različnosti in podirati pregrade«

Kamen v dokaj mirne vode srečanja so prvi vrgli slovenski novinarji

GRADEŽ — Furlanija-Juljska krajina ni sinonim obrobja. Zaradi svojega geografskega položaja, kulturnega bogastva, tradicije lahko postane eden od nosilcev sodobnega evropskega duha in misli v Italiji, premestiti pa mora vrtičkarstvo in provincializem, težnje po zapiranju v svojo majhno in omejeno stvarnost. Množični mediji lahko veliko prispevajo k takemu razvoju miselnosti, k širini pristopov in pogledov, zato pa morajo tudi sami preseči vrtičkarstvo in togost ter se odpreti drugačnemu pojmovanju dežele v celoti in njeni stvarnosti. Ovrednotiti morajo različnosti, ki bogatijo deželo in prispevati k podiranju pregrad. Ta poziv je odjeknil včeraj dopoldne in v ponedeljek zvečer v kongresni palači v Gradežu, kjer so novinarji Furlanije-Juljske krajine, zbrani na posvetu o vlogi in kakovosti lastnega dela. Ni naključno zato, da je bil pojem strokovnosti skorajda geslo včerajšnje dopoldanske razprave.

Kamen v dokaj mirne vode srečanja, ki se je v ponedeljek popoldne razvijalo po ustaljenih tirnicah z dokaj rutinskimi poročili iz raznih stanovskih resorjev in specializacij, so prvi vrgli slovenski novinarji z analizo odnosov večinskih medijev do manjšine in sploh do stvarnosti Furlanije-Juljske krajine. Vode pa so razburkali včeraj dopoldne nekateri gostje. In morda ni naključje, da je ob manjšinah impulz, ki je odločno dvignil ton simpozija, prišel vsaj delno od zunaj: dala sta ga predvsem namestnik odgovornega urednika pri bocenskem listu Alto Adige, Fabio Amodeo (sicer bivši novinar Piccola in sedanji sekretar deželnega združenja novinarjev) in odgovorni urednik beneškega Gazzettina, Giorgio Lago. Svoj prispevek pa sta dodala še odgovorni urednik Primorskega dnevnika Bogo Samsa in odgovorni za informativne oddaje pri deželni RAI Fulvio Molinari.

V teh štirih posegih je odmeval pojem strokovnosti novinarja, ki mora dojeti in prikazovati stvarnost brez olepšav, obenem pa brez predsodkov in brez zapiranja v provincializem ter vrtičkarstvo, pa čeravno se vrtičkarski pristop lahko, vsaj kratkoročno, obrestuje na tržišču. Podatki analize, ki jo je

pripravil Zavod EWG sicer kažejo, da je bralec v Furlaniji-Juljski krajini še dokaj tradicionalen, navezan na krajevni časopis, medtem ko se v drugih italijanskih deželah v večji meri kot pri nas razvija bitka za tržišče. Vendar to še ne opravičuje provincializma in zaprtosti. Pozornost, s katero deželni bralec sledi najrazličnejšim publikacijam, ki jih dobiva na dom, dokazuje, da so tradicionalni mediji z informativnega vidika nezadostni, da ne nudijo bralcu vsega, kar si želi in kar potrebuje.

Kako novinar lahko zapolni te vrzeli? S tem, da vsak dan postavlja pod vprašaj svoj poklic, da ne pristaja na tabu teme, da stimulira razpravo, je dejal Lago; da krepi svoj deontološki pristop, je dodal Amodeo; da strokovno poroča brez olepšavanj in brez prikrivanja, vendar v duhu napredka, demokracije in sožitja, je pripomnil Samsa. In ob takem pristopu se novinar, ki deluje v medijih, ki so razširjeni v deželi ali v medpokrajinskem merilu, ne sme čutiti manjvrednega v primerjavi s kolegi vsedravnih me-

dijev. Saj ni novinarstva prve ali druge kategorije, glede na pomen in razširjenost časopisa pri katerem je v službi, pač pa obstaja le pošteno in strokovno novinarstvo.

Seveda razvoj elektronike, zahteve tržišča, nujnost kakovostne in hitre prisotnosti pogojujejo in spreminjajo pogoje novinarskega dela. V italijanskem merilu tudi odgovorni uredniki postajajo vse bolj menežerji brez jasne in okarakterizirane politične usmeritve, ker le tako lahko zadoščajo potrebam različnih družbenih slojev. Vendar na novinarsko delo vpliva še drugi pojav, ki je v zadnjih časih prisoten v Italiji: nastajanje (ob specifičnih problemih) neke vrste nadstrank, ki niso ideološko več tako okarakterizirane kot tradicionalne politične formacije in imajo svoje pristaje in somišljenike po vseh tradicionalnih političnih strankah. Če se omeji-mo na Furlanijo-Juljsko krajino, sta taki nadstranki jasno vidni na primer ob problemu deželne enotnosti in torej ob vprašanju izkoriščanja in upravljanja gospodarskih ter drugih potencialov dežele, pa tudi ob vprašanju narodnosti in pravic narodnosti. Očitno gre za neformalne grupacije, ki se težko izpostavljajo javnemu soočanju, vendar pa vplivajo in pritiskajo na medije, jih pogojujejo (in rečeno, v odnosu do Slovencev v Italiji, nekatere tudi zelo jasno usmerjajo). Tem pritiskom se novinar lahko zoperstavi samo s svojo strokovnostjo, z zavračanjem, da so nekatere teme tabu, s krepitvijo deontologije, z odklanjanjem samocenzure, s iskanjem korektnega odnosa, predvsem z bralcem.

V kolikšni meri bo razprava lahko vplivala na delo novinarjev v deželi? Iluzorično bi bilo seveda pričakovati takojšnje rezultate in sunkovite preokrete. Vendar kamen je razburkal kalne vode, vzvalovil površje in pomembno je dejstvo, da ga niso vrgli le Slovenci. Morda se bo proces razmišljanja in samoizpraševanja nadaljeval, še zlasti, če bo uspelo razširiti rok razpravljalcev tudi na novinarje iz vseh dežel Alpe-Jadran, kot je pozval predstavnik Društva novinarjev Slovenije Gojko Brvar.

VOJMIR TAVČAR

Plečnikova razstava odpotovala v Madrid

LJUBLJANA — Prejšnji teden je iz Ljubljane odpotovala razstava o arhitektu Jožetu Plečniku, ki bo v prihodnjih dneh, in sicer od 21. maja dalje, na ogled v španski prestolnici. V primerjavi s pariško in ljubljansko postavitevijo bodo razstavo tokrat predstavili v nekoliko skrajni obliki, odprta pa bo do začetka poletja. Obiskovalci si bodo lahko ogledali vse fotografske panoje, ki so bili predstavljeni v Ljubljani, pet maket znanih arhitektonskih objektov, preko petdeset izvornih risb, osem stolov in še nekatere druge originalne predmete. Med soprireditelji razstave sta arhitekturni muzej iz Ljubljane in pariški center »Georges Pompidou«, ki sta (na podlagi skupne pogodbe, ki daje ljubljanski ustanovi na razpolago gradivo za razstavo) doslej uspešno organizirala podobni razstavi v Parizu (ogledalo si jo je okrog 380 tisoč obiskovalcev) in v Ljubljani (85 tisoč). Po Madridu bo razstava predvidoma obiskala Dunaj (v začetku jeseni) in nekatera druga evropska mesta, prireditelji pa si obenem prizadevajo, da bi jo predstavili tudi v ZDA. Naj omenimo, da bodo razstavo v Madridu predstavili po načrtu arhitekta Borisa Podrecca.

I. V.

Občini Dolina in Sežana Za ovrednotenje značilnosti Krasa

LJUBLJANA — Na pobudo občine Sežana in Dolina ter z naklonenostjo Fakultete za arhitekturo ljubljanske univerze so se 8. maja 1987 srečali na imenovani fakulteti prof. dr. Peter Fister, dr. France Rihtar, mag. Peter Gabrijelčič in prof. Roberto Costa, ravnatelj Inštituta za arhitekturo in urbanizem tržaške univerze, za pripravo seminarja, ki naj bi se vršil v Dolini leta 1988.

Okvirno je bila določena naslednja tema seminarja: »Ovrednotenje in ohranitev krajinskih in arhitektonskih značilnosti Krasa«.

Seminar bo lahko otipljiv znak dolgotrajnega aktivnega sodelovanja občin Dolina in Sežana in seveda obeh vseučilišč.

Srečanja sta se udeležila podpredsednik Skupščine občine Sežana Renčelj in župan občine Dolina Švab ter arh. Garzaroli in Race.

Delovno srečanje se je zaključilo s prijetnim sprejemom na magistratu, kjer je delovno skupino sprejel podpredsednik mestne skupščine prof. Vladimir Mušič.

5,2 milijarde lir Dežele za kulturne dejavnosti v letu 1987

TRST — Deželni odbor je na predlog pristojnega odbornika Barnabe odobril — potem ko je slišal mnenje deželne komisije za kulturo — načrt finančnih posegov v korist kulturnih dejavnosti za leto 1987. Izpolnil je tako vsakoletno obveznost in pripravil programski dokument z operativnimi smernicami, katerih se bo deželna uprava držala za razvoj in širjenje kulture v Furlaniji-Juljski krajini. Načrt posegov je bil sestavljen na osnovi deželnega zakona štev. 68.

Poleg osnovnih smernic so v deželnem načrtu posegov nakazana tudi neposredna priporočila glede upravljanja finančnih sredstev za tiste sektorje, ki so v pristojnosti pokrajinskih uprav. Priporoča se predvsem postopno valoriziranje kulturnih institucij, ki delujejo na vmesni ravni in pa razumno izkoriščanje komisij za kulturo, ki delujejo v posameznih pokrajinah.

Dežela tudi priporoča, naj pokrajine razdeljujejo finančne prispevke predvsem glede na kakovost dejavnosti posameznih društev. Za vse te kulturne dejavnosti v tekočem letu (na osnovi zakona štev. 68) je deželna uprava nakazala 5 milijard in 250 milijonov lir.

49.

FULVIO TOMIZZA
Prevod: Majda Capuder

Mladoporočenca iz Ulice Rossetti

COPYRIGHT ZIT

Kulturnik, sposoben, da si je iz celice ven lahko ustvaril pregled čez evropske civilizacije, tako čez tiste, ki so zaradi notranje izčrpanosti ugašale, kakor te, ki so tedaj nastajale po neki neizpodbitni logiki, ta mož je svojo politično izbiro pretehtal; toda zanj to ni bil najvažnejši problem. Njegova usoda je bila v rokah petindvajsetletnega dekleta, ki mu je bila v svojem zadnjem neizmerno pričakovnem pismu priložila model svoje najnovejše obleke. Ob njej so zbledeli celo oče in brat, mati in sestre, ki so se v dneh po premirju znašle z golimi stenami okrog sebe in bile prisiljene, da so boste bredle Sočo; dobesedno izhlapeli bi lahko (»četudi jih vse izgubim, četudi jih ne vidim nikoli več«), samo da bi ostala pri življenju in ga zvesto čakala njegova ljubljena žena.

In ker ni bil več prepričan v njeno zaobljubo, se mu v tej skrajni občutljivosti, ki si jo je bil pridobil v dneh zapore, prihodnost ni kazala posebno pod srečnimi zvezdami, najsi jo je obračal tako ali drugače. Nekdo, ki je iz trdega prepričanja zapisal, češ »raje umrem tu notri ljubljn od tebe, kot bi bil na svobodi brez tebe«, bi to stališče lahko

Predvidoma leta 1992

Od Trsta do Reke po avtocesti

TRST — Mesti Trst in Reko naj bi leta 1992 povezala avtocesta. Leto prej bo namreč končano precej komplicirano vozlišče, ki bo vozilom omogočilo, da bodo lahko zapustili avtocesto do Sedmega pomola in se hitro premikali proti obmejnemu prehodu na Pesku.

Tako se je izrazil deželni odbornik za promet in prevoze Di Benedetto, ko je včeraj dopoldne sprejel hrvaškega ministra za promet in trgovinsko mornarico Ivana Brnelica. Skoraj istočasno se bo tudi Reka rešila kaotičnega prometa, ki sedaj hromi mestno središče: predvideva se, da bodo do takrat dokončali veliko obvoznico, ki bo v smeri proti Trstu prišla do Rupe.

Že od leta 1989 dalje pa bi se morala začeti dela — je dejal minister Brnelic — za cestni odsek med Rupe

in Peskom; gre za okrog 30 kilometrov, gradnja katerih ne bi smela predstavljati posebnih težav; celoten odsek med Reko in Peskom naj bi torej dogradili do leta 1992.

Pri tem pa se postavlja problem povezave med jugoslovansko prometno arterijo (ki bo nato vodila v Dalmacijo do Dubrovnika) in italijansko avtocestno mrežo. Glede mejnih prehodov na Fernetičih in v Rabujezu je italijanska stran že pripravila načrte, ker so bile poznane avtocestne trase na jugoslovanski strani. Manjkala je samo povezava s Peskom zaradi negotovosti o trasi na jugoslovanski strani. Sedaj pa je hrvaški minister Brnelic sporočil, da sta se Hrvaška in Slovenija (zadnji del ceste bo namreč speljan po Sloveniji) skupno dogovorili o trasi ceste.

Tonel pri zastopnikih Unije

TRST — Podpredsednik deželne sveta F-JK Claudio Tonel je v prejšnjih dneh imel še dva nadaljnja sestanka s predstavniki italijanske narodnostne skupnosti, ki živi v Jugoslaviji.

Do sestankov je prišlo pod pokroviteljstvom Unije Italijanov iz Istre in z Reke in tržaške Ljudske univerze.

Podpredsednik Tonel se je ob prisotnosti profesorja Nicolòja Urlinija z Ljudske univerze v Poreču sestel s predstavniki Unije Italijanov, katerim ga je predstavil dr. Pietro Musizza.

V Umagu pa se je Tonel ob prisotnosti profesorja Giordana Sattlerja z Ljudske univerze sestel s predstavniki tamkajšnje italijanske skupnosti, katerim ga je predstavil profesor Giuseppe Rota.

ponovil s skoraj istimi besedami, če bi se znašel pred kakršnokoli politično alternativo. In res je v svojem edinem pismu v slovenščini, ki ga je uspel poslati po javni pošti, odločno izjavil: »Bogvaruj, da bi me iz ječe spravila kakšna bela garda ali podobno. Raje umrem tu notri.«

Razveselila ga je novica, da je Dani preživela nekaj dni v Mirnu, a si ni mogel kaj, da si ne bi ob tej priliki opozoril na sliko, ki da visi v njihovi veži in je morda ona nikoli ni opazila: na njej je nevesta, ki je umrla na dan svoje poroke. Ko je v bližnjih Langhah vse bolj vzplamtevalo odporniško gibanje, je ta žalobna pripomba, ki je pozvajala v njegovi notranjosti, našla svoj odmev v svetu okrog njega: »Dežuje, nebo je prekrito s sivimi oblaki, zvonovi zvonijo in zvonijo, kot bi nenehoma naznanjali pokop mrličev. Ko gledam skozi okno, vidim vsako toliko v črno oblečeno dekle, kot bi bila ta barva v modi.«

Ko se je Dani vrnila v Trst, mu je sporočila, da ji je prišel na obisk njun skupni znanec, neki Tasso, ki se je ponudil, da bi služil za zvezo med možem in ženo, pa ga je ona — sicer vljudno — postavila pred vrata. Samo še mesec popreje bi se Stanko pasel ob taki novici dneve in dneve: kakšen je moral biti pravzaprav ta prizor, kje so resnični razlogi, da mu je zmeraj bolj jedrnata žena sploh to sporočila in kdo je bil ta gizdalin, ki se ti pojavi v stanovanju poročene ženske, ki živi sama. A v novem duševnem stanju si je dovolil samo to, da je pohvalil njeno kretnjo in ji zagotovil, da ko pride on domov, se podobni obiski ne bodo več ponovili; če pa bo že prišlo do njih, se nikakor ne bo pomišljal, da ne bi dotičnemu dal male lekcije vsega

tistega, kar so ga naučili v treh letih zapore. Ko je čez nekaj dni ponovno razmišljal o stvari, mu je prišlo na misel, da pomeni ime Tasso v slovenščini Jazbec. Ali naj to pomeni, da je s strani Dani dobil političen namig? Res, katoliški nazadnjak iz Svetega pri Komnu v resnici ni bil primerek, ki bi lahko dvoril kaki ženski, čeprav je dal nekaj na eleganco, česar mu Dani ni pozabila posebej omeniti.

Ko se je spominjal idej, ki jih je bil neokretni Kraševac izražal pred tolilikimi leti v zavodu v Koprivi, je Stanko prišel do sklepa, da je možakar moral prestopiti na stran »bele garde«, lahko pa tudi »plave«, ki je pogostokrat igrala na dve karti: pretvarjali so se, da simpatizirajo s prodanci, da bi na ta način dosegli ponovno delovanje svojih ustanov, na skrivaj pa so seveda služili pobegli vladni v Londonu, s katero so bili v stikih preko Intelligence Servicea. Nazadnje se je Stanko dokopal do mnenja, da je Jazbec s svojim obiskom poskušal izsiliti njegovo politično usmerjenost in je morda v to smer merila pobuda, češ da bi bil on lahko »trait d'union« (kot je pisala Dani), se pravi, da bi si prizadeval, da ga čimprej izpustijo iz zapore. Prav to Stankovo pismo v slovenščini je bilo odgovor na Danin namig, ki ga je pretresla tudi mama Rozalija, da bi pospešili njegovo izpustitev s tem, ko bi plačali določeno vsoto denarja. Naš jetnik temu predlogu nikakor ni zaupal on odtod njegov odločni »ne«.

Knjigo prodajata Tržaška knjigarna in knjigarna Terčon v Nabrežini

SLOVENIJALEST
TRGOVINA

**doma
in v svetu
dobro poznan**

Srečanje Dežela-sindikati o usodi Aquile

Biasutti podprl zahtevo po srečanju na ministrstvu

Delavci žavelske rafinerije Aquila so včeraj priredili tiho manifestacijo pred sedežem deželne uprave v času, ko je tam potekalo srečanje med predsednikom Biasuttijem in sindikalnim zastopstvom

Deželna uprava je včeraj obnovila poziv na ministrstvo za industrijo, naj čim prej skliče v Rimu vse stranke, ki so zainteresirane v prilogah okrog nakupa žavelske rafinerije Aquila. Zahtevo v tem smislu je poslal predsednik deželne odbora Adriano Biasutti po včerajšnjem srečanju na Deželi s predstavniki sindikalnih organizacij CGIL, CISL in UIL in s člani tovarniškega sveta. Na srečanju sta bila prisotna tudi odbornika za načrtovanje in za finance, socialist Gianfranco Carbone in demokristjan Dario Rinaldi.

Sindikalni predstavniki so članom deželne vlade izrazili zaskrbljenost zaradi novega poslabšanja odnosov z družbo Total, potem ko se je zaključilo brez vsakršnega rezultata nedavno srečanje s predstavniki lastništva o vprašanju tako imenovane bonifikacije. Sindikati vztrajajo na zahtevi - s katero soglašata tudi Dežela - da je treba vprašanje bonifikacije obravnavati

skupaj s problemom resnične možnosti obnovitve produkcije po pozitivni rešitvi prodaje obrata. Tudi Biasutti, enako kot sindikati, je mnenja, da je ministrstvo za industrijo edini možni sedež, kjer bi lahko za isto mizo sedli vsi zainteresirani partnerji, se pravi Total, možni kupci, Dežela, Friulia in sindikati, prav zato se je odločil, da obnovi zahtevo po sklicanju sestanka.

Na včerajšnjem srečanju na Deželi je bilo tudi potrjeno stališče tako deželne uprave kot krajevnih političnih sil, po katerem je treba zavrniti rešitev, ki bi predvidevala ohranitev obalnega skladišča od istočasne zaprtju rafinerije. To stališče je sam Biasutti ponovil predsedniku italijanske podružnice Totala Laportu.

Glede nadaljevanja pogajanj o prodaji medtem ni bistvenih novosti. Biasutti je sindikalistom potrdil, da Friulia od blizu sledi razvoju pogovorov.

Bogat prikaz kulturnega delovanja na Proseku in Kontovelu

Brošura ob visokem pevskem jubileju

»S pesmijo k srcu« je naslov brošure, ki jo je ob stoletnici organizirane petja na Proseku in Kontovelu izdal moški pevski zbor Vasilij Mirk. Publikacija je pomemben doprinos k spoznavanju pevske kulture v obeh vaseh, a ne samo to. Ne omejuje se na zgodovinski opis pevskega delovanja v zadnjem stoletju, temveč razgrinja vrsto drugih pomembnih aspektov družbenega življenja na Proseku in Kontovelu, z nekaterimi prispevki pa posega prav v prazgodovinsko obdobje.

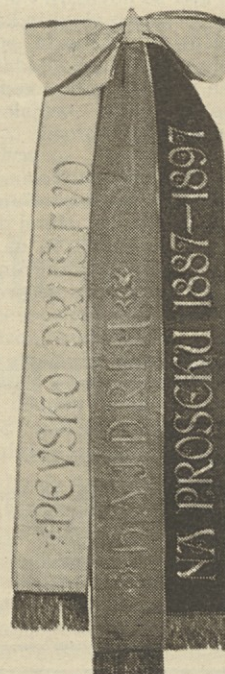
Gradivo za brošuro je zbrala in uredila skupina domačinov v sodelovanju in s strokovno pomočjo Odseka za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v Trstu. V uvodnem delu je Lidija Rupel podala arheološko sliko Proseka in Kontovela, v kateri omenja prazgodovinske najdbe v okolici vasi in vloga zaselkov v rimski dobi. Samo Pahor je prispeval izčrpan članek o preteklosti Proseka in Kontovela (»Vas Prosek se prvič omenja v dokumentu z dne 12. junija 1289 in sicer v obliki Prosech«; »Gradišče na današnjem Kontovelu je nastalo verjetno že v dobi velikih selitev — 1250-750 pr. Kr.«).

Ksenija Majovski je v sestavku Slovenska pesem na Proseku in Kontovelu do druge svetovne vojne podrobno

opisala nastanek in razvoj organizirane pevskega delovanja v obeh vaseh. Pri tem se je široko opirala na razpoložljive pisane vire (predvsem na Edinost, Novice in druge publikacije) in na razne druge dokumente. Dragica Maver je orisala delo Prosvetnega društva Ivan-Vojko Prosek-Kontovel takoj po drugi svetovni vojni; sledijo prispevki o Prosvetnem društvu Prosek-Kontovel, o slovenski pesmi na Proseku in Kontovelu po osvoboditvi in o moškem pevskem zboru Vasilij Mirk. Izpod peresa Jane Ban je pregled delovanja zbora Vasilij Mirk od leta 1975 do danes. Poseben sestavek je posvečen tržaškemu skladatelju Vasiliju Mirku, po katerem proseško-kontovelski moški zbor nosi ime. V brošuri je še opis delovanja mladinskega pevskega zbora takoj po drugi svetovni vojni in otroškega zbora. Marjan Verša je podrobno opisal udejstvovanje otroškega in mladinskega pevskega zbora od leta 1978 do 1983, Slava Starc pa je prispevala sestavek o ženskem pevskem zboru KD Prosek-Kontovel.

Poleg omenjenih so pri zbiranju gradiva in urejanju brošure sodelovali še Igor Castellani, Neda Cijak, Josip Čuk, Aleksej Kalc, Milan Pahor in Emilija Sosič.

Tudi fotografski del je v brošuri izredno bogat. Mnogo je fotografskih posnetkov iz začetka stoletja, tu je kopija pravih pevskega društva Hajdrih in pevskega društva Danica, nadalje fotografije plakatov o veseljah in drugih prireditvah pred prvo svetovno vojno, pevskih skupin med vojnama, pevski zbori po drugem konfliktu. V fotografskem delu med vsemi izstopata barvni fotografiji prapora, ki so ga razvili ob 10-letnici pevskega društva Hajdrih (1887-1897). Prapor bo izjemoma razstavljen v Kulturnem domu v soboto, 16. maja, ob jubilejnem koncertu zbora Vasilij Mirk in ženskega pevskega zbora Prosek-Kontovel.

Prapor pevskega društva Anton Hajdrih

Tržaški oktet v kontovelski cerkvi

Cerkev sv. Hieronima na Kontovelu bo drevi prizorišče druge prireditve ob proslavi stoletnice organiziranega petja na Proseku in Kontovelu. V posvečenih prostorih bo nastopil Tržaški oktet, naša prestižna pevska skupina, s katero je pevski zbor Vasilij Mirk v zadnjih letih stal plodne prijateljske stike.

Sodelovanje med proseško-kontovelskimi pevci in Oktetom sega pet let nazaj, v maj 1982. leta, ko sta se zbor Vasilij Mirk in Oktet na povabilo zbora Idica udeležila tretjega mednarodnega pevskega festivala v Clusoneju pri Bergamu. Na festivalu je zapelo kar 30 zborov iz vse Evrope. Aprila lani sta domači zbor in Oktet skupno priredila gostovanje zbora Idica v naših krajih.

Ko so jeseni lani proseško-kontovelski pevci zaprosili Tržaški oktet za sodelovanje na jubilejnih prireditvah, se je le-ta takoj rade volje odzval vabilu in pristal na koncert, ki bo, kot rečeno, drevi ob 20.30 v kontovelski cerkvi. Tržaški oktet se bo domačemu občinstvu predstavil s svojim najnovejšim programom.

Ob tečaju za prostovoljne gasilce v devinsko-nabrežinski občini

Budnost pred nevarnostjo požarov je dolžnost vsakega posameznika

Prostovoljna gasilska služba ne pomeni samo takojšnjega nastopa v primeru gozdnega požara, temveč tudi informacijo in poznavanje pojavnosti in nevarnosti, ki jo požar predstavlja za naše gozdno bogastvo. Pri nas na Tržaškem, kjer je podnebje že sredozemskega značaja, je nevarnost požarov pogostejša kot v gorskem predelu Furlanije-Juljske krajine. Alarmini meseci so februar in marec v zimsko-spomladanskem obdobju ter julij in avgust poleti, ko je pri nas, nasprotno kot v gorah, rastje že suho in že primanjkuje dežja. Maj s spomladanskim deževjem in bujnim mladim zelenjem pa je čas, ko nevarnost gozdnih požarov močno upade in prav zato so si mladi člani prostovoljne gasilske službe devinsko-nabrežinske občine izbrali ta mesec za čas izpopolnjevanja. Koordinatorji prostovoljne gasilske službe, ki šteje trenutno v tej občini okoli 40 članov, po večini fantov in deklet s celotnega občinskega področja, so ravno v teh dneh pripravili enodnevni tečaj za posamezne skupine gasilcev. Tečaj poteka ob sobotah popoldne, razdeljen pa je na teoretični del - nevarnosti in vzroki požarov in gasilska tehnika — ter na praktični del, kjer se lahko prostovoljci seznanijo s praktično uporabo gasilskih naprav, ki jih je nabrežinski občinski upravni dala na razpolago deželna gozdarska služba. Poleg seminarja bodo prostovoljci devinsko-nabrežinske občine v tem mesecu dokončno uredili novi sedež gasilcev v Cerovljah, konec maja pa se bodo skupaj z drugimi skupinami prostovoljnih gasilcev s Tržaškega udeležili deželnega seminarja o gozdnih požarih in pomenu volontariata. V okviru seminarja bo predaval tudi

koordinator nabrežinske gasilske službe Alessandro Fattori. Pestra dejavnost torej, ki hoče predvsem poudariti dejstvo, da prostovoljna gasilska služba nikakor ni rekreacijska dejavnost, ampak predstavlja odgovorno izbiro in zavesten nastop v korist gozdnega bogastva, narave in teritorija, ki je še posebno pomembna na področju, kot je devinsko-nabrežinska občina, kjer 50 odstotkov teritorija zavzemajo prav gozdovi. V celoti obsega devinsko-nabrežinsko gozdno področje kar 2 tisoč hektarjev gozda in predstavlja najobširnejši gozdni teritorij v celotni Tržaški pokrajini. Tu je skupno gozda za 4.500 hektarjev. Ena tretjina teh gozdov je umetno zasajena, gre torej za črni borov gozd, dve tretjini pa zavzema značilni nizki kraški gozdič, kjer so najpogostejši gaber, hrast in mali jesen. Omenjeno področje, kot z druge strani celotna Tržaška pokrajina, pa je poleg tega, z razliko od goratih predelov, močno izpostavljeno gozdnim požarom, saj je na Tržaškem povprečno 130 požarov na leto, medtem ko se morajo v celotni deželi gasilci in prostovoljci spoprijeti s povprečno 170 požari letno. Pri 90 odstotkih primerov je ravno človek povzročitelj nesreče. Prostovoljni gasilci devinsko-nabrežinske občine so v letošnji pomladi nastopili samo trikrat in to predvsem po zaslugi dolge in deževne zime, kljub temu pa gre poudariti, da budnost ni nikoli odveč in da prav v tem okviru vsak član službe dokazuje resnost in zavestnost svojega pristopa.

SUZI PERTOT

V DSI predavanje dr. Stresa o razvoju teorije človekovih pravic

Še tako plemenit cilj ne more opravičiti krivičnih sredstev

Človekove pravice so postale danes vodilna ideja vsega demokratičnega sveta in vseh tistih državljani, ki tudi v sodobnem času doživljajo krivice diktatorskih ali avtoritarnih režimov. Zamisel pravzaprav ni nova, saj se je pojavila že v srednjem veku, dokončno pa jo je uzakonila šele slavnostna deklaracija OZN. Gre za prirojene pravice, ki pripadajo človeku samo zaradi tega, ker je človek. Ker pa nihče ne živi sam, pride večkrat do navzkrižnih hotenj, do napetosti in družbi in to stanje je mogoče rešiti le z miroljubnim pristopom ali z nasiljem. S to mislijo je dr. Tone Stres, docent na teološki fakulteti v Ljubljani, uvedel svoje predavanje v Društvu slovenskih izobražencev na temo: Človekove pravice v luči krščanstva.

V svojem razmišljanju je predavatelj segel v zgodovino postopne uveljavitve teorije o človeških pravicah. Ideja o tem se je pojavila že takoj po francoski revoluciji, pred tem pa je našla svoje mesto v razglasu neodvisnosti trinajstih ameriških kolonij. Če sežemo še nekoliko dlje v preteklost, lahko najdemo osnovo za to teorijo v britanski Magni Charti in v slavnem Bill of Rights. Tudi srednjeveška za-

misel o naravnem pravu ni nič drugega kot prvo »uradno« priznanje najosnovnejših človekovih pravic, kljub temu da je bilo dejansko izvajanje teh pravic precej vprašljivo. Cerkev te ideje dalj časa ni hotela sprejeti za svojo, in to iz dveh razlogov: prvič zato, ker so jo začeli prvi razglašati proticerkveni krogi, drugič pa zato, ker je bila ta zamisel tesno povezana z individualistično in liberalistično miselnostjo. Papeži v prejšnjem, predvsem pa v 20. stoletju, so začeli človekove pravice, ki imajo sicer trdno svetopisemsko osnovo, postavljati na prvo mesto.

Dr. Stres je svoje predavanje nadaljeval z razčlenitvijo človečanskega pomena svetopisemskega sporočila, idej, ki so imele na našo kulturo odločilen vpliv. Tudi Evangelij daje veliko iztočnico za razvoj te, danes splošno uveljavljene teorije. Predavatelj je poudaril, da izhaja iz svetih spisov slednje: pri obrambi pred krivico ne smemo tudi sami krivično ravnati. To pomeni, da še tako plemenit cilj ne more opravičiti krivičnih sredstev. V boju proti nasilju je torej dosleden le tisti, ki se mu tudi sam odpoveduje...

Petim zaslužnim študentom štipendije družbe Friulia

Luigi Foglini iz Ratnja, Andrea Lavorenti iz Vidma, Enrico Molaro iz Codroipa, Roberto Pilotto iz Trsta in Stefano Milanese iz Vidma so dobitniki študijskih štipendij, ki jih je deželna finančna družba Friulia namenila študentom, ki so s posebnim uspehom opravili diplomu na fakulteti za ekonomijo in bančništvo.

Danes na Inštitutu za slovansko filologijo

Časnikar Jože Horvat o Lužiških Srbih

Jože Horvat, ugledni časnikar ljubljanskega Dela in avtor knjige o potovanju med Lužiškimi Srbi, bo o tem najmanjšem slovanskem narodu predaval na Inštitutu za slovansko filologijo danes, 13. maja, ob 11. uri. Na predavanje so vabljeni univerzitetni študentje in vsi tisti, ki jih zanimata preteklost in sedanjost Lužiških Srbov ter njihova usoda narodne manjšine.

Štipendije so petim zmagovalcem izročili včeraj dopoldne na kraji slovesnosti na sedežu družbe, kjer je spregovoril nekaj priložnostnih besed predsednik inž. Zanon, ki je dejal, da je družba dala na razpolago 150 milijonov lir za nadaljnje izpopolnjevanje študijev študentom, ki so se najbolj izkazali pri študiju ekonomije, bančništva in inženiringa v deželi Furlaniji-Juljski krajini.

Dobitniki štipendije bodo opravili na univerzi Bocconi v Milanu, oziroma na sedežu INSEAD v Fontainebleauju pri Parizu petnajstmesečni tečaj »master«. Če bodo tečaj dobro opravili, je poudaril predsednik, potem jim je zagotovljena zaposlitev v sami deželni finančni družbi, oziroma v njenih podružnicah vsaj za dobo 24 mesecev. Naš namen je, da je dejal, da pomagamo ustvarjati nove kadre mladih strokovnjakov, novih menežerjev, ki se bodo lahko vključili v uresničevanje nove tehnologije na področju ekonomije v naši deželi.

Petim mladim ekonomistom so ob koncu kratke slovesnosti podelili še posebne medalje, ki jih je družba Friulia izdala ob 20. obletnici svojega delovanja.

Klic na pomoč na 40. občnem zboru

Težave Društvene gostilne na Opčinah

Pretekli ponedeljek je bil na Opčinah 40. občni zbor Društvene gostilne. Kljub celotredenskim sporocilom po radiu, oglasih na našem dnevniku in plakatih po vasi se je skupščina udeležilo skromno število članov.

Otvoritvenemu posegu predsednika Hrovatina je sledilo poročilo upravnega sveta. Iz poročila je bilo razvidno, da je bilo delovanje enako vsem prejšnjim letom, dokajšen problem pa poleg upravljanja splošnih administrativ-

nih vprašanj predstavlja vse skromnejše število članstva. Skupščina je odobrila blagajniško poročilo, po poročilu nadzornega odbora pa sta upravni svet in nadzorni odbor podala ostavko, ker jima je zapadel mandat.

V razpravi so prišle na dan velike kadrovske težave. Člani so se vprašali o smislu obstoja ob takem delovanju, padli pa so tudi predlogi za preustrojni gostilniških prostorov v sodobnejši lo-

kal in prostor za vaško družabnost. Ob tem člani tudi pričakujejo pomoč SDGZ.

Izhod iz slepe ulice, v katero je razprava zašla, je predstavljal predlog o sklicanju izrednega občnega zbora v roku šestih mesecev. Na izredni skupščini naj bi preverili predloge in možnosti za preoblikovanje sedanjega delovanja v modernejšo obliko, kar naj bi zainteresiralo predvsem mlajše vaščane. Pri tem so razpravljalci izrazili mnenje, da bi morali v tej fazi sodelovati vsi vaški dejavniki. Če ne bo v tem času prišlo do konkretnih rešitev, je bil sklep občnega zbora, da se za druga razpusti ali priključi k podobnim že obstoječim ustanovam v vasi. Skupščina je nato za dobo do izrednega občnega zbora tudi podaljšala mandat upravnemu svetu (eden od upraviteljev je iz osebnih razlogov odstopil) in nadzornemu odboru.

Občnemu zboru je sledila družabnost, med katero so se med članstvom še nadaljevali pogovori in nasveti za sklic izrednega občnega zbora. Upravni svet ob tem pričakuje tudi odziv vseh drugih openskih dejavnikov in njihovo pomoč, da se s skupnimi prizadevanji obdrži ta gospodarska ustanova.

Danes zadnji dan za vložitev kandidatnih list na sodišču

Socialisti kandidirajo ob listarjih Segheneja Brezigar (SSk) nosilec za poslansko zbornico

Predzadnji dan pred rokom za predložitev kandidatnih list v volilnem uradu tržaškega prizivnega sodišča, ko je le še danes čas za to opravilo predvolilnega postopka, še vedno niso vse stranke vložile formalno svojih list, pač pa so nekatere naposled razrešile še zadnje dvome o izbiri »najprivlačnejših« kandidatov in sprejele v pristojnih političnih organih dokončne odločitve.

Socialisti so na predsinočni seji pokrajinskega vodstva, ki je trajala pozno v noč, končno izbrali svojega edinega »pravega« kandidata za poslansko zbornico, ki naj bi na listi PSI »odtehtal« dva zastopnika Liste za Trst, ki po rimskem dogovoru med Craxijevim namestnikom Martellijem in tržaškim županom Staffierjem kandidirata na socialistični listi, seveda kot neodvisna. Tako bo poslanska lista PSI vodil listarski skrajni desničar in nasprotnik pravic Slovencev Giulio Camber, sledil mu bo (po abecednem redu) prav tako listar admiral Carlo Lapanje, šele na zadnje pa bo v njej zares zastopana PSI, s pokrajinskim tajnikom in tržaškim podžupanom Augustom Seghenem.

Po mnenju vodstva PSI naj bi Seghene tako karakteriziral kandidatno listo, da bi ohranila socialistično oznako, toda vsi v pokrajinskem vodilnem organu niso bili tega mnenja. Čeprav je bil sporazum PSI-LpT prikazan kot izbira »z vrha«, se namreč mnogo članov pokrajinskega vodstva ni strinjalo s tem nenaravnim zavezništvo, kar je prišlo do izraza tudi pri glasovanju, ko je bil »volilni sporazum« odobren le z neveliko večino glasov (slovenski člani pokrajinskega vodstva PSI so se izrekli vsi proti taki listi). Govor je bil tudi o javni izjavi slovenskih socialistov iz vse dežele, ki smo jo objavili v nedeljo, toda pokrajinsko vodstvo ni v

zvezi z njo sprejelo nobenega sklepa. Vsekakor bo krajevna PSI obrazložila svoja stališča in načrte javnosti na skupni tiskovni konferenci z Listo za Trst, ki jo bo priredila jutri v Novinarskem krožku.

Včeraj je tudi Slovenska skupnost dokončno potrdila izbire za sestavo kandidatnih list za poslansko zbornico in senat na Tržaškem. Za poslansko zbornico bo nosilec liste nabrežinski župan Bojan Brezigar, ob njem pa bosta kandidirala sardinski senator Giovanni Battista Loi (ki ima vsekakor zagotovljeno izvolitev v drugem volilnem kolegiju) in podpredsednik Valdostanske zveze ter župan mesta Montjuvet Umberto Nigra. V mestnem in podeželskem senatnem okrožju pa bosta za SSk kandidirala profesorja Aleš Lokar (tržaški občinski odbornik) in Humbert Mamolo. O vseh aspektih volilnih izbir in priprav so razpravljali na predsinočnem zasedanju pokrajinskega sveta, ki ga je vodil Drago Legiša, poročal pa je deželni tajnik Ivo Jevnikar. Ugotovili so popolno skladnost sprejetih izbir s sklepi, ki jih je odobril pristojni deželni svet Slovenske skupnosti in sklenili, da bodo takoj po uradni vložitvi kandidatnih list priredili tiskovno konferenco, na kateri bodo tudi obrazložili volilni program.

Medtem je zabeležiti, da je včeraj vložilo na sodišču kandidatne liste neko zagonetno Avtonomistično gibanje naprednih demokratov, ki se sklicuje (baje neupravičeno) na znak Aostanske zveze. Za poslansko zbornico je kandidiralo Elia Gardossija, Biancamario Morpurgo in Rossello Paolini, za tržaški senatni okrožji pa prav tako Biancamario Morpurgo, svoje kandidatke pa je predstavilo za vseh sedem senatnih okrožij naše dežele.

Kampanja liste PLI zlasti uperjena proti ustavnim pravicam Slovencev

Zaman je krajevni liberalni veljak Sergio Trauner skušal zatrjevati, oziroma prepričevati novinarje, da PLI ne bo vodila volilne kampanje proti nekemu ali nečemu, ampak da se bo konstruktivno zavzemala »za« nekatero pridobitve v korist Trsta, ker sta pač sama vsebina njegovega nastopa, pa tudi sicer zelo klavrn potek včerajšnje tiskovne konference v Novinarskem krožku, dokazala, da bo kampanja liste PLI (ne moremo niti reči liberalne stranke, saj jo sestavljajo skoraj v celoti listarski »izposojenci« ali pa »politiki« takega kova, kot je predsednik Združenja za obrambo italijanske identitete Trsta) usmerjena zgolj v protislovensko gonjo.

In zares ni znal Trauner, ki je prevzel besedo takoj po uvodni predstavitvi liste PLI, ki jo je opravil pokrajinski tajnik Giorgio Berni (listarja Bonat in Hermet poleg Traunerja za poslansko zbornico, neodvisni Giorgio Bevilacqua za obe senatni okrožji), povedati nobenega »za«, ampak je nastel samo nekaj »proti«, ki bodo glavne teme njihove volilne kampanje. Tako

se je izrekel proti »davku na zdravje« (dajatvam trgovcev in svobodnih poklicev za zdravstveno skrbstvo), proti zdravstveni reformi, proti previsokim davkom, ki po njegovem kar silijo neodvisne poklice k utajam.

Predvsem pa proti slovenski narodnostni skupnosti in njenim že štiridesetletnim upravičenim zahtevam po pravični zaščiti, kakršno narekuje ustava. Trauner je zelo jasno povedal, da se bodo PLI in njeni začasni krajevni zavezniki borili, da se Slovincem prizna le to, kar že imajo, in še to po predhodnem preštevanju. Ne samo, ampak celo bi jim bilo treba nekaj odvzeti, če bi se izkazalo (na štetju), da jih je v nekaterih krajih manj kot 25 odstotkov, kot je določeno v londonskih sporazumih in je bilo sprejeto v osimske.

Potem ko je poudaril, da predstavlja Trst »mejo z drugim svetom«, je Trauner podal besedo samo Bevilacqua, ki se je pohvalil, da je sprejel kandidaturu samo zato, da »se ne umakne iz boja za pravično stvar«, to je za preštevane Slovencev in za samo uzakonitev, oziroma zakonsko ureditev zaščitnih norm, ki že obstajajo, za kar je trdil, da obstaja v Trstu že večinska fronta. Sicer prisotni Hermet sploh ni spregovoril, kandidat LpT Bonat pa na tiskovno konferenco niti ni prišel. Tajnik PLI Berni se je tako lahko tolažil z napovedjo nove tiskovne konference skupaj z Listo za Trst, ki bo prihodnji ponedeljek v enem večjih mestnih hotelov.

Radio Opčine bo drevi, od 21.20 dalje, v znani večerni oddaji »Ostali Trst«, posredno prenašal skupščino Krajevne zdravstvene enote, ki se napoveduje silno razburljiva zaradi nedopustnega nasprotovanja predstavnikov LpT slovenski besedi.

Popackali so pločnik pred pisarno odv. Berdona

Fašistični mazači na delu v središču mesta

Kljub številnim protestom in pozivom organom javne varnosti, naj vendarle kaj ukrenejo, se fašistični mazači nemoteno kretajo po naših vaseh in v samem mestu. V noči med ponedelkom in torkom so z zločinskih napisov popackali pločnik in naslovno tablo pred pisarno odvetnika Bogdana Berdona v Ul. sv. Frančiška 6 v središču mesta. Gre za zadnjo iz vrste mazaških akcij, ki so v preteklih tednih imele za tarčo spomenike padlim po vaseh ter slovenske šole in druge ustanove v mestu. Znani slovenski odvetnik Bogdan Berdon ni prvič žrtev črnih mazačev in je zločinca nemudoma prijavil sodnim in policijskim oblastem.

Zlikovci so odvetnikovo dvojezično tablo popolnoma prekrili s črno barvo, pločnik pa so popackali z več metrov dolgimi napisi proti Slovincem in proti samemu Berdonu, kateremu so zagrozili, da bodo proti njemu streljali. Z običajno aroganco so psovke in grožnje podpisali s simboli in kraticami gibanja »Fronte della Gioventù«. Na kraj so včeraj jutraj prišli policijski agenti, ki so napise posneli s fotografskim aparatom. Agenti so tudi zaslišali odvetnika Berdona, ki je kmalu nato vložil pisno prijavo na tržaško državno pravdnitvo in na tržaško kvesturo.

Berdon v prijavi izrecno omenja kot storilce oz. povzročitelje pristaše »Fronte della Gioventù« in zahteva njihovo kaznovanje na osnovi zakona štev. 654 iz leta 1975 proti netenju narodnostne mrznje in na osnovi 416.

Pomazani pločnik v središčni Ul. sv. Frančiška

člena kazenskega zakonika proti združevanju v zločinske namene. Omeniti moramo, da so se v zadnjih časih pojavili protislovenski napisi tudi na osnovni šoli Dragotin Kette v Ul. Gateri in blizu poslopja KZE v Ul. Puccini.

Pesniški večer v Tommaseu

Poklon Trstu. Pod tem naslovom bo danes v znani tržaški kavarni Tommaseo literarni večer, s katerim to renomirano zbiralšče tržaških intelektualcev nadaljuje tradicijo literarnih nastopov. Kot znano, so kavarno ponovno odprli šele pred kratkim, in vse kaže, da bo nadaljevala z nekdanjo bleščečo tradicijo.

Na drevišnjem literarnem večeru se bodo predstavili pesniki mnogih narodnosti, predvsem pa ustvarjalci, ki živijo v Trstu in ki jih mesto tako ali drugače navdihuje. Nastopili bodo Daria Camillicci, Marij Čuk, Miroslav Košuta, Franco Ferranti, Carmela Frateantonio, Claudio Grisancich, Juan Carlos Iglesias in Octavio Prenz.

■ **Pred nedavnim ustanovljena** družba »Sincrotrone Trieste« prireja dvodnevni posvet o znanstveni in tehnološki uporabi sinhrotronskih žarkov. Posvet se bo pričel jutri (14. t. m.) ob 9. uri, potekal pa bo v glavni učilnici Mednarodnega centra za teoretsko fiziko v Miramaru. Vodil ga bo nobelovec Carlo Rubbia, ki je sicer predsednik družbe »Sincrotrone Trieste«.

Ženska hudo ranjena med trčenjem pri Trebčah

V bližini Trebč se je včeraj pod večer pripetila prometna nesreča, ki je imela hude posledice za voznico motornega kolesa iz Padrič. Okrog 18.30 se je 60-letna Cecilija Ban vd. Žagar peljala z mopedom piaggio 50 iz Trebč proti domu, v Padriče na številko 128. Približno 200 metrov od vasi je iz še nepojasnjenih razlogov trčila v nasproti vozeči avto, zastavo 126 s koprsko registracijo, ki jo je upravljal Koprčan Ladislav Ziberna. Žagarjeva je padla z motornega kolesa in se udarila v glavo ter se ranila po vsem telesu. Tudi sopotnik Ziberna, 24-letni Se-

žančan Boani Ček je zaradi nenadnega sunka udaril z glavo v avtomobilsko prednjo šipo. Na kraj so prihiteli nabrežinski orožniki in reševalci Rdečega križa. Žagarjevo so prepeljali v glavno bolnišnico, kjer so jo sprejeli na ortopedskem oddelku. Zdravniki so ugotovili, da si je zlomila tudi desno nadlaket. Zaradi hudega udara v glavo so si pridržali prognozo. Čeka so reševalci prepeljali v katarinarsko bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč zaradi ran na glavi. Okreval bo v 10 dneh.

Tatovi v stanovanju

Tatovi so obiskali stanovanje 46-letnega Giordana Laurinija v Ul. Vasari 12. Ko se je v ponedeljek po nekaj urah odsotnosti okrog polдне vrnil domov, ga je čakalo grenko presenečenje. Vhodna vrata so bila vlomljena, vse sobe pa so bile v neredu. V zakonski spalnici pa so tatovi našli to, kar so iskali. Na nočni omarici je Laurinijeva soproga v škatlici hranila nekaj družinske zlatnine. Tatovi so izmaknili vse predmete, ki so jih našli: zlat poročni prstan, zlato verižico z obeskom, zapestni uri znamke seiko in zenith. Okradenec je vrednost predmetov ocenil za en milijon in pol lir.

Obvestilo KZ

Kmečka zveza tudi letos izpolnjuje svojim članom davče prijave (obrazce 740). Kmetovalcem, ki so se že v prejšnjih letih posluževali teh njenih uslug, je poslala pisma, v katerih je navedla dokumente, ki pridejo v poštev pri izpolnjevanju prijav. V pismih sta določena tudi dan in ura za osebne sestanke in KZ prosi, da se njeni člani teh navodil držijo.

V petek volitve novega predsednika tržaških industrijcev

V konferenčni dvorani Tržaške trgovske zbornice je v ponedeljek potekal »notranji« občni zbor tržaškega Združenja industrijcev. Federico Pacorini je na njem zadnjič nastopil kot predsednik, saj se bodo tržaški industrijci v petek ponovno zbrali in izvolili novega predsednika.

Ponedeljkov zbor je soglasno odobril obračun za leto 1986, še pred tem pa je na njem Federico Pacorini podal daljše poročilo. Predsednik je obnovil zadnja štiri leta delovanja in se posebej ustavil pri najnovejšem razvoju dogodkov. Izrazil je zaskrbljenost zaradi vrste znakov, ki opozarjajo na poslabšanje gospodarskih razmer na mednarodni in vsedrjavni ravni. O tržaškem gospodarstvu je dejal, da se je v zadnjih časih končno »predramilo«. K temu naj bi ne prispevale zgolj olajšave in spodbude »paketa za Trst«, marveč tudi večja podjetnost krajevnih industrijcev. Pacorini je izrazil upanje, da bodo izidi skorajšnjih parlamentarnih volitev omogočili trdno vlado in pozdravil možnost, da bi na Tržaškem izvolili večje število parlamentarcev kot doslej.

»Notranji« občni zbor je v ponedeljek med drugim izvolil štiri nove člane glavnega sveta. Izvoljeni so bili Mauro Azzarita, Patrizio Brusoni, Luciano Coreni in Roberto Verginella.

■ **Danes bodo od 12. ure dalje stavkali gradbinci industrijskega sektorja v tržaški pokrajini. Stavko so oklicali stanovski sindikati CGIL, CISL in UIL predvsem zato, da bi čim prej stekla pogajanja za obnovitev delovne pogodbe.**

† Zapustil nas je naš dragi

Alojz Markuža

Pogreb bo danes, 13. t. m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v šempoljsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo: žena Marija, sinova Palmino in Janko z ženo Marico, ljubljena vnuka Giorgio in Elena, sestre Amalija, Marija in Pepka ter ostalo sorodstvo.

Trnovca, Praprot, Šempolaj, Koper, 13. maja 1987

Ob izgubi dragega Alojza Markuže izrekajo družini iskreno sožalje vaščani iz Trnovce.

† Na tiho nas je zapustila ljubljena mama in nona

Ivana Šuligoj vd. Starc

Pogreb pokojne bo danes, 13. t. m., ob 17. uri iz hiše žalosti na Kontovelu št. 150 v cerkev.

Žalostno vest sporočajo hči Savica, sin Dario z ženo Egidio, vnuki Erika, Aleksander, Davorin, Aljoša in drugo sorodstvo.

Kontovel, 13. maja 1987

Ravnatelj, učno in neučno osebje srednje šole F. Levstik - Prosek izrekajo gospe Savici Starc iskreno sožalje ob smrti drage mame.

Ob 2. obletnici smrti drage

Jolande Štoke por. Škamperle

se je z ljubeznijo spominjajo mož Slavko, sin Pavel z ženo Meri, hči Elizabeta, mama ter sestra Magda z možem Bogdanom in otroci.

Maša zadušnica bo jutri, 14. t. m., ob 20. uri v cerkvi sv. Martina na Proseku.

Prosek, Opčine, Detroit, 13. maja 1987

KD Primorsko in Zveza žena Mačkoleje izrekata Vittoriju in Emi iskreno sožalje ob izgubi drage mame oz. tašče.

Osnovna šola Gregorič-Stepančič mora ostati v svojem poslopju!

Starši otrok šole pri Sv. Ani danes pri občinskem odborniku

Starši otrok, ki obiskujejo slovensko osnovno šolo Marica Gregorič-Stepančič, se bodo danes srečali s tržaškim odbornikom za šolstvo Tomizzo; na srečanju mu bodo pojasnili njihovo mnenje o zadevi osnovne šole pri Sv. Ani, ki jo je v zadnjem času razpihljal in o njej skrajno enostransko poročal tržaški italijanski dnevnik. Starši so se domenili za sestanek z odbornikom na ponedeljkovem srečanju na šoli. Na sestanku so poudarili, da je slovenska šola pri Sv. Ani zajamčena z Londonskim memorandumom. Zaradi tega je ni mogoče preseliti. Podčrtali so tudi, da so bili v tamkajšnje šolsko poslopje leta 1964 začasno vseljeni razredi italijanske šole. Te razrede so morali pred kratkim zaradi varnostnih predpisov izseliti v poslopje šole Rossetti. Prav izselitev je sprožila protest italijanskih staršev in dela tržaške javnosti.

Slovenski starši bodo odborniku za šolstvo posredovali zahtevo, naj Občina pred začetkom prihodnjega leta ustrezno poseže, da bo lahko septembra stekel reden pouk brez zapletljajev, ki bi lahko povzročili napetost med italijanskimi in slovenskimi starši. Seveda mu bodo predložili dejstvo, da je sedež

slovenske osnovne šole prav v poslopju v Ul. Fianona, in zato ne gre šole seliti, kot so to hoteli nekateri italijanski krogi. Zatem bodo slovenski starši zaprosili tudi za srečanje s šolskim skrbnikom, da bi tudi njemu osvetlili dejanski položaj na osnovni šoli pri Sv. Ani.

Ameriški učenjak o slovenski zgodovini

Jutri ob 17. uri bo v prostorih devinsko-nabrežinske letovišcarske ustanove v Sesljanu predstavitev knjige »Rise from Want« (Dvig iz potrebe), ki jo je napisal profesor James C. Davis z univerze v Philadelphii (ZDA). Prireditelj organizirata devinsko-nabrežinska občinska uprava in Kulturno združenje MOST iz Trsta. Predstavitve bo vodil zgodovinar prof. Jože Pirjevec. Avtor nudi bralcu dosledno in zanimivo sliko o skoraj treh stoletjih naše zgodovine skozi precizno in originalno družbeno-zgodovinsko raziskavo, ki sloni na doživetjih družine Žužek iz Vižovelj.

Zbor Vesela pomlad in ansambel Zvezde devet nepozabnih dni na Švedskem

Kako je bilo? Ste utrujeni? Kaj ste lepega videli, doživeli? S takimi in podobnimi vprašanji so nestrpni starši in znanci kar obsuli pevce mladinskega zbora Vesela pomlad in člane ansambla Zvezde ob povratku z devetdnevnega gostovanja na Švedskem prejšnji teden. Lepo je bilo, čudovito in nepozabno! Škoda, da se je vse že zaključilo! Tako so na kratko odgovarjali, njihove pripovedi o prelepih doživetjih pa se doma in med znanci najbrž še nekaj časa ne bodo izčrpale...

Odpotovali smo na velikonočni ponedeljek popoldne. Razpoloženje ni bilo ravno najboljšo, saj nas je kmalu zajel dež, ki nas je potem spremljal še vso noč na dolgi poti preko Avstrije in Nemčije. Naslednje jutro smo se zaustavili v Hamburgu za kratek ogled mestnega središča. Potem pa spet na avtobus in dalje do skrajne meje nemške države, čez drzno postavljeni most, »linijo ptičjega leta«, ki od leta 1963 omogoča najkrajšo povezavo med kontinentom in skandinavskimi deželami. In že smo na otoku Fehmarnu, od koder nas bo naslednje jutro trajekt prepeljal na Dansko. Vožnja preko te dežele v tem letnem času ni posebno zanimiva, pa še oblačno je. Povsod sama ravnina, skromne, redko posejane hišice, prazna polja... A že smo na drugem trajektu, ki nas bo prepeljal na drugi breg, na Švedsko. Končno se tudi oblaki razpršijo. Posije sonce. Švedska nas sprejme med svoje smrekove gozdove, med bele breze, med prijazne bakreno rdeče hišice z belimi okni. Dan postaja vse bolj sončen. Vozimo se mimo jezera Vättern in se ne moremo nagledati njegove lepote. Del avtoceste je speljan nad skalnatim pobočjem iz rožnatega granita, ki se strmo spušča proti jezeru. Na vodni gladini, ki je tu pa tam še poledenela, pa ustvarjajo sončni žarki posebne svetlobne učinke.

Ob devetih smo v Stockholmu. Severne Benetke nas sprejmejo veličastno razsvetljuje. Milijoni žarnic se zrcalijo v vodah jezera Mällaren na zahodu in Baltskega morja na vzhodu, pa še v številnih kanalih, ki prepletajo »lepoticno vodo«. Ozračje je prijetno, nobenega mraza ne čutimo, nobene svežine. Še več, za jutri se obeta pravi spomladanski dan! In res je tako. Ko se naslednjega dne sprehajamo po mestu in si ogledujemo njegove znamenitosti, se gostitelji pošalijo z ugotovitvijo: »Prinesli ste nam pomlad!« In čeprav je obisk mestne občinske palače, ki je povezana s podeljevanjem Nobelovih nagrad, nadvse zanimiv, že težko sledimo izčrpnim vodičevim razlagi, saj nas zunaj čakata toplo sonce in modro nebo. Pred kraljevo palačo prisostvujemo slovesni zamenjavi straže, zapojemo v mestni katedrali, nakar se povzpnejo še na televizijski stolp, od koder se nam odpre čudovit razgled na mesto in množico otokov. Pravijo, da jih je v Stockholmskem otočju kakih 24.000... Nebo je sinje, dan sončen, pod nami pa se razprostira čudovita panorama prelepih palač, parkov in voda. Kako lepo mora biti tu šele spomladi in poleti, ko se v kontrastu modrine neba in zelenja pozibavajo bele jadrnice! V trenutku pred zaprtjem se pripeljemo na Djurgården, kjer je v posebnem paviljonu razstavljena bojna ladja Vasa kralja Gustava Adolfa II. Ta čudovita mostrovina, ki je nad tri stoletja ležala na morskem dnu, od potopitve l. 1628 do leta 1961, ko so jo spet potegnili na suho, je še neverjetno dobro ohranjena. Prijazni uslužbenec nam dovoli ogled, ki je vreden vsakega občudovanja. Še kratek sprehod po Skansen, muzeju na odprtem, kjer med listjem ugledamo utrip stockholmske pomladi — bele zvončke in modri jetrniki.

Naslednji dan se odpeljemo na ogled Uppsala, najznamenitejšega univerzitetnega središča severnih dežel. Kratek čas se zaustavimo še v Sigtuni, zgodovinsko najpomembnejšem švedskem mestu, polnem razvalin srednjeveških cerkva in samostanov, vikinških grobov in run z najstarejšimi zapisi germanskih ljudstev.

Zvečer čaka pevce v stockholmskem predmestju Södertälje, prvi koncert. V sodobno opremljeni kapeli novejšega katoliškega središča je vzdušje na mah prijetno toplo, kljub prisotnosti gostov različnih narodnosti, katerim je ta nastop namenjen. Ljudi, različne po jeziku in navadah, združuje pesem Vesela pomladi za trenutke v eno samo celoto in ločitev je težka.

Ko naslednje jutro zapuščamo Stockholm, rahlo dežuje. Na poti proti Göteborgu pa se pred nami jasni in kmalu je nebo spet modro. Zdi se, kot bi nas bili želeli gostitelji tudi s tega vidika presenetiti. Sprejem je prisrčen. V cerkvi zbor in ansambel animirata mašo s petjem in glasbo. Maši sledi koncert za slovenske izseljence v dvorani bližnje gimnazije. Srečanje z rojaki je nepozabno. Naši pevci ga doživijo še pristneje po slovenskih domovih, kjer tudi prenočijo. Slovo naslednjega jutra je nekoliko trpko. Radi bi še ostali, a 270 km niže na jugu nas v Malmöju pričakujejo novi gostitelji.

Opoldne smo pri njih. Čaka nas pristno domače kosilo. Spet ni časa za počitek. Treba se je pripraviti na mašo in koncert, ki ji bo sledil. Pred vhom v novo, moderno opremljeno cerkev, ki spominja na slovenski ambient, se že zbirajo Slovenci. Nekateri so iz mesta in okolice, drugi pa so se pripeljali iz več desetnih kilometrov oddaljenih krajev. Tudi tukajšnje srečanje je enkratno doživetje. Navdušenje in sreča v očeh ljudi, ki po dolgem času končno spet slišijo v živo slovensko pesem, in stik s slovensko mladino, ki jim to pesem prinaša iz 2000 kilometrov oddaljenega slovenskega zamejstva, so nepopisni. Ko se pred kulturnim središčem ob enaindvajsetih poslovimo, je skoraj še dan, ko pa se uro pozneje vkrcamo na trajekt, obzorje še žari od sončnega zatona. Tak je ta čudoviti sever... Zbogom, prijazna Švedska in hvala za gostoljubje!

Noč nas nekoliko izmuči, ker se je treba iz avtobusa presedati na trajekt in obratno, in to kar dvakrat. Šele sredi noči, ko smo spet v Nemčiji, lahko nekoliko zadremamo. Jutro nas prebudi nekeje v okolici Hannoverja. Sončno je in toplo in pokrajina je čudovito lepa v kontrastih rjave in zelene barve obdelanih polj. Taka pokrajina nas sedaj spremlja vse do Nürnberga, kjer bomo zadnjič prenočili.

Bivanje v študentskem domu, nekdanji mestni trdnjavi in danes najpomembnejšem nürnberškem spomeniku, je nekoliko skrivnostno, vendar prijetno.

Tudi zadnji dan potovanja je topel in sončen, da si ob kosilu privoščimo celo piknik v naravi.

In že smo spet v Avstriji, v Italiji. Ob sončnem zatonu se na postajališču ob avtocesti Trbiž - Videm še za hip zaustavimo. S pesmijo Zvonovi, ki se čudovito ujema s spokojnostjo bližajočega se večera, se pevci poslovijo od prijaznih šoferjev, ki sta se znala med tem potovanjem tako priljubiti celotni skupini in se vanjo vživeti. Ob devetih smo na Opčinah. Srečni smo, da se je vse v redu izteklo. Čutimo se obogateni za nešteta doživetja, ki so nas vnovič tesneje povezala.

MAJDA DANEV

Konec junija začetek operetnega festivala

Težko pričakovani in splošno priljubljeni festival operet se bo pričel 27. junija z izvedbo »Netopirja« skladatelja Johanna Straussa. Organizatorji so sklenili, da bodo operete ponovno »preselili« v prostore gledališča Verdi, saj se je izkazalo, da Rossetti, zaradi preštevile udeležbe ljubiteljev te glasbene zvrsti, ne more odgovarjati dejanskim zahtevam. V glavnih vlogah duhovite operete »Netopir« bodo nastopili pevci: Elena Zilio, Daniela Mazzucato, Carlo Bini in Max Renè Cosotti. Orkester bo vodil dirigent Rudolf Bibl.

Druga bo na vrsti ponovitev operete »Pri Belem konjičku« Ralpa Benatzkega, ki je lani požela izreden uspeh. Peli bodo: Jadranka Jovanovič, Elio Crovetto, Nicoletta Curjel in Eros Pagni. Dirigent bo Janos Sandor.

Tržaška publika bo lahko prisluhnila tudi temperamentnim južnoameriškim melodijam, ki prevevajo opereto »Clivia«, delo skladatelja Nica Dostala. Med protagonistji bodo nastopili Tiziana Sojat, Carlo Bini, Tiziana Caminiti in Ugo Maria Morosi pod vodstvom dirigenta Guerrina Gruberja.

GOSTOVANJE
PDG NOVA GORICA

Lev G. Birinski

Vrtoglavci

Režija VIDA OGNJENOVIC

Danes, 13. t. m., ob 20.30 RED D in E - mladinski v sredo in četrtek

Jutri, 14. t. m., ob 16. uri RED H - mladinski

V petek, 15. t. m., ob 20.30 RED A in I - premierski in mladinski

V soboto, 16. t. m., ob 20.30 RED B in F - prva in druga sobota

V nedeljo, 17. t. m., ob 16. uri RED C in G - prva in druga nedelja

gledališča

SSG

Slovensko stalno gledališče v Trstu prireja danes, 13. t. m., ob 10. uri pravljico OLE LUK H. C. Andersena - M. Sosiča.

VERDI

Spomladanska simfonična sezona

V petek, 15. t. m., ob 20.30 (red A) simfonični koncert, dirigent Muhai Tang, Radvan Vlatković - rog.

Ponovitev koncerta v soboto, 16. t. m., ob 18. uri (red S)

kino

ARISTON - 17.00, 22.15 Uomini, kom., 1985, 96'; r. Doris Dörrie; i. Heiner Lauterbach, Ulrike Kriener.

EXCELSIOR I - 18.00, 22.15 Cronaca di una morte annunciata, dram., It. 1987; r. Francesco Rosi; i. Ornella Muti, Gianmaria Volontè.

EXCELSIOR II - 17.45, 21.45 Hannah e le sue sorelle, dram., ZDA 1986; r. W. Allen; i. Mia Farrow, Michael Caine.

GRATTACIELO - 17.00, 22.15 Il bambino d'oro, fant., ZDA 1986, 93'; r. Michael Ritchie; i. E. Murphy, C. Dance.

NAZIONALE I - 16.00, 22.00 Erotica orientale, porn., □ □

NAZIONALE II - 16.00, 22.00 I tre amigos, kom., ZDA 1986, 90'; r. John Landis; i. Steve Martin, Chavy Chase.

NAZIONALE III - 16.00, 22.00 Platoon, vojni, ZDA 1986, 115'; r. Oliver Stone; i. Tom Berenger, Villem Dafoe.

FENICE - 17.00, 22.15 Profumo, krim., It. 1987; r. Giuliana Gamba; i. Florence Guerini, Robert Egon Spectenhausen, □ □.

MIGNON - 16.00; 22.00 Basil l'investigatop, ris., prod. Walt Disney.

EDEN - 15.30, 22.00 Racconti sensuali di Cicciolina, porn., □ □

CAPITOL - Danes zaprt.

LUMIERE FICE - 18.00, 22.00 Nove settimane e 1/2, er. dram., ZDA 1985, 113'; r. Adrian Lyne; i. Mickey Rourke, Kim Basinger.

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.10 Dete-nute violente, porn., □ □

RADIO - 15.30, 21.30 Morbide carezze, porn., □ □

Preparedano mladini pod 14. letom □ 18. letom □ □

šolske vesti

Tržaško tajništvo Sindikata slovenske šole obvešča učitelje, ki so vložili priziv za vstop v stalež v smislu zakona 270/82, da bodo dobili stalež že v tem šolskem letu (morda že ta mesec) in da bodo dobili plačo med poletnimi počitnicami, kjer bo ekonomski stalež stopil v veljavo z vstopom v službo, juridično pa že z 10. 9. 1983!

Ukrep velja za sledeče učitelje, ki so začasni suplenti: Tatjana Cibic, Julijana Cernuta, Nevenka Skrlj, Edda Pregarc, Friderik Zeriali in za učitelje, ki so v staležu že od leta 1984: Nataša Kralj, Ana Ferneti, Elena Ciuch, Elisabetta Danieli, Vilma Magajna, Marija Goruppi. Učitelji, ki stopijo v stalež, bodo dodeljeni dodatnemu organiku DOA.

Obvestilo učiteljem, ki obiskujejo predavanja Pedagoške akademije.

Jutri, 14. t. m., ob 17. uri bo na učiteljsku SLOMŠEK srečanje z dekanom Pedagoške akademije v Ljubljani in s predstavniki oddelka Pedagoške akademije v Kopru ter razgovor o vaših uspehih, težavah in predlogih.

razstave

Na Gradu sv. Justa bo do 28. junija odprta antološka razstava tržaškega slikarja PIETRA MARUSSIGA.

V galeriji Cartesius bodo v petek, 15. maja, ob 18.30 odprli razstavo slikarke MAURE ISRAEL. Razstava bo odprta do 28. maja.

V TK Galeriji razstavlja svoje slike JANA VIZJAK.

V umetnostnem ateljeju Nadie Basanese razstavlja svoja dela ARNALDO GRUDNER.

V tržaški Občinski galeriji bo do 14. maja odprta razstava CARMELA VRANICA.

izleti

SPDT prireja v nedeljo, 17. t. m., avtobusni izlet v Polhograjske Dolomite (Polhov Gradec). Odhod ob 6.30 izpred sodne palače; hoje bo približno tri ure. Izlet vodi prof. Marinka Pertot. Vpisovanje na sedežu ZSSDI ob delovnem urniku (tel. 767304). Cena izleta 12.000 lir.

Društvo naravoslovcev in tehnikov T. Penko vabi svoje člane in prijatelje, da se udeležijo strokovno vodene ekskurzije, ki jo prireja Prirodoslovno društvo Slovenije, v Pekel pri Borovnici. Pekel je v Dolini Otavščice, to je privlačna tesen z mnogoterimi brzicami in petimi večjimi slapovi. Ekskurzija bo v nedeljo, 17. t. m. Zbirališče na Opčinah (postaja tramvaja) ob 6.30 ali ob 8.00 pred železniško postajo v Borovnici. Prevoz z lastnimi sredstvi. Kosilo iz nahrbtnika.

Pododbor skupnosti borcev za tržaško pokrajino - domicila 30. divizije IX. korpusa sporoča, da odhod izletnikov v Hišo cvetja na grob maršala Tita in srečanje v Domu armije v Beogradu bo danes, 13. t. m., ob 20. uri iz Divače s posebnimi ležalniki, kot je bilo najavljeno.

včeraj - danes

Danes, SREDA, 13. maja
SERVACIJ

Sonce vzide ob 5.37 in zatone ob 20.26 - Dolžina dneva 16.49 - Luna vzide ob 20.54 in zatone ob 5.09.

Jutri, ČETRTEK, 14. maja
BONIFACIJ

PLIMOVANJE DANES: Ob 4.17 najnižje -64 cm, ob 10.37 najvišje 31 cm, ob 15.53 najnižje -23 cm, ob 21.57 najvišje 59 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 17,2 stopinje, zračni tlak 1010,8 mb ustaljen, veter 10 km na uro jugozahodnik, vlaga 72-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 14,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILA SE JE: Elisa Lo Casto.

UMRLI SO: 64-letna Maria Luigia Brescancin, 98-letni Giusto Ciacchi, 72-letna Carlotta Lizzul, 82-letna Emilia Antonelli, 68-letni Antonio Reja, 79-letni Bruno Favento, 61-letni Ferruccio Sussel, 75-letni Odorico Petronio, 79-letna Marcella Lazar, 67-letni Paolo Cavini, 60-letni Mario Zuccolin, 59-letni Giulio Vusio.

DNEVNA IN NOČNA
SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 11. maja, do sobote, 16. maja 1987

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg Oberdan 2, Ul. Tiziano Vecellio 24, Ul. Zorutti 19, Largo Osoppo 1 (Greta), Lungomare Venezia 3 (Milje) NABREŽINA (tel. 200466) in BOLJUNE (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg Oberdan 2, Ul. Tiziano Vecellio 24, Ul. Zorutti 19, Largo Osoppo 1 (Greta), Trg Cavana 1, Trg Giotti 1, Lungomare Venezia 3 (Milje)

NABREŽINA (200466) in BOLJUNE (228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg Giotti 1, Trg Cavana 1, Lungomare Venezia 3 (Milje) NABREŽINA (TEL. 200466) in BOLJUNE (228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba ob 20. 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

prispevki

V spomin na strica Rada Nakrsta daruje družina Ade Orel 20.000 lir za Dijaško matico in 40.000 lir za Tržaški oktet.

Namesto cvetja na grob dragega Rudija Žagarja darujejo družine Zobec iz Zabračja in Loga 100.000 lir za cerkev na Pesku.

V spomin na botro Emilijo Ota darujeta Drago in Meri Ota 30.000 lir za KD F. Prešeren.

Anton Ražem (Dolina) daruje 10.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Borštu.

Namesto cvetja na grob Majinega očeta daruje kolegica italijanske osnovne šole iz Ricmanj 50.000 lir za COŠ I. Trinko Zamejski.

Namesto cvetja na grob Majinega očeta darujeta Anita in Vera 30.000 lir za COŠ I. Trinko Zamejski iz Ricmanj in M. Samsa od Domja.

V isti namen daruje učno in neučno osebe iz Ricmanj in Domja 70.000 lir za COŠ I. Trinko Zamejski iz Ricmanj in M. Samsa od Domja.

Ob priliki velikonočnih praznikov daruje družina Vidau z Opčin 30.000 lir za Sklad M. Čuk.

V počastitev spomina Ljudmile Breclj vd. Živec darujeta Justa Blažič 20.000 lir za SKD Barkovlje.

V počastitev spomina na Ljudmilo Breclj vd. Živec darujeta Alma in Stojan Pertot 20.000 lir za MPZ M. Pertot.

menjalnica

Ameriški dolar	1280.—
Nemška marka	720.—
Francoski frank	213.—
Holandski florint	637.—
Belgijski frank	3380
Funt šterling	2120.—
Irski šterling	1900.—
Danska krona	188.—
Grška drama	9.—
Kanadski dolar	940.—

razne prireditve

SKD Barkovlje - Ul. Cerreto 12 - vabi v nedeljo, 17. t. m., ob 18. uri na slavnostni koncert ob 5. obletnici delovanja MPZ M. Pertot pod vodstvom Aleksandre Pertot.

SKD Vigred vabi na revijo otroških pevskih zborov VSI SMO PRIJATELJI, ki bo v nedeljo, 17. t. m., ob 17.30 v občinski telovadnici v Nabrežini.

KD Primorsko vabi na kulturni večer v soboto, 16. t. m., ob 20.30 v Srenjsko hišo v Mačkolkah. Gost večera bo moški pevski zbor IVO ŠTRUC iz Slovenskih Konjic ter ansambel BRATOV IZ OPLOTNICE.

Dragi otroci! KD I. Grbec - Škedenj priredi v soboto, 16. t. m., ob 16.30 OTROŠKO POPOLDNE Z ANIMACIJO. Pridite, zabavno bo!

KD I. Grbec - Škedenj priredi FILMSKI MARATON Aljose Žerjale. V soboto, 16. t. m., ob 20.30 vas vljudno vabimo na 2. VEČER FILMOV: Mexico 68, Sončna pot (Samarkand), Zemlja Ahemenidov (Iran), Kamnita knjiga (Peru), Moskva 80.

PD Slovenec Boršt - Zabražec in KD I. Grbec - Škedenj priredita v nedeljo, 17. t. m., ob 18. uri v Srenjski hiši v Borštu MAJSKI KONCERT. Sodelujeta MPZ Slovenec in ŽPZ I. Grbec pod vodstvom Bože Hrvatič. Vabljeni!

NŠK - ciklus OTROŠKE URICE. V petek, 15. t. m., ob 17. uri v prostorih NŠK, Ul. sv. Frančiška 20/I, S PAVČKOM V CENČARIJI bomo preživeli zadnjo urico pred počitnicami.

SKD Barkovlje vabi domačine in prijatelje na praznik 50-letnikov, ki bo v nedeljo, 24. t. m. Za informacije tel. v večernih urah na št. 415797.

razna obvestila

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje obvešča obiskovalce tečajev za vrtnarstvo, da odpade načrtovani izlet v hrvaško Istro.

Društvo naravoslovcev in tehnikov T. Penko prireja v petek, 15. t. m., predavanje na temo ŽIVČNA CELICA, OD ODKRITJA DO DANAŠNJIH RAZISKAV. Zanimivo in aktualno temo bo obravnavala fiziologinja, univerzitetna prof. Marija Štuka Kerže. Predavanje bo v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3, ob 20.30.

SKD Primorec - Trebče sklicuje REDNI OBČNI ZBOR jutri, 14. t. m., ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah. Vabljeni!

Slovensko planinsko društvo - Trst prireja jutri, 14. t. m., ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20, II. nadst., predavanje Stojana Sancina na temo: NOVA ODKRITJA V PODGORSKEM PODOLJU. Predavanje bo s pomočjo diapozitivov.

PD Slovenec iz Boršta in Zabračja priredi 2. risarski krožek za osnovnošolske otroke, ki bo vsako soboto od 23. maja do 6. junija. Vpisovanje in informacije dobite po telefonu na št. 228333.

mali oglasi

HRASTOVA DRVA za kurjavo prodajamo po 15.000 lir stot. Tel. 421508 po 21. uri.

OSMICO sta odprla Meri in Lojzi v Zgoniku. Točita belo in črno vino.

V NABREŽINI prodam 4-sobno stanovanje. Za informacije tel. na št. 200144 v popoldanskih ali večernih urah.

ISČEMO vajenka za manufakturno trgovino, sezonsko delo. Pismene ponudbe na Oglasni oddelke Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, Trst, pod šifro »Sezonsko delo«.

PRODAM harmoniko 120 basov znamke PIATANESI SUPER MUSETTE skoraj novo. Tel. na št. 0481/20002 v večernih urah.

20-LETNO dekle z znanjem strojepisja išče katerokoli zaposlitev. Tel. 827411.

V SAMATORCI št. 1 je odprl osmico Renato Pieri. Toči belo in črno vino.

PRODAM krasno vilo v Repnu s 1100 kv. m vrta. Tel. 228390.

16-LETNO DEKLE išče delo, po možnosti kot frizerka ali pa katerokoli zaposlitev. Tel. na št. 208729.

SLOVENSKI PAR išče v najem 2-3-sobno stanovanje v mestu ali okolici. Tel. od 13.30 do 15. ure na št. 200165.

UGODNO PRODAM 20 kv. m še nepoloženega hrastovega parketa. Tel. na št. 822103.

V SOVODNJAH (vas) je odprl osmico Franc Lukman.

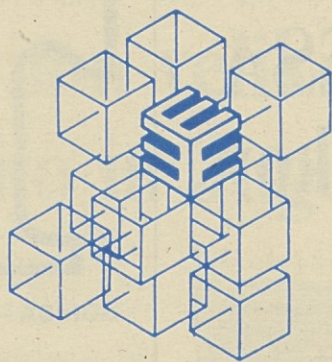
PRI ŽUPANOVH v Medji vasi št. 1 je odprta osmica.

PRODAM čistokrvne mladiče kraškega ovčarja, odličnih staršev. Tel. na št. 211468 od 14. do 15. ure.

PRODAM vilo z vrtom v centru Opčin. Tel. 211254 v popoldanskih urah.

DAJEM v najem krasno opremljeno stanovanje v

Goriška zbornica za trgovino, industrijo, obrt in kmetijstvo

espomego

**17. SEJEM ZA VZHOD
GORICA, 9. - 17. maja 1987**

Goriško sejmišče je v teh dneh spet v ospredju zanimanja prebivalcev Goriške pa tudi ljudi iz sosednih tržaške ter videmske pokrajine in tudi krajev na jugoslovanski strani državne meje. V paviljonih in na prostem tik poleg mosta čez Sočo med Gorico in Ločnikom, 200 razstavljalcev iz naše dežele, iz sosednih, ter iz Jugoslavije in Avstrije, prikazuje izdelke, ki utegnejo zanimati širšo publiko.

Goriški sejem ESPOMEGO je v sedemnajstih letih, odkar so ga prvič pripravili, nekoliko spremenil svojo podobo. Resnici na ljubo lahko rečemo, da je bil vedno namenjen široki publiku. Nekaj deset tisoč obiskovalcev vsako leto je ta namen prireditelja, t.j. Goriške trgovinske zbornice, tudi opravičil. V prvih letih so goriškemu sejmu dodali naslov »Sejem za Vzhod«. To zato ker je na sejmišče prihajalo veliko obiskovalcev in kupcev iz sosednih jugoslovanskih krajev. Zaradi gospodarskih težav v sosedni državi se je število obiskovalcev iz te polagoma zmanjšalo. Goriški sejem ESPOMEGO pa kljub vsemu ohranja svojo specifikko.

V zadnjih letih prevladujejo obiskovalci iz italijanskega področja.

Sejem pa je spremenil svojo podobo iz dveh razlogov. V prvih letih uspeš-

nega vodenja so poleg italijanskih, jugoslovanskih in avstrijskih razstavljalcev tu bili tudi Poljaki, Madžari, Čehi, Romuni. Upali so, da bi tudi tem potom prodrli na italijanski trg. Le nekaj tega se je ohranilo. V kasnejših letih je prišlo do prepogostih zamenjav v upravljanju sejma. Zaradi tega je ta nekaj let zdrknil na precej nizko stopnjo. Na sejmu so prevladovali kramarji.

Vsega tega sedaj ni več. Trgovinska zbornica je direktno prevzela vodenje sejma. Ustanovila je svojo posebno družbo. Ta se poslužuje specializiranega osebja. V letu in pol dni se je podoba sejmišča spremenila na bolje. To ne velja le za sedanji sejem Espomego, ki je najboljše, marveč za vse druge specializirane sejemске prireditve. Že tradicionalnim, ki so marsikdaj podobne tistim, ki jih prirejajo na drugih sejmiščih dežele, v Vidmu, Trstu in Pordenonu, so lani na jesen kot prvi in edini priredili sejem mode. Imeli so velik uspeh. Ta jih je opogumil, da imajo letos na programu dva modna sejma. Spomladanskega, ta je že bil, na katerem so prikazovali spomladansko in poletno modo, ter jesenskega, na katerem bodo prikazovali jesensko ter zimsko modo.

Modni sejem bo v drugi polovici septembra. V začetku novembra bo se-

jem Ambiente o opreми stanovanja in uradov ter salon antikvariata. V decembru pa bo kmetijski sejem.

To so prireditve, ki jih prireja sejemška ustanova. Poleg teh pa so na vrsti še nekatere druge, ki jih prirejajo zasebniki.

Na sedanjem sejmu podjetniki ponujajo obiskovalcem stvari, ki tem prav pridejo pri nakupu športne opreme, opreми stavbe, nakupu marsikater stvari, ki je v stanovanju koristna.

Povedali smo, da na sejmu sodelujejo tudi podjetja iz Jugoslavije ter Avstrije. Kar se slednjih tiče je tudi kot vsako leto prisotna Turistična zveza Koroške, ki ponuja obiskovalcem obilo propagandnega gradiva o tej naši severni sosed. Jugoslovani pa so leto posebno pozornost posvetili turistični propagandi. V njihovem okusno pripravljenem paviljonu je obilo propagandnega gradiva o letoviških krajih v Sloveniji, o toplicah, o Zagrebu, kjer bo letos univerziada in o krajih ob slovenski ter hrvaški obali Istre.

O turizmu bo govora tudi v soboto, ko bo na vrsti posvet o temi »Razvoj jadranskega navtičnega turizma«, na katerem bodo sodelovali italijanski, jugoslovanski, grški, nemški in avstrijski strokovnjaki.

**Banca Agricola
Kmečka banka** C.R.AG.L.
R.Z.ZO.J.

GORICA — Tel. 0481/31811
Telex: 460412 - 461239 AGRBAN

*VAŠ OSEBNI SODELAVEC V TUJINI IN DOMA,
KI VAM NUDI STROKOVNE, UČINKOVITE USLUGE
NA BLAGOVNEM IN FINANČNEM PODROČJU*

GLOBTRADE S.p.a.

Export - Import

Sedež: 34170 Gorica, Korzo Italia 75
Telefon: 0481/33307-33910-34011
Telex: 460555 GLOBTR I

KOVINARSKA DELAVNICA
KLEPARSTVO

Franc Čavdek

SOVODNJE
Malnišče 10 - Tel. (0481) 882450

IMPORT - EXPORT

ZAŠČITNA SREDSTVA ZA POLJEDELSTVO
KEMIKAJIJE IN BAZNA KEMIJA

tekno progres s.r.l.

Sedež:

GORICA
Ul. Duca d'Aosta 146
Tel. (0481) 34763 - 84776
Telex: 460655

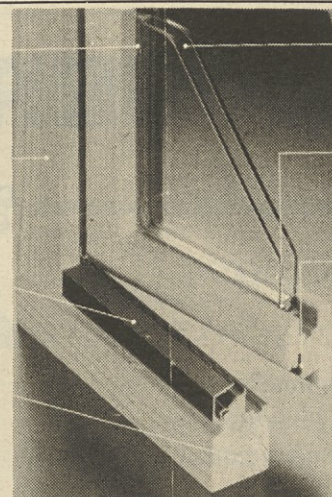
Filiala: TRST

ARCADIA

Vam predstavlja

ZUNANJA LESENA OHIŠJA TVRDKJE

Prisotni smo na Espomegu v paviljonu A

UL. 24. MAJA 41
BRAČAN (KRMIN)

Na 17. ESPOMEGU
si lahko ogledate:
AUSTIN MINI
AUSTIN METRO
AUSTIN MAESTRO
AUSTIN MONTEGO
ROVER 1300 - ROVER 1600
LAND ROVER - RANGE ROVER
ter

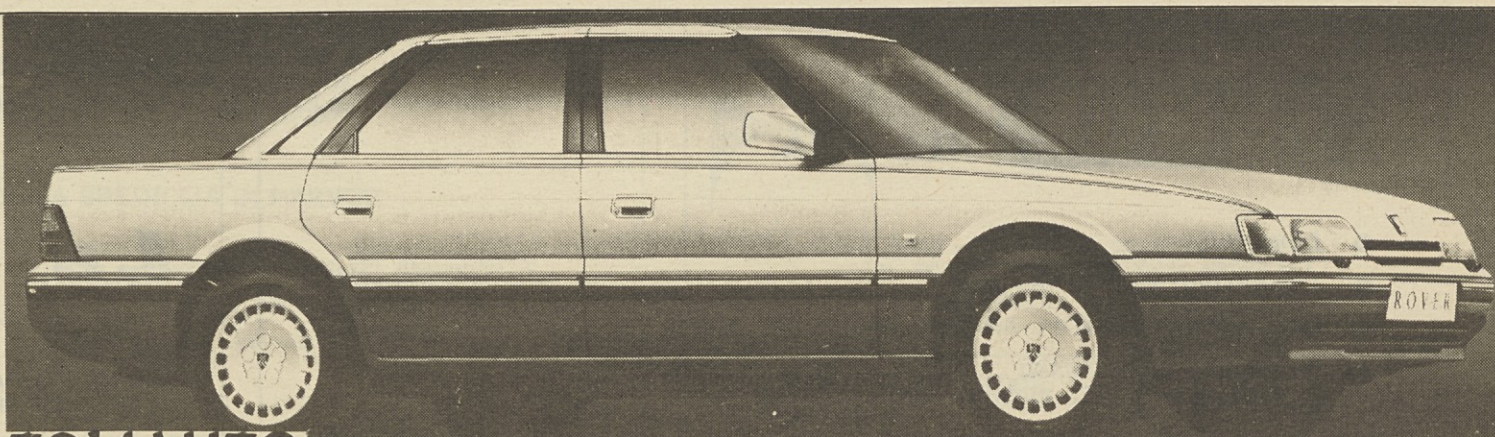
NOVO ROVER SERIJA 800

ZASTOPSTVO
ZA GORICO IN POKRAJINO

TOMAUTO S.A.S.
Ul. Nizza 15 - Tel. 0481/83923 - GORICA

VAS VABI NA OGLED AVTOMOBILOV ZNAMKE AUSTIN ROVER
NA ZUNANJEM RAZSTAVNEM PROSTORU

V zadnjem času precej pomoči sejmom v Gorici

Deželna ustanova za razvoj obrti ESA podpira razstavno dejavnost obrtnikov

Tudi slovenski obrtniki imajo možnost razvoja

Deželna ustanova za razvoj obrti ESA je v zadnjih dveh letih prodorneje kot prej segla na področje reklamacije obrtnih izdelkov. V deželi Furlaniji Julijski Krajini je več kot 30.000 obrtnih delavnic, v katerih je zaposlenih nad 100.000 ljudi. Okrog dvajset odstotkov delovne sile v FJK je zaposlenih v obrtnih dejavnostih.

Sem sodijo seveda male obrtne delavnice, v katerih je zaposlen edino lastnik. Imamo pa vrsto obrtnih obratov, ki mejijo na rob male industrije. V široki paleti obrtnikov sodijo tudi tisti, ki izdelujejo razne umetniške izdelke. Ti gredo dobro v prodajo, še zlasti med turisti, ki potujejo skozi naše kraje. Seveda pa je lep obrtni izdelek dobrodošel tudi v naši hiši.

V stolpu Vile Manin v Passarianu ima ESA svojo prodajno trgovino takih izdelkov. Predsednik ESA Faleschini je napovedal, da nameravajo take trgovine odpreti tudi v Trstu in Lignanu. Lani so na Trbižu in v Lignanu, kasneje pa tudi pod oboki Vile Manin, obrtniki pokazali kako delajo v svojih delavnicah. V Vili Manin bodo v kratkem odprli nekaj delavnic, kjer bodo obrtniki artikle izdelovali pod očmi turistov.

ESA pa skrbi čedalje bolj tudi za razstavno dejavnost. Obrtnikom, ki pokažejo svoje izdelke na raznih sejmih, daje precej denarne podpore. Na milanskem sejmu je bila lani velika razstavna prireditelja obrtnikov iz vse Italije z naslovom Mercatus. ESA iz naše dežele je bila tam prisotna z izdelki številnih obrtnikov. ESA je prisotna tudi na tujih sejmih, največ pa seveda na sejmskih prireditvah v naši deželi, tako v Trstu, Vidmu, Pordenonu kot Gorici.

Tudi na sedanjem ESPOMEGU je ESA prisotna s svojim paviljonom, v katerem, so razstavljeni obr-

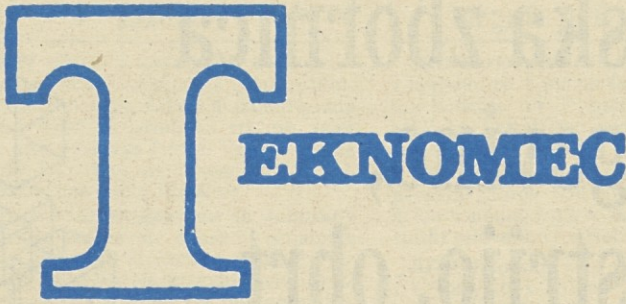
tno—umetniški izdelki nekaterih obrtnikov. ESA pa je dala podporo tudi drugim obrtnikom, ki so karkoli razstavili na goriškem sejmu.

Deželna ustanova za razvoj obrti je v zadnjem času nudila več sodelovanja goriškim sejmskim prireditvam. To se je pokazalo še zlasti lani jeseni in letos spomladi, ko sta Ustanova za goriško sejmšče in ESA skupno priredili Flash Moda, sejem mode. V obeh primerih so na teh sejmih bili prisotni obrtniki iz vseh štirih pokrajin. Predvsem modni kreatorji, ki so pokazali veliko modelov ženskih in tudi moških oblačil. Sodelovali so tudi frizerji. Razstavljeni pa so bili tudi izdelki usnarjev, zlatarjev, urarjev in še veliko drugih obrtnikov.

Nekoč so obrtniki bili nekako zapušteni. Delali so v temnih delavnicah. Dandanes je obrt zelo pomemben gospodarski faktor. Še posebej v tem času, ko je velika industrija v

škripcih, to je še posebej vidno pri nas, ko avtomatizacija, ki je vdrla tudi v tovarne, zahteva bolj kvalificirano delovno silo, vendar v veliko manjši meri kot nekoč, obrtna dejavnost kaže, da je živa, žilava, da je zmožna premagati kakršnokoli krizo, da je zmožna zaposlovati mlado delovno silo. Mladi, ki imajo danes večjo izobrazbo kot nekoč, ki so zelo kvalificirani, so to dobro razumeli, in se v vedno večjem številu oprijemajo obrtne dejavnosti.

Na raznih sejmih smo tu pa tam videli tudi razstavljen izdelke nekaterih slovenskih obrtnikov. Prav bi bilo, da bi se s tako dejavnostjo ukvarjalo še več naših obrtnikov, tudi v okviru delovanja Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, ki ima z ESA zelo dobre stike že dolgo vrsto leto. Pred kratkim se je predsednik ESA Faleschini prav o tem pogovarjal z našimi gospodarstveniki na sedežih SDGZ v Trstu in Gorici.

GORICA — Korzo Italia 76

Tel. 81032

STROJI IN OPREMA ZA URADE
BLAGAJNE
REGISTRATORJI SWEDA

UVOZ - IZVOZ
ZASTOPSTVA

34070 Sovodnje (GO)
Case Sparse 76
Tel. (0481) 20181
Telex 460639 IMSAGO I

● **STEKLO ZA GRADBENIŠTVO IN POHIŠTVO:**
float, refleksno, ornametno, izolacijsko,
kaljeno, ogledala itd.

● **STROJI IN ORODJE ZA STEKLARJE**

● **LASTNA PROIZVODNJA:**
izolacijska stekla, silikonska tesnila

PROIZVODNJA IN TRGOVINA PAPIRNATIH IZDELKOV

Ul. dell'Industria 6 — 34170 GORICA
Tel.: 0481/20985 - 21975 - Telex: 461156 PAPER I

ALPEK s. r. l.

IMPORT — EXPORT

34170 GORICA
Ul. Alviano 56

Tel.: (0481) 30116 - 31041
Telex 460201

KONZORCIJ

gometal

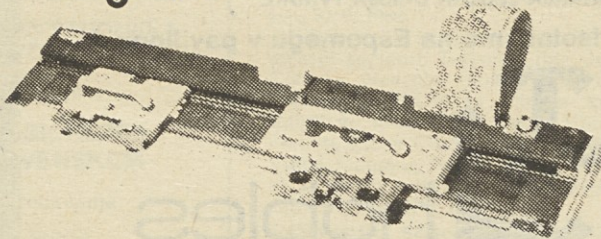
GORICA — Korzo Italia 205
Tel. 32980 - 87042
Telex 461152 GOETAL

KOOPERACIJE - IMPORT - EXPORT

M. CAUSER

Ul. Garibaldi 16/A - Gorica
Tel. 0481/87476

Defendj
brother **pletilni stroji**

Razstavljamo na ESPOMEGU
v paviljonu B.
Videli in preizkusili
boste naše superavtomatične
in kompjuterizirane pletilne
stroje najbolj priznanih znamk

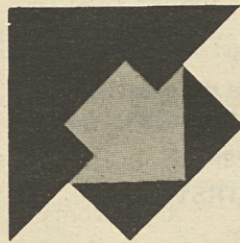
TOMOS

ITALIANA

- Motocikli
- Izvenkrmni motorji za čolne
- Motorne črpalke
- Motorji za industrijsko in drobno kmetijsko mehanizacijo

GORICA

Ulica S. Michele 334 — Tel. 21621 / 21622

C.I.S.A.A.

commercio
intermediazione
sviluppo
alto
adriatico

mednarodna trgovina in razvoj v severnem jadrnu

TRST
Ul. S. Caterina 1
Tel. 040 - 631333, 630444
Telex: 460505 I

PRIZNANO MEDNARODNO
AVTOPREVOZNIŠKO
PODJETJE

La Goriziana

S.R.L.

GORICA — Ul. D. D'Aosta 180
Tel. (0481) 34630 - 34675 - 22351 (avtomatska centrala) - TELEX: 460107 LAGORI I

PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSNEGA BLAGA

Posvet o trgovanju med EGS in Vzhodom

Obmejna trgovina ima veliko vlogo v menjavi med Italijo in Jugoslavijo

Zastopnik Gospodarske zbornice Slovenije Aljoša Mrak je na posvetu o gospodarski menjavi med državami Evropske gospodarske skupnosti in vzhodnimi deželami na goriškem sejmišču ESPOMEGO orisal razsežnosti gospodarske menjave med Italijo in Jugoslavijo, še posebej z ozirom na razvoj sodelovanja v obmejnih krajih. Izvoz ter uvoz se nekako krijeta. 960 milijonov dolarjev je letno uvoza v Jugoslavijo iz Italije, 900 pa izvoza. Poleg tega je čedalje več medsebojnih naložb, sodelovanje pa se kaže tudi v prometu, v turizmu in še marsikje. Vendar pa ta obsežna blagovna menjava že nekaj let stagnira iz raznoraznih razlogov, predvsem birokratske narave. To so razni vladni odloki. To pa ni v korist ne ene ne druge države, kar je bilo razločno povedano na lanskem posvetu mešanih gospodarskih zbornic v Portorožu.

Veliko je sodelovanja v obmejnih območjih, kjer se gospodarstveniki poslužujejo predpisov obmejnih sporazumov. V tem okviru je veliko sodelovanja med goriško Trgovinsko zbornico na eni strani ter Gospodarsko zbornico Slovenije in tisto medobčinsko za Severno Primorsko v Novi Gorici. Velik delež v tem sodelovanju, je še poudaril Mrak, imajo slovenski gospodarstveniki v našem zamejstvu.

Creditanstalt, ene najmočnejših avstrijskih bank, je na tem posvetu povedal, da je Avstrija pomemben partner v trgovini z Vzhodom. Njegova banka ima podružnice na Madžarskem in Češkoslovaškem, v kratkem bo odprla podružnico v Moskvi. Creditanstalt opravlja približno eno tretjino

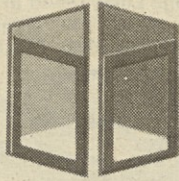
vseh finančnih poslov med Avstrijo in vzhodnimi deželami. Avstrijcem leži, da bi se približali Evropski gospodarski skupnosti.

Dr. Mario Frontoni, zastopnik italijanskih gospodarskih zbornic pri EGS v Bruslju, pa je obrazložil stike med EGS in SEV, to je gospodarsko skupnostjo vzhodnoevropskih držav. Frontoni je povedal, da je po letih zaprtja v zadnjem času, zaradi novosti v So—vjetski zvezi, prišlo do neposrednih stikov med funkcionarji EGS in SEV. Še zlasti v lanskem letu so bili

stiki zelo plodni. Pripravljajo se splošne pogodbe med EGS in Romunijo ter tudi z Madžarsko in Češkoslovaško.

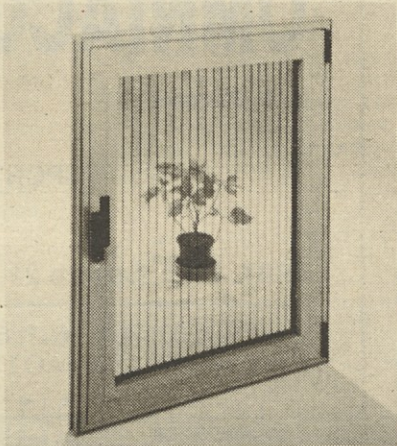
Sedanji pogovori bodo brez dvoma pripomogli k odpravi dosedanjih ovir v trgovanju med državami dveh gospodarskih skupnosti. To pa bo pripomoglo k veliko večjemu trgovanju med državami Zahodne in Vzhodne Evrope. Italija je v tem že angažirana. Tudi naša dežela, saj imamo velika furlanska podjetja, ki veliko trgujejo z deželami Vzhodne Evrope in tam gradijo tudi kompletne tovarne.

RITOSSA

UVOZ - IZVOZ

NOVOST: steklena zavesa

Steklena zavesa je izredno enostaven in učinkovit sistem za zaščito pred svetlobo. Na notranji strani minimalno zmanjšuje svetlobo (največ za 12%) in tako ščiti pred neposredno sončno svetlobo. Na zunanji strani pa daje videz ogledala in s tem omogoča številne zanimive arhitektonske možnosti. S stekleno zaveso niso več potrebni dragi zunanji sistemi za odboj svetlobe ali notranje zaveso z vsemi problemi s čiščenjem. Je primerna za urade, hale, izložbe in kjer je potrebna zaščita pred soncem.

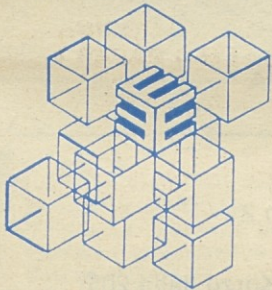
Steklena zavesa je postavljena v notranjost dvojnega stekla in ne zahteva vzdrževanja. Pozimi do +13°C pridobiva toploto; poleti, ko se temperatura dvigne nad +15°C, pa toploto oddaja. S tem omogoča energetski prihranek.

Na podlagi naših stalnih raziskav in poizkusov je ljubljanska Univerza smatrala primerno, da steklene zaveso uporabljajo tudi na vozilih kot so avtobusi, vlaki itd.

TRST - MILJE - UL. CADUTI SUL LAVORO 1 - TEL.: 040/232243 - 232244

Prilogo pripravil

ALEX WALTRITSCH

espomego

XVII. MEDNARODNI GORIŠKI SEJEM
GORICA 9. - 17. MAJ

PROGRAM PRIREDITEV

DANES, 13. maja

— Srečanje z delegacijo gospodarstvenikov iz Srbije.

ČETRTEK, 14. maja

— Dan Avstrije.

PETEK, 15. maja

— Dan Jugoslavije.

Ob 18.30 — Koncert orkestra CHRISTIAN.

SOBOTA, 16. maja

— Letna skupščina »Mednarodnega odbora za navtiko in navtični turizem na Jadranu«.

Ob 9.30 — Mednarodni posvet na temo »Razvoj jadranskega navtičnega turizma: problemi, predpisi in storitve«.

Sodelujejo razpravljalci iz Avstrije, Nemčije, Grčije, Jugoslavije in Italije.

NEDELJA, 17. maja

— 2. srečanje goriških pekov.

Ob 18.30 — Koncert godbe na pihala.

URNIK: ob praznikih in predprazničnih dneh od 10. do 21. ure
ob delavnikih od 15. do 21. ure.

VSTOPNINA: 3.000 lir.

Centralsped

MEDNARODNA ŠPEDICIJA IN PREVOZ

Filiale:

MILAN

GORICA

FERNETIČI

Sedež: Miramarski drevored 3

Telefon: (040) 417831/5

Telex: 460140 CENTTS I

Carinska služba, zbirni promet, skladišča, pomorski prevozi,
aviopromet, suhozemski transport

BCTKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

ZANESLJIV PARTNER V PROSTORU

ALPE - ADRIA

TRST — Ulica Filzi 10

RESIM

ZASTOPSTVA
UVOZ
IZVOZ

34133 TRST — Ulica Cicerone 8
Telefon: (040) 61241 - 61478 - 62112 - 62995
P.P. 101 — Telex: 460561

FILIALA: 34170 GORICA — Korzo Italia 202
Telefon: (0481) 30840

C.G.R.

SPLOŠNA TRGOVINA IN ZASTOPSTVA

D. Z O. Z. — UVOZ - IZVOZ

TRST - Ulica Geppa 9

Telefon: 69316 - 69558 - 61579

Telex: 460559 - PP 185

Filiala GORICA:

Trg Martiri per la Libertà d'Italia 5

Veneta
import - export

Pizzi Rita

TRGOVINA NA DEBELO
IN ZUNANJA TRGOVINA
Z MESOM IN KMETIJSKIMI PROIZVODI

TRST — Ul. Mazzini 18

Telefon (040) 65946 — Telex: 461030 VENETA I

COMAGRA s.r.l.

Commerciale agricola

IZVOZ-UVOZ

KMETIJSKIH PROIZVODOV

Sesljan 41/D - 34019 Trst
Tel. 040/299415, 299042 - Tx.: 461201

EDITORIALE STAMPA TRIESTINA SpA
ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA d.d.

34137 - ITALIJA - UL. DEI MONTECCHI 6
Tel.: 040/764310 - 726629 - Telex: 460270 EST I

FILIALA GORICA - UL. XXIV MAGGIO 1
Tel.: 0481/33324 - 32638 - Telex: 460366 EST GO

KOMERCIALNI SEKTOR:

izvoz - uvoz:

- ☐ repromateriala za grafično, kartonažno in papirno industrijo
- ☐ grafičnih storitev, časopisov
- ☐ splošnega blaga v okviru avtonomnih računov TRSTA in GORICE

Velika ponudba krajev ob morju in v gorah

V jugoslovanskem paviljonu letos velika pozornost posvečena turizmu

Obisk v Zagrebu ob univerziadi

V prejšnjih letih so jugoslovanski gospodarstveniki na goriškem sejmu ESPOMEGO razstavljali najrazličnejše blago. Predvsem je bilo to blago široke potrošnje, tako, ki ga lahko kupiš v trgovinah na sosednem jugoslovanskem območju. Sadni sokovi, vina, žgane pijače, mineralne vode, itd, so se udomačile v hišah prebivalcev italijanskega območja ob meji. Velikokrat te proizvode najdemo tudi v italijanskih trgovinah.

Poleg tega pa kupce iz našega obmejnega območja zanimajo izdelki iz usnja, iz kristala, obrtni izdelki. Vse to dobiš v jugoslovanskih trgovinah. Marsikdaj pa ti pogled na lepo razstavljeno blago na sejmu vzbudi zanimanje za te izdelke.

Večkrat so na goriških sejmih razstavljali tudi obrtniki ter industrijska podjetja.

Vsakokrat pa je bil prisoten jugoslovanski turizem. Kraji v slovenskih gorah, kopališča ob slovenski in hrvaški obali, jugoslovanska mesta, toplice. Vse to privablja leto za letom veliko ljudi iz Italije, tako Slovencev kot Italijanov.

Letos so Jugoslovani turizmu posvetili še posebno pozornost. Bodisi ker so tako vzdolž jadranske obale zgradili več novih objektov, hotelov in marin, bodisi ker bo letos v Zagrebu velika športna prireditev, Univerziada.

Zaradi tega je kar prav, da sta Gospodarski zbornici Slovenije ter Hrvaške letos turistični reklami posvetila največ pozornosti na goriškem sejmu. Prav tako delajo letos Jugoslovani tudi na drugih sejmih v Italiji. Znano je namreč, da je turist iz Italije tisti, ki največ potroši, veliko več kot nemški turist.

Letošnji jugoslovanski paviljon je zelo okusno urejen. Zdi se, da si nekje na prostem, v naravi. To je tudi razumljivo, saj je danes veliko zanimanja za čisto naravo. Tudi v jugoslovanskem paviljonu na Espomegu na to opozarjajo. Ponujajo ti vrsto turističnih prospektov, ki so iz leta v leto lepši, vabljivejši.

Vrh vsega pa imaš v jugoslovanskem paviljonu tudi vrsto obrtnih izdelkov, lepih izdelkov, takih, ki jih najbrž ne dobiš v katerikoli trgovini s spominki.

Seveda ne manjkajo drugi industrijski izdelki oziroma prehrabeni izdelki.

Vse to o čemer smo doslej pisali je namenjeno široki potrošnji. Tem je treba dodati tudi ustanove ter podjetja, ki skrbijo za koordinacijo in tudi za uvozno izvozno dejavnost.

Za razstavo na goriškem sejmu ESPOMEGO so poskrbele Gospodarski

zbornici Slovenije ter Hrvaške, Medobčinska gospodarska zbornica v Novi Gorici, Center za turistično propagando pri GZ Slovenije. Sodelujejo pa podjetja Primex iz Nove Gorice, HIT — Hoteli, igralnica in turizem iz Nove Gorice, Kompas Jugoslavija—Bovec, Hotel Eta iz Cerkna, Turistična agencija Avtopromet iz Nove Gorice, TTG - Slovenijaturist iz Nove Gorice, Bled in Bohinj, Emona Globtour iz Ljubljane, Hotel Centroslavija iz Tolmina, Emona Hoteli iz Ljubljane, Agraria iz Brežic, Kovinoplastika iz Domžal, Alpina Žiri, Rog iz Ljubljane, Dom iz Ljubljane, Postonjska jama,

Elan iz Begunj, Pivovarna Union iz Ljubljane, Umetnokovinska obrt iz Kroke, Mlinotest iz Ajdovščine, Šampionka iz Renč, MIP iz Nove Gorice, KK Vipava iz Šempetra, Čipka iz Idrije, KZ Goriška brda iz Dobrovega, Timav iz Kopra, Jadran iz Sežane, Fructal iz Ajdovščine, Droga iz Portoroža, ETA iz Kamnika, VINO-Koper, TOP Portorož, Meblo iz Nove Gorice, SGP Gorica, Goriške opekarne iz Bukovice, Turistična zveza iz Zagreba, Nišek-sport iz Niša, obrtniki Mojca Jemec iz Škofje Loke, David in Branka Škrli iz Prvačine in Ciril Stojko iz Ajdovščine, Srečko in Mitja Porenta iz Škofje Loke.

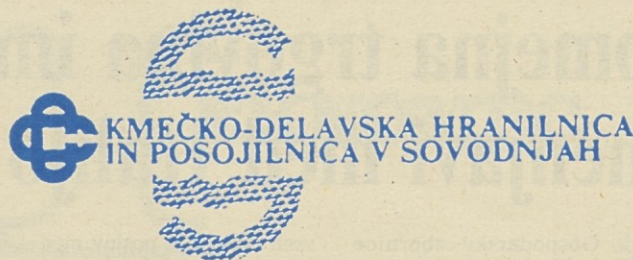

FARCO s.r.l.
FINE CHEMICALS

34132 - TRST
Ul. del Lavatoio 4
Tel.: (040) 65134/5
Tx: 461012
Telefax: 040/69490

KEMIJA
FARMACEVTIKA

FILIALA GORICA:
Ul. Trieste 160 - Tel. (0481) 20769

**Banka na uslugo
vsem domačim operaterjem**

Sovodnje ob Soči (GO)
Tel. (0481) 882155

OMNIACOMMERCE

di S. Savarin

IMPORT — EXPORT — ZASTOPSTVA

TRST, Ul. F. Severo 21

tel. (040) 631301 - 631880
telex 460129 OMNIAC I

SIAT SERVIZIO TECNICO INDUSTRIALE

IMPORT - EXPORT - ZASTOPSTVA

TRST - Ul. F. Severo 21
Tel. (040) 62176

FILIALA V GORICI: Korzo Italia 205
Tel. (0481) 87213

NA STIČIŠČU DVEH NARODOV, DVEH KULTUR, DVEH DEŽEL

VIFA

PRIMEX - PRIMORJE EXPORT
nova gorica p.o. jugoslavija

65000 NOVA GORICA
VIPAJSKA CESTA 13

TELEFON: (065) 26411
TELEX: 34324 PREX YU
TELEFAX: (065) 26265

DELOVNA ORGANIZACIJA ZA ZUNANJO TRGOVINO PRIMEX - PRIMORJE EXPORT S SEDEŽEM V NOVI GORICI, TIK POLEG MEDNARODNEGA MEJNEGA PREHODA ROŽNA DOLINA, JE BILA USTANOVLJENA LETA 1949. KOT IZVOZNO-UVOZNO PODJETJE, KI JE SKRBELO ZA BLAGOVNE TOKOVE MED ITALIJO IN JUGOSLAVIJO PO GORIŠKEM IN TRŽAŠKEM SPORAZUMU. PRAV S POMOČJO PRIMORJA EXPORT JE STEKLA PRVA MENJAVA MED DRŽAVAMA. V KASNEJŠIH LETIH SE JE DEJAVNOST PRIMORJA EXPORT RAZŠIRILA NA SVETOVNI TRG, KJER JE DANES Z DOLGOLETNIMI IZKUŠNJAMI, DOBRO ORGANIZACIJO, STROKOVNIMI KADRI IN SODOBNO RAČUNALNIŠKO ZASNOVANIM INFORMACIJSKIM SISTEMOM SPOSOBNA TUJIM IN DOMAČIM PARTNERJEM OPRAVITI CELOVITE STORITVE V ZUNANJETRGOVINSKEM PROMETU.

- KOMPLETNE IZVOZNE IN UVOZNE STORITVE V MALOOBMEJNEM IN REDNEM PROMETU
- ZASTOPANJE TUJIH FIRM IN KONSIGNACIJA
- MEDNARODNA ŠPEDICIJA
- INŽENIRING
- LASTNA PROIZVODNJA BLAGA ZA IZVOZ
- RAČUNALNIŠKO ZASNOVANI INFORMACIJSKI SISTEMI
- MEDNARODNI TRANSPORT
- SKLADIŠČNO-MANIPULATIVNA DEJAVNOST
- PROMETNO-AGENCIJSKI POSLI V MEDNARODNEM CESTNEM PROMETU NA RELACIJI VZHOD-ZAHOD
- KONZULTANTSKE STORITVE IN DRUGE DEJAVNOSTI VIŠJIH OBLIK GOSPODARSKEGA SODELOVANJA
- **PREDSTAVNIŠTVA:** BEOGRAD, ZAGREB, SARAJEVO, SKOPJE, MARIBOR, TOLMIN, BOLOGNA, AMAN

ti in morje

vojko colja

Sončne in senčne strani gumenjakov s trdim dnom

Pred dobrimi 24 leti je britanski admiral Hoare sprožil zamisel o napihljivem čolnu s trdim, plastičnim dnom, ki bi varno plul tudi v najtežjih vremenskih pogojih. Zamisel pa se ni obnesla, saj je v bistvu ostala omejena na vojaške kroge. Ti gumenjaki so bili namreč težki in nepraktični za civilno rabo. V začetku osemdesetih let so ta plovila predvsem po zaslugi italijanskih obratov prodrla tudi na zasebno tržišče. Proizvajalci so namreč ugotovili, da lastniki večjih gumenjakov (nad 4 metre) v glavnem ne razstavljajo svojih napihljivih čolnov, temveč jih stalno držijo na prikolicah. V takih primerih bi bilo torej boljše imeti močnejše plovilo, kot so gumenjaki z lesenim ali napihljivim notranjim gredljem.

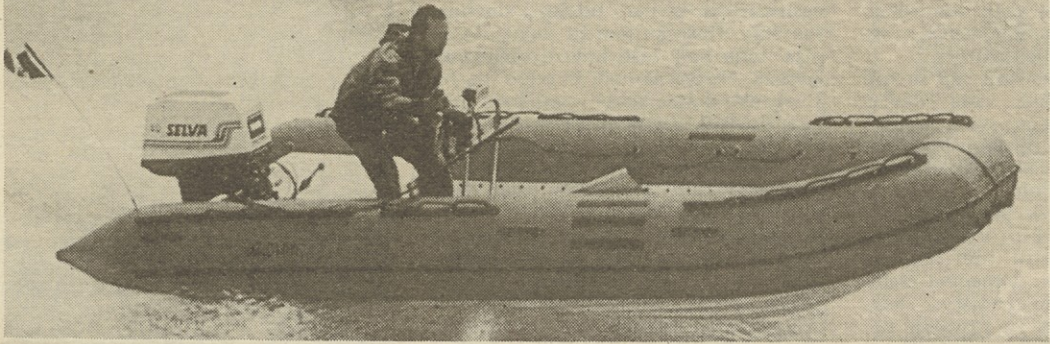
Začetni poskusi so bili spodbudni. Hibridni gumenjak je vzbudil zanimanje, da so obrati postopno razširili ponudbo. Nedvomno imajo gumenjaki s plastičnim dnom boljše plovne značilnosti od klasičnih napihljivih čolnov predvsem pri večjem vzvalovanju, saj v bistvu združujejo značilnosti pravega gliserja in gumenjaka. Plovba je torej varnejša in suha, ker je dno »čistejše«, gumenjak lažje zaglisa, da bi lahko rabili nižjo motorizacijo, če ne bi večja teža te prednosti izenačevala. Trdnjša struktura omogoča namestitve močnejših motorjev, kar ni bilo pri klasičnih gumenjakih vedno uresničljivo. Povsem razumljivo lahko v takih primerih do skrajnosti obremenimo plovilo z dodatnim gorivom in opremo, kar omogoča v bistvu daljša križarjenja. Na plastično dno med drugim lahko pritrdimo najrazličnejšo opremo vključno z roll barom, na katerega lahko dovolj visoko namestimo pozicijske luči.

Reveni gumanjak se tako spremeni v dostojno plovilo, ki bo z dodatnim malim krmnim motorjem z vlečnim vijakom lahko kľubovalo v izvirni plovbi skoraj vsem poletnim nevihtam.

Ob tem se seveda samo po sebi zastavlja vprašanje, ali se nakup hibridnega gumenjaka s

trdim dnom splača. Do sedaj smo v glavnem navajali prednosti, sončne strani, a taki gumenjaki skrivajo tudi precej senc. Kot prvo naj navedemo, da so od 10 do 20 odstotkov dražji od navadnih napihljivih čolnov. Kot drugo je treba navesti sumljivi podatek, da so te hibride poslali na trg, ko je bil ta v bistvu nasičen in so imeli italijanski obrati precejšnje težave s francosko in nemško konkurenco. Vsaj pri začetnih modelih so bili spoji med plastiko in platnom nezanesljivi. Upoštevati je namreč treba precejšnje raztezne razlike med plastičnim dnom in platnenimi deli. Te pomanjkljivosti so baje v novejših modelih odpravili, a še vedno obstaja upravičen sum, da bi z leti prišlo do okvar na spojih. Pri tem je zanimiv podatek, da so svetovno znane evropske firme skrajno previdne do te novosti in imajo v bistvu le nekaj profesionalnih modelov večjih razsežnosti s trdim dnom, da v glavnem nadaljujejo s proizvodnjo klasičnih napihljivih čolnov. Italijani pa so se dobesedno zagnali v to novost, da že proizvajajo te hibride pod štirimi metri dolžine, kar je seveda skrajno vprašljivo. Pri manjših čolnih so prednosti plastičnega dna skoraj nezaznavne, med vsemi sencami pa ostane predvsem dejstvo, da niso taki čolni razstavljeni, da jih torej ne moremo spraviti v avtomobilski prtľajznik, zaradi teže pa je prevoz na strehi avtomobila skrajno vprašljiv.

Če torej povzamemo dosedanje ugotovitve, lahko mirne duše trdimo, da lahko večina nedeljskih kapitanov ostane kar pri starih gumenjakih. Za tiste redke izbranice, ki se pustolovsko podajajo na daljša križarjenja z gumenjaki, pa so lahko sedanji gumenjaki s plastičnim dnom zanimivi, vsekakor pa naj ne nasedajo ekonomski propagandi in raznim prospektom tovarn, raje naj se pozanimajo pri tistih, ki imajo tak gumenjak vsaj dve sezoni, saj se po prvi napake in pomanjkljivosti navadno ne opazijo.

ženska in njena stvarnost

breda pahor

Le 7% žensk med izvoljenimi v italijanski politični areni

»Spol sedmih odstotkov«. Oznaka ne zakriva nikakršnih spolno-erotičnih skrivnosti, temveč številčno ponazarja prisotnost žensk v italijanskih voljenih telesih. Glede na tako očitno nesorazmerje je upravičeno govoriti o ženski neprisotnosti v italijanski politični areni, ki je še vedno izrazito moško in mashiľistično obarvana.

Polemike, razprave in analize o vzrokih za skorajda zanemarljivo številčno in tudi vsebinsko prisotnost žensk med izvoljenimi predstavniki italijanskega ljudstva se endemično ponavljajo ob vsakih volitvah. Kajti še bolj zastrašujoč od borih sedmih odstotkov je podatek, da je dosežena mera stara že štiri desetletja. Približno sedem odstotkov je namreč bilo žensk v voljenih telesih tudi leta 1946, ko se je rojevala demokratična republika Italija.

Nedopustno je, so skoraj soglasno izjavile ženske, ki pripadajo raznim političnim strankam in so sodelovale pri sestavi kandidatnih list, da se v štiridesetih letih sorazmerje ni niti za las spremenilo v korist žensk. Pri tem je treba še upoštevati, so poudčrtale z bojevitostjo, ki odlikuje vse ženske, ki se podajo v ostro italijansko politično aren, da je ženskega spola več kot polovica prebivalstva in seveda tudi volivcev.

Kot je bilo že ob prejšnjih političnih ali upravnih volitvah poudčrtano, pa ima tudi ta medalja dve plati. Na eni strani je izvoljenih zelo malo žensk, ker jih tudi med kandidati ni veliko, po drugi strani pa število prejetih preferenc nesporno dokazuje, da se volivke ne odločajo za ženske.

Zato seveda ni rešitev v tem, da bi na kandidatne liste raznih strank uvrstili čim več žensk, dasi bi bil takšen ukrep nujen. Poleg vodstev strank, v katerih žensk skorajda ni, bi bilo treba tudi volivce obeh spolov prepričati, da se odločajo za ženske oziroma da izbirajo ne glede na spol kandidata.

O načinih, kako bi bilo v prvi fazi moč vsaj tehnično premostiti to težavo, je pred vsakimi volitvami precej besedi. Tako sta se tudi tokrat v razpravah pojavila dva že znana predloga: prvi zagovarja prakso, ki se je udomačila v nekaterih severnoevropskih državah, da lahko volivec odda preferenčni glas tudi kandidatu, ki ne nastopa na listi, za katero se je odločil. Drugi pa se ogreva za načelo zagotovljenega števila, se pravi, da bi morale ženskam pripadati določeno število mest v raznih voljenih telesih.

Ta predlog ne uživa veliko simpatij niti v ženskih vrstah, vendar bi ga lahko po mnenju

nekaterih, med temi je tudi politologinja Giovanna Zincone, uvedli kot začasno sredstvo, da se razmerje vsaj nekoliko izboljša. Dolgotrajnejše rešitve je treba po njenem mnenju iskati drugje, oziroma je treba šele »pripravljati teren«. V prvi vrsti bi bilo treba vplivati na »italijanski politični razred«, da ne bi več tako očitno zaostajal za kulturno rastjo celotne družbe. Istočasno bi bilo treba prepričati ženske, da se ne bi proti interesom lastnega spola odločale za stranke, ki niso dovzetne za težnje ženskega dela družbe.

Odločujoče je nadalje še dejstvo, pravi Giuliana Zincone v krajši študiji, da se v italijanskem ženskem gibanju ni uveljavilo načelo o nuji prisotnosti, zato tudi posameznice ali skupine ne sklepajo nikakršnih dogovorov, kar se je v drugih državah obneslo. Pri tem je seveda pomemljna ženska zavest o skupnih interesih, ki jih je treba zagovarjati tudi preko specifičnih interesov strank.

»Volim za komuniste, ker volim za ženske«. To je volilno geslo članic KPI. Na sestanku parlamentark so sprejele načelo, ki je predvsem želja, da bi s sedmih odstotkov prešli na 50% izvoljenih žensk. Čeprav je bilo na kandidatnih listah KPI izvoljenih kar 70% vseh žensk, ki so v teh letih prišle v razna voljena telesa, zavzetost ženske komponente te stranke ne bo tako krepko spremenila obstoječega »reda«.

Sicer pa, če malo podrobneje pogledamo v številčne podatke o ženski »neprisotnosti«, ugotovimo, da je v zadnjem času še povprečje sedem odstotkov nekoliko opesalo. Komisija za uveljavljanje enakopravnosti pri predsedstvu vlade je namreč na osnovi podatkov notranjega ministrstva izdelala krajšo študijo za leto 1986. Ob skupnem številu volivk, ki se suče okrog 52%, je v obeh vejah parlamenta, v vseh deželnih in krajevnih svetih vsega 6,5% žensk. V deželnih in pokrajinskih svetih je žensk približno sedem odstotkov, vendar je samo ena ženska predsednica pokrajinskega odbora, ena pa predsednica pokrajinskega sveta. Nepričakovano je ženska prisotnost v občinskih svetih nekoliko nižja, približno 6,6%, še nižje, približno 3%, pa je število žensk, ki so jim zaupali mesto župana v eni izmed italijanskih občin (vsega jih je nad osem tisoč).

Zaenkrat še ni znano, koliko žensk so posamezne stranke uvrstile na kandidatne liste. Kljub temu pa ni preuranjena trditev, da junijske politične volitve dosedanjih sedmih odstotkov ne bodo bistveno »popravile«.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper
7.20 Rubrika: Uno Mattina 9.35 Nanizanka: Il ritorno del Santo 10.30 Rubrika o gospodarstvu 10.50 Rubrika: Okrog nas 11.30 Nanizanka: Tata e il professore 12.05 Variete: Pronto... chi gioca? 13.30 Dnevnik 14.15 Dokumentarna oddaja: Quarkov svet 15.00 Šport: mednarodni teniški turnir Italije - moški 17.50 Dnevnik - iz parlamenta 18.00 Dnevnik - kronike 18.30 Nanizanka: La baia dei cedri, 19.00 L'uomo che parla ai cavalli 19.40 Almanah in vreme 20.00 Dnevnik 20.10 Nogometna tekma: Ajax-Lokomotiv Leipzig (finale za Pokal pokalov, prenos iz Aten) 22.00 Dnevnik 22.10 Nadaljevanka: Casa Cecilia - Quaggiù qualcuno mi ama 23.10 Filmske novosti 23.15 Športna sredo: vaterpolo SSSR-Italija 0.20 Dnevnik - zadnje vesti	11.15 Izobraževalna oddaja: Vzgajati in misliti 11.45 Rubrika: Cordialmente 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.25 Knjižne novosti 13.30 Nadaljevanka: Quando si ama 14.30 Dnevnik - kratke vesti 14.35 Mladinska oddaja: Tandem 16.50 Oddaja iz parlamenta 17.05 Rubrika: Bolj zdravi, lepši 17.55 Aktualna oddaja: Odperti prostor 18.15 Športne vesti 18.30 Nanizanka: L'ispettore Derrick - La morte di Maria Simka 19.30 Dnevnik 20.30 Film: Arriva un cavaliere libero e selvaggio (vestern, 1979, r. Alan J. Pakula, i. James Caan, Jane Fonda, Jason Robards, Richard Farnsworth) 22.30 Dnevnik 22.45 Informativna oddaja: Mixer - reportaža 23.30 Aktualnosti: Odperti studio, nato vremenska napoved 23.45 Šport: mednarodni teniški turnir Italije - moški	12.15 Dokumentarna oddaja: Šport v ljudskih igrah 12.45 Izobraževalna oddaja: Poizkusi v fiziki 13.05 Informativna oddaja: Preko kijaškega zidu 13.35 Tečaj ruskega jezika 14.00 Izobraževalna oddaja: Pomoč pri domači nalogi 14.30 Mladinska oddaja: Jeans 15.30 Informativna oddaja: Stiffelius 16.30 Aktualna oddaja: Vse o nas 17.45 Film: Grattacielo (krim., lt. 1942, r. Guglielmo Giannini, i. Renato Cialente, Luigi Pavese) 19.00 Dnevnik 19.35 Informativne oddaje deželnih televizijskih postaj 20.05 Izobraževalna oddaja: L'altra faccia di... 20.30 Film: Il corvo (1943, r. H. G. Clouzot, i. Pierre Fresnay, Ginette Leclerc, Pierre Larqua) 21.30 Dnevnik 21.35 Film (2. del) 22.45 Dnevnik - zadnje vesti 23.10 Informativna oddaja: Stiffelius	10.00 TV mozaik. Integrali 10.40 Matineja. TV drama: Mišo (avtor Jan Čajane, r. Jan Makan ml., i. Marjan Slovák, Ana Stomanova, Dušan Jamrih, Stela Četkovič, pon.) 16.45 TV mozaik (ponovitev) 17.25 Poročila 17.30 Lutkovna serija: Ko je pomlad - Deklica in zajček (režija in scenarij Jože Bevc, 3. del) 17.55 Japonske pravljice: Čelist Goshu 18.15 Poljudnozastveni niz: Živalski svet - Tujci sredi našega planeta 18.45 Risanaka 19.00 Danes. Obzornik 19.26 Vremenska napoved 19.30 Dnevnik 20.05 Informativna oddaja: Po sledih napredka 20.50 Film: Daj še enkrat, Sam (kom., ZDA 1972, r. Herbert Ross, i. Woody Allen, Diane Keaton, Tony Roberts, Jerry Lacy, Susan Anspach) 22.15 Dnevnik 22.30 Videogodba	14.00 TV Novice 14.10 Rubrika: Parola mia 15.25 Otroški spored 17.00 Nanizanka: Legende kanadskih Indijancev 17.30 Dok.: Divji živalski svet 18.00 Nadaljevanka: Vite rubate 19.00 Odprta meja V današnji Odperti meji bosta med drugim naslednja prispevka: TRST — Problematika klastva v zamejstvu - slovenske osnovne šole v središču Trsta (pripravil Igor Gruden) VIDEM — Srbska gospodarska delegacija zaključila obisk v FJK 19.30 TVD Stičiče 19.45 Rubrika: Mesto danes 20.00 Nanizanka: Il re del quartiere 20.25 TV dnevnik 20.30 Variete: Io a modo mio 21.45 TVD Vsedanes 21.55 Nogomet: Ajax-Lokomotiv Leipzig (finale za Pokal pokalov) 23.30 Mednarodni plavalni miting

CANALE 5	ITALIA 1	TELEPADOVA	TELEFRIULI	TELEQUATTRO
7.00 Rubrika: Dobro jutro, Italija 7.10 Risanke 7.50 Rubrike: Gost, Magazine, Forum 9.00 Nanizanka: Aspettando il domani 9.25 Rubrika: Come stai? 10.00 Nanizanka: General Hospital 10.25 Rubrika: Il resto è vita 11.10 Kvizi: Tuttinfamiglia 11.55 Bis, 12.40 Il pranzo è servito 13.30 Nanizanka: Sentieri 14.30 Film: Come ingannare mio marito (kom., ZDA 1962, r. Daniel Mann, i. Dean Martin, Lana Turner) 16.30 Nanizanka: Alice, 17.00 L'albero delle mele 17.30 Kviz: Doppio Slalom 18.00 Nanizanka: Love Boat, 19.00 I Jefferson 19.30 Variete: Studio 5 20.30 Glasbena oddaja: Galà Azzurro '87 23.45 Aktualnosti: Elettorando (vodi Maurizio Costanzo) 23.55 Nanizanka: Mississippi, 0.55 Squadra speciale	8.30 Nan.: Fantasilandia 9.15 Film: Un uomo d'azione (vojni, ZDA 1972, r. Marvin Chomsky, i. Ben Gazzara) 11.00 Nanizanka: La strana coppia, 11.30 Quincy, 12.30 T.J. Hooker, 13.30 Tre cuori in affitto	10.10 Strega per amore, 10.30 Switch, 11.30 Vicini troppo vicini, 12.00 Mary Tyler Moore, 12.30 La piccola grande Nell 12.50 Otroška oddaja: Ciao ciao, risanke Lucy May, Candy Candy, Masters 14.30 Nadaljevanki: La valle dei pini, 15.20 Così gira il mondo 16.15 Dokumentarca: To je Hollywood, 16.40 Kanadska narava 17.20 Nad.: Febbre d'amore 18.15 Kviza: C'est la vie, Il gioco delle coppie 19.30 Nanizanke: Charlie's Angels, 20.30 Colombo, 22.20 Spenser 23.10 Film: La truffa (krim., ZDA 1982, r. M. Cimber, i. Telly Savalas, Pia Zadora) 0.40 Nanizanka: Ironside, 1.30 Switch	13.30 Nad.: Rosa de Lejos 14.30 Dražbi: Il tappeto orientale, Roberta Pelle 15.30 Glas. odd.: Music box 17.45 Dokumentarec: Oceanska dimenzija 19.00 Dnevnik 20.00 Informativna oddaja: Zdravstvo danes 20.30 Rubrika: Župan in njegovi ljudje 22.00 Nanizanka: La signora e il fantasma 22.30 Dnevnik 23.30 Variete: Il cappello sulle 23 0.30 Glasbena oddaja: Speciale La Grotta 1.30 Glasbena oddaja: News dal mondo	(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 14.00 Dogodki in odmevi 19.30 Dogodki in odmevi

Na Krasu se nadaljuje odmiranje borovih gozdov

Pojav je posebno opazen v zadnjih tednih

Tretje leto zapored že ugotavljamo, kako propadajo gozdovi na Krasu in kako se sušijo predvsem bori. Odmiranje se nadaljuje in je pojav še posebej opazen v zadnjih tednih. Iz zelenega morja namreč izstopajo rjavkasto in rdečkasto obarvani bori, ki se sušijo.

Jasen znak, da se proces odmiranja nadaljuje. O vzrokih odmiranja je bilo slišati lani in prejšnja leta različna mnenja. Najbolj verjetna se zdi razlaga, da napada borovce posebna glivična bolezen. Prisotnost raznih plinov in drugih snovi v zraku zmanjšuje odpornost drevesnih vrst, in tako povečuje nevarnost širjenja raznih bolezni.

Ni naš namen, da bi ponovno razpravljali, kateri je pravi vzrok odmiranja borov in tudi drugih drevesnih vrst. Pomembno in obenem zaskrbljujoče je že dejstvo, da se proces ni ustavil in da je bilo, vsaj v kolikor smo seznanjeni, narejenega doslej bolj malo za ugotavljanje stopnje onesnaženosti ozračja in tal na ožjem območju Krasa.

Lani so predstavniki nekaterih občin, zlasti z območja goriške pokrajine, dali pobudo za aktivnejši pristop do tega vprašanja. Sestali so se v Doberdolu tudi s predstavniki Kraške gorske skupnosti. Minilo je že kar precej mesecev, vendar je pobuda, kot kaže, naletela na gluha ušesa.

Tako pri Krajevni zdravstveni enoti kakor pri drugih ustanovah, ki bi morale za to poskrbeti.

Znano je, da majhne občine niso v stanju (nimajo namreč strokovnjakov in niti potrebnih instrumentov), da se same lotijo obravnave tega vprašanja. Zadolžitve raznih zasebnih znanstvenih ustanov pa je običajno povezana z nemajhnimi finančnimi bremenami in se zato taka možnost kaže težko izvedljiva.

Resnici na ljubo je treba zapisati, da so nekatere majhne občine nekaj prvih ukrepov že sprejele. Tako so v Sovodnjah že skoraj pred dvema letoma izglasovali resolucijo. Podoben doku-

ment pripravljajo v Zagreju. Prav ta občina je namreč doslej utrpela največ škode, saj je propadla skoraj polovica borovih nasadov na pobočjih proti Debeli griži, kjer je bilo v prejšnjih desetletjih opravljeno intenzivno pogozdovanje.

Zaradi razsežnosti, ki ga dobiva pojav, je nujen poseg Dežele. Na Deželi se zdi, da vprašanju ne namenijo potrebne pozornosti. Kaj torej storiti?

Stavka gradbincev

Tudi gradbinci na območju goriške pokrajine so oklical dvodnevno stavko. Danes dopoldne se bodo zbrali na sindikalni skupščini v Gradišcu, v petek pa bo sindikalni shod v Krmini. Sindikat gradbincev postavlja zahtevo po obnovitvi delovne pogodbe. Na Goriškem je v gradbeništvu zaposlenih okrog 1500 delavcev. V sindikat gradbincev (FLC) pa so včlanjeni tudi delavci lesnopredelovalnega sektorja.

Predstavitev skupne knjige treh tržaških avtoric

Tri tržaške literarne ustvarjalke, Irena Žerjal, Nadja Švara in Marija Mislej, so prejšnji dan v Katoliški knjigarni v Gorici predstavile skupno knjigo z naslovom *Burja in kamni*. O njihovem delu je govorila prof. Marija

Cenda-Klinc. Na predstavitvi knjige se je zbralo nekaj ljubiteljev slovenske pisane besede. S kulturnim programom je sodelovala tudi skupina tamburašev iz Boljunca pod vodstvom Draga Žerjale.

V mesecu aprilu

Rekorden promet čez mejo

Na goriških mejnih prehodih je bilo v mesecu aprilu nadvse živo. O tem pričajo podatki o številu potnikov v obe smeri, ki jih je našel obmejna policija na vseh mejnih prehodih na Goriškem, na dveh mednarodnih pri Rdeči hiši in Vrtojbi ter na maloobmejnih.

Skupno število potnikov je v aprilu preseglo 830 tisoč, kar je skoraj celih sto tisoč več kot meseca marca (737 tisoč) še večja pa je pozitivna razlika v primerjavi z aprilom lani (729 tisoč). Nasploh je bil zadnji mesec glede prometa čez mejo skupaj z oktobrom in decembrom lani najugodnejši v zadnjih letih.

Krepko se je aprila povečal mednarodni promet s potnimi listi, ki navadno niha okrog 200 tisoč prehodov mesečno. Tokrat so jih našli kar 265 tisoč. Svoje so seveda opravili prazniki in velikonočni izleti. Povečalo se je tako število tujih državljanov kot italijanskih, vendar v odstotkih je izrazitejši porast z italijanske strani (okrog 35% več potnikov).

Manj izrazito, a vsekakor solidno je bilo povečanje v maloobmejnem prometu. Našli so skupno 565 tisoč prehodov, medtem ko so upravičenci z obeh strani v mesecu marcu šli s preputnico čez mejo nekaj manj kot 530 tisočkrat. Italijanski preputničarji so šli čez mejo 331 tisočkrat (marca 313 tisoč), jugoslovanski pa 234 tisočkrat (marca 216 tisoč).

V Ajdovščini slovesnost ob 42-letnici ustanovitve prve slovenske vlade

Počastitev staroste slovenskih pisateljev, Danila Lokarja

Ajdovščina v maju je skupni naslov različnih proslav in prireditev, ki jih imajo v tem mesecu v središču Gornje Vipavske doline. Osrednja svečanost je bila v soboto, ko so se v dvorani prve slovenske vlade sestali delegati (svetovalci), te občine, družbenopolitični delavci in drugi gostje, ter obudili spomin na ustanovitev vlade. Ta je bila ustanovljena 5. maja leta 1945 prav v Ajdovščini, s čimer je bil položen nov temelj k oblikovanju slovenske državnosti. Vlada naj bi upravljala vso Slovenijo s Trstom in Gorico, toda ti mesti sta po znanih dogodkih in iz znanih razlogov pozneje pripadli Italiji.

O vladi ter njeni zgodovinski in sedanjí aktualnosti je govoril predsednik občine Ajdovščina Silvester Čotar. V svojem govoru je obravnaval tudi družbenogospodarsko stanje in razvojne možnosti Gornje Vipavske doline. Sedaj Ajdovščina s preko 8 tisoč zaposlenimi delavci in uslužbenci spada med srednje razvite občine v Sloveniji. V prihodnje želijo, da bi se z razvojem gospodarstva v domači občini lahko zaposlilo tudi tistih okoli 1.200 do-

mačinov, ki se sedaj vsak dan vozijo na delo v sosednjo novogoriško, sežansko in postojnsko občino.

Med gosti na slavnostni seji so bili tudi članica prve vlade Vida Tomšič, predstavniki Izvršnega sveta (vlade) Slovenije, visoki oficirji jugoslovanske armade in članica Sveta federacije Jugoslavije Pepca Kardelj.

Na seji občinske skupščine in vodstev družbenopolitičnih organizacij v soboto pa so počastili tudi starosto slovenskih pisateljev, domačina Danila Lokarja, ob 95-letnici rojstva. Doživel je toplej sprejem in prisrčen pozdrav v dvorani, kjer je sedel v prvi vrsti. V njegovo čast je študentka Nataša Nardin iz Vipave prebrala odlomke iz novele "Peti majnik 1945". V njej je pisatelj Lokar opisal vzdušje in razmere v osvobojeni Ajdovščini, svojem rojstnem kraju, kamor je ob osvoboditvi prispel skupaj s člani prve slovenske vlade. Danilo Lokar je namreč aktivno sodeloval v narodnoosvobodilnem boju.

Sploh je bila sobota Lokarjev dan. V toplem sončnem dopoldnevu se je na vrtu svoje hiše najprej pogovarjal s

časnikarji in se nato udeležil slavnostne seje. Časnikarjem je dejal, da še piše, toda bolj zase kot za objave in javnost. Ni pričakoval, je rekel, da bo živel tako dolgo, saj je v mladosti večkrat bolehal. V soboto na svoj 95. rojstni dan je bil vever in prisrčen. Pisatelj Danilo Lokar bo v literarni in kulturni zgodovini Slovencev ostal zapisan zaradi angažiranosti svojih del, ki so zvečine črpala snov iz življenja in usod Primorcev. Pisati je začel pozno, toda je v 31 letih ustvarjanja napisal 20 del, od katerih so mnoga prevedli v druge jezike oziroma jih upodobili v filmih in na TV. Zadnje delo je napisal v starosti 93 let. Gre za zbirko novel z naslovom Samogovorniki.

Pisatelj Danilo Lokar sedaj živi v Domu upokojencev na Taboru v Ljubljani.

Kot omenjeno, bodo prireditve v počastitev majskih jubilejev v Ajdovščini trajale tudi v naslednjih dneh. V Ajdovščini bo sejem domače obrti, v Vipavi razne kulturne prireditve, odprli pa bodo tudi obnovljen vodovod Hubelj-Lokavec.

MARJAN DROBEŽ

Pozitivna ocena novih pobud na območju bivše predilnice

Preureditev in uporaba v proizvodne namene celotnega območja predilnice v Podgori je bila predmet razgovora na srečanju, ki je te dni potekalo na sedežu Trgovinske zbornice. Srečanja so se poleg predsednika Zbornice Bevilacqua, župana Scarana in odbornika Del Bena v zastopstvu Goriške občine, udeležili predstavniki vodstva predilnice, družb Friulia Lis in Indusvi, sindikatov ter zvez industrijcev, malih industrijcev in obrtnikov.

Govor je bil o načrtu za preureditev celotnega območja, kjer naj bi uredili parcele za razne proizvodne pobude, notranjo cestno povezavo in izboljšali dostopnost. Možnosti za zasedbo razpoložljivih parcel so zadovoljive. Bevilacqua je zagotovil prispevek s strani Goriškega sklada, tako da cena zazidljivih površin ne bi smela presežati cen, ki so drugod v pokrajini in veljavi za površine, namenjene proizvodnim dejavnostim. Župan Scarano je zagotovil, da bo Občina skušala v najkrajšem času izdati potrebna dovoljenja za izvedbo lotizacije.

Sindikalni predstavniki so ugodno ocenili načrt, zahtevali pa so, naj biurokratski postopek steče brez zamud in kar se da pospešeno, da bi skupaj z rešitvijo finančnih problemov predilnice v najkrajšem času zagotovili začetek izvajanja novih gospodarskih pobud.

Udeleženci srečanja so tudi soglašali s potrebo po intenzivnejših pobudah za doseg podaljšanja izredne dopolnilne blagajne za bivše delavce podgorske tekstilne tovarne.

Hidrogeološka študija

Briška gorska skupnost je financirala izdelavo hidrogeološke študije o gričevnatem območju goriške občine.

Študijo je izdelal geolog dr. Benno Pellicciari, pred kratkim pa so gradivo tudi uradno predali predstavnikom goriške občine.

Območje med Jazbinami, Kalvarijo, ter med Oslavjem in Štmavrom ter mestom je na splošno, z geostatičnega vidika, dokaj solidno. Pojav usadov in drsenja tal je omejen.

Gradivo bodo zdaj preučili v pristojnih občinskih komisijah. Občina Gorica pa naj bi prevzela tudi naloge za koordinacijo posameznih posegov.

Študijo sta predstavnika Briške gorske skupnosti, predsednik Corsi in podpredsednik Polmonari, izročila te dni odborniku za načrtovanje pri goriški občini inž. Nicolaju Fornasirju. Na županstvu v Gorici je bila pred tem tudi krajša predstavitev študije, v prisotnosti predsednikov rajonskih svetov za Ločnik, Podgoro ter Pevmo, Oslavje in Štmaver ter predstavnikov raznih ustanov in združenj.

V Ronkah odkopali rimski mozaik

Nihče ni pričakoval, da bodo med deli za novi tržaški vodovod naleteli tudi na izkopanine. V Ronkah, v neposredni bližini nogometnega igrišča so v ponedeljek, med izkopavanjem jaška za namestitev cevi naleteli na razmeroma dobro ohranjen mozaik. Po prvih ugotovitvah naj bi šlo za najdbo iz prvih stoletij našega štetja. Izkopavanje so seveda takoj prekinili, strokovnjaki pa bodo skušali s sondiranjem ugotoviti, kaj se pravzaprav skriva pod plastjo zemlje.

Preiskovalci na sledi bančnim roparjem V Spinei pri Benetkah dve aretaciji

Iščejo še dva člana roparske skupine

Roparjem, ki so v ponedeljek vdrl v Banca del Friuli v Krmini, so preiskovalci že za petami, dva, ki sta osumljena sodelovanja pri omenjenem podvigu, pa sta že v priporu. Preiskava o dogodku, ki bi se zaradi streljanja lahko končal s tragičnim obračunom, je še v teku in zato je bilo zelo težko dobiti podrobnejše vesti o aretaciji. Zaenkrat je znano, da so v nekem miniparmanu v kraju Spinea pri Benetkah že v ponedeljek popoldne aretirali 39-letnega Franca Zanottija in njegovo 25-letno prijateljico Antonello Giulato. Zanotti je pred približno enim mesecem vzel v najem stanovanje v Drevoredu Viareggio, kjer je bil aretiran. Zdi se, da so prav v omenjenem stanovanju načrtovali rop v Krmini in morda še kateri drug podvig v zadnjem času. Morda tudi rop v banki v Čedadu, pred nekaj tedni. V stanovanju so našli tudi ponarejene avtomobilske tablice, precej blaga sumljivega izvora in 150 gramov heroína.

Preiskovalci so, kot kaže, prijeli dva osumljence, medtem ko vneto iščejo še vsaj dva člana roparske tolpe. Menda imajo tokrat dovolj indicov za njuno identifikacijo.

Zdi se, da so Giuliatovo že dalj časa sumili in nadzorovali. Menda naj bi skupaj z Zanottijem in nekaterimi drugimi pajdaši v zadnjem času zagrešila več roparskih podvigov.

Tako Zanotti kakor Giuliatova sta doslej že imela opravka s sodnimi oblastmi.

V Krmini, kjer je ponedeljkov dogodek povzročil pravo ogorčenje, so si včeraj nekoliko oddahnili. Rop in divje streljanje sta bila tudi včeraj predmet pogovorov. Marsikomu ne gre v glavo, kako to, da toča krogel ni nikogar zadela in da ni bilo hujskih posledic niti ko so roparji z ukradenim avtom z vso naglico zapeljali, v prepovedani smeri, po Drevoredu Friuli in pri tem menda še zmeraj divje streljali.

Ta ulica je prav v bližini Trga Libertà zelo ozka in prav zato so na tem odseku uvedli enosmerni promet. Srečanje z avtobusom ali drugim večjim vozilom bi bilo lahko sila nevarno. Toliko bolj, ker se zdi, da so roparji bili takrat pod vplivom mamila. Na begu so se potem, pod grožnjo orožja, pri Medeuži polastili še dveh avtomobilov, ko jih je lancia thema (vozilo je bilo ukradeno v Padovi in so mu namestili ponarejeno tablico) pustila na cedilu. Kot kaže, so roparji tako hiteli, da so zarabili motor. Najprej so 44-letnemu Rodolfu Pezzariniju iz Červinjana odvzeli dianne, ki očitno ni najbolj primerno vozilo za beg, po nekaj kilometrih pa zasegli citroen y 10 Massima Pocarja iz Krmina.

razna obvestila

V pisarni Kmečke zveze pomagajo pri izpolnjevanju davčnih prijav. Urad je odprt dopoldne od 8.30 do 12.30.

Občina Sovodnje namerava pogodbeno zaposliti tipkarja-tipkarico za dobo enega meseca. Interesenti naj se osebno zglasijo v tajništvo še danes, 13. t. m.

KD Jezero in SKPD Hrast priredita v Doberdolu plesni tečaj, ki ga bo vodil učitelj Alvis. Tečaj bo v domači občinski telovadnici vsak ponedeljek in četrtek od 20. do 22.30. Pričetek jutri, 14. maja, ob 20. uri. Za vpis in pojasnila sta na razpolago Luiza Gergolet (tel. 78059) in Lucijan Vižintin (tel. 78235).

izleti

SPD Gorica priredi v nedeljo, 17. t. m., pohod na Trstelj ob tradicionalnem srečanju planincev. Odhod z lastnimi sredstvi s Travnika ob 8. uri. Hoja dve uri, hrana iz nahrbtnika.

Sekcija krvođajalcev v Doberdolu priredi od 3. do 8. julija petdnevni izlet v Grčijo. Vpisovanje v gostilni Peric, tel. 78.000, do 31. maja.

Leteči zmaji

Tudi navadni leteči zmaj, igračka iz otroških let, postaja spet zanimiv za mlado in staro. Precej ljudi se je zbralo v nedeljo popoldne na goriškem letališču, kjer so navdušeni prijatelji te vrste rekreacije in igre pokazali, kaj se lahko naredi na tem področju. Na prireditvi, ki so jo letos pripravili že četrčič, se je zbralo kakih sto zmajarjev. Še več je bilo radovednih občudovalcev. K uspehu je kajpak pripomoglo tudi lepo pomladansko vreme. Bila je prireditev zelo različna od drugih, ki pa je tolikim nudila nekaj uric prijetnega veselja in razvedrila.

razne prireditve

ZSKD priredi v petek, 15. t. m., ob 20.30 v predavalnici v Ul. Croce 3 predvajanje sprejetih in nagrajenih del na 8. Jugoslovanski razstavi diaprozitivov in natečaju Dia Primorska 1987. Toplo vabljeni.

SMReKK vabi v sredo, 20. t. m., ob 21. uri v Kulturni dom na srečanje s Tomažem Devetakom in Maurom Guadagninom, ki bosta predvajala in komentirala diapozitive o pustolovščinah na reki Yukon (3 tisoč km z indijanskim kanujem v 65 dneh) in v Patagoniji (400 km peš proti Ognjeni zemlji).

kino

Gorica

VERDI 18.00-22.00 »Capriccio«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO Zaprt. Jutri: 17.30-22.00 »Betty blue«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

VITTORIA 17.30-22.00 »Sesso allo specchio«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR Zaprt. COMUNALE Zaprt.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30 »Salomonovi zakladi«, 20.30 »Generacija '84«.

DESKLE 19.30 »Amadeus«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Tavasani, Korzo Italija 10, tel. 84576.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Al Redentore, Ul. Rosselli 23, tel. 72340.

POGREBI

Danes v Gorici ob 11. uri Luigi Ambrosini iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 12.30 Duilio Paolini iz splošne bolnišnice v kapucinski cerkev in na glavno pokopališče, ob 14. uri Pio Palmerini iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Štandrež.

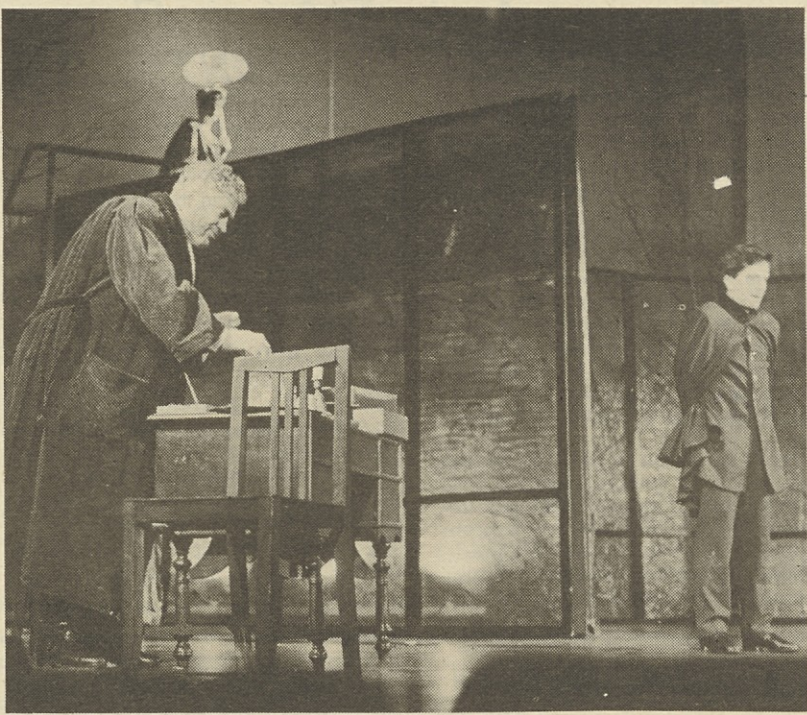
Drevi Vrtoglavci v Kulturnem domu

Lev G. Birinski. Skrivnost avtor. Avtorska agencija ZSSR ga ne pozna, prav tako ne večina leksikonov...

»Vrtoglavci« so, po vsemu sodeč, nekakšna kritika revolucije na eni strani in ostra satira proti carskim uradnikom, ki tudi v revoluciji iščejo svoj dobiček, na drugi.

Režiserka Vida Ognjenović je znala izvabiti iz ansambla Primorskega dramskega gledališča sila precizno igro, v kateri je imel vsakdo svoj točno določen prostor in možnost, da izklesše stilno dovršeno karakterizacijo likov...

To je nekaj izsekov, ki smo jih objavili v kritiki predstave Vrtoglavcev 26. aprila v PD. Novogoriška uprizoritev bo sedaj »na ogled« tudi v Trstu in menimo, da bo pritegnila naše občinstvo, saj je na dobri umetniški ravni. Pa tudi zabavna in humorna je. Novogoričani bodo začeli svoje gostovanje prvič ob 20.30 (v Trstu bodo vse do nedelje, nakar se bodo preselili v Gorico). Vabljeni v Kulturni dom!

strij. Sedaj poučujeta na Glasbeni matici v Trstu.

V prvem delu koncerta smo poslušali dve skladbi, pisani v gracioznem galantnem stilu (S. Molino - Nocturno op. 37, M. Giuliani - Duet za flavto in kitaro op. 54). Flavtistka Brussolova je z jasnim tonom in velikim občutkom za glasbeno frazo izpeljala ljubke in dopadljive melodije, ob prozorni, intimni harmonski spremljavi kitarista Igorja Starca. Skladnost njene igre in lahkotnost podajanja sta pričarala pravo bidermajersko občutje.

V drugem delu koncerta pa smo poslušali skladbe skladateljev 20. stoletja (F. Margola - Štiri epizode za flavto in kitaro, M. Castelnuovo Tedesco - Sonata za flavto in kitaro op. 205, Jacques Ibert - Entr'acte). Castelnuovo je po izrazu blizu impresionizma, Ibert in Margola pa spajata tradicionalni in sodoben način glasbenega izražanja. V drugem delu koncerta je prišla, bolj kot v prvem, do izraza izvajalsko tehnična pripravljenost mladih glasbenikov. Enakovrednost instrumentov in podajanje glasbenih misli je zahtevala združitev interpretacijskih hotenj v eno samo izvajalsko telo. Čeprav je v izvedbi druge skladbe intenziteta podajanja nekoliko popustila, je izvenel tudi drugi del glasbenega večera na visoki umetniški ravni. Še posebno prijetna je bila zadnja skladba koncerta Entr'acte - Iberta, ki je polna humorja in se je s preprostostjo glasbenega jezika približala mladim ljubiteljem glasbe.

Nastop flavtistke Brussolova in kitarista Igorja Starca je bil po izvajalski kot tudi po programski plati eden najprijetnejših glasbenih večerov v okviru cikla Mladi mladim.

Kakovosten zaključek ciklusa Mladi mladim

MIRKO SLOSAR

Koncertni ciklus Mladi mladim, ki ga je idejno pripravila Glasbena matica Trst in ga tudi organizacijsko izpeljala v sodelovanju z deželnim sedežem RAI v Auditoriju deželnega sedeža RAI v Trstu, je za mlade glasbenike, ki so šele na začetku umetniške poti in jim vrata na velike koncertne odre še niso odprta, pomembna in animacijska koncertna dejavnost na Tržaškem. Na teh koncertih si nastopajoči pridobivajo izkušnje, ki so potrebne za predstavitev pred številnim glasbeno kritičnim poslušalstvom; istočasno pa so spodbuda in vzgled mladim poslušalcem za poglobljen glasbeni študij. Vrednote teh koncertov so tudi v vzgoji mladih poslušalcev v koncertno publiko, ki bo našla v obiskovanju glasbenih večerov duhovno obogatitev in življenjsko potrebo. Radijsko posredovanje posnetkov koncertov pa, poleg afirmiranja mladih glasbenikov, še seznanja širok krog poslušalcev o glasbenem življenju in delu Slovencev na Tržaškem. Zaradi tako vsestranskega pomena, ki ga ima koncertni ciklus »Mladi mladim«, bi morali v bodoče posamezne glasbene večere bolj reklamizirati in pritegniti večji krog mladih poslušalcev. (Pri tem mora odigrati pomembno vlogo Glasbena matica).

Letošnji koncertni ciklus sta sklenila flavtistka Daniela Brussola in kitarist Igor Starc. Oba sta diplomirala na konservatoriju »Giuseppe Tartini« v Trstu. Po diplomi sta se izpopolnjevala pri raznih znanih glasbenih moj-

ali so Italijani antisemiti oziroma: ali so Italijani prepojeni s predsodki do drugačnih? Na ti vprašanji skuša odgovoriti raziskava, ki so ji nadeli naslov: Predsodki do različnih in do Judov. Raziskavo je vodila po nalogu italijanskega Judovskega dokumentacijskega centra družba Internatrix, izvedla pa jo je Demoscopea. Intervjuvali so vzorec 2000 oseb od 15. leta starosti dalje, ki naj bi predstavljali italijansko populacijo.

Da bi bila slika predsodkov Italijanov do Judov čim bolj verodostojna, je bilo treba zajeti v anketi še odnos do drugih manjšinskih kategorij: do Romov, črncev, Arabcev, homoseksualcev in umsko bolnih. Tako se je izkazalo, da goji predsodke npr. do Romov kar 46 odstotkov, do črncev 38 odstotkov, do Arabcev 26 odstotkov vseh intervjuvancev. Brez kvantifikacije netolerance do najrazličnejših manjšin, ki živijo na italijanskem teritoriju, bi bilo nemogoče — tako so pravilno menili — uokviriti in vrednotiti podatke o antisemitizmu. Ta se suče okoli 11 odstotkov, točneje je v 10,8 odstotka vsega prebivalstva.

Iz prvih analiz razprave kaže, da je splošno razširjena neverjetna ignoranca o Judih. Kot dokaz velja navesti po kategorijah odgovore na klasično vprašanje: Koliko je Judov v Italiji? (Pravilen odgovor je: nekaj manj od štirideset tisoč.)

Tri četrte vseh anketirancev ni spoznalo v svojem življenju niti enega Jude; ena petina le kakega posameznika; le trije anketiranci na sto so spoznali določeno število Judov. Iz tega sledi, da je za večino populacije Jud še zmeraj velika neznanca, skrivnost.

Le šest odstotkov anketirancev odgovori precej točno, koliko je Judov v Italiji (od 20 do 50 tisoč); več kot polovica anketirancev ne zna odgovoriti na to vprašanje, ker nima o tem najmanjšega pojma; kdor pa odgovori zgrešeno, navaja številke, ki gredo krepko čez realno stanje: pol milijona,

milijon, dva milijona, celo tri milijone... Zgrešeni odgovori so torej dominantni. Da večina odgovorov krepko preseže realno stanje, naj bi bilo v zvezi z antisemitsko idejo o judovski infiltraciji in premoči, ki je v anketirancih močno zasidrana.

Z anketo so skušali evidentirati glavne vire predsodkov, obenem pa tudi glavne vire vedenja. Tako izstopa, da Italijani vedo zelo malo o Judih (večina ni spoznala niti enega), svoje informacije črpajo v največji meri s televizije, radia in iz kina (56 odstotkov); vsak tretji ve o Judih to, kar se je učil v šoli (ok. dve tretjini vseh mladih). Tu bi se veljalo zamisliti o važnosti in usodnosti javnega formativnega sistema pri izoblikovanju v družbi (ne)jasnih predstav. Naslednji vir informacij je časopisje, daleč za tem sledijo družina, stranke, sindikati itd.

O izrecnem, deklariranem antisemitizmu: 10,8 odstotka anketirancev izjavlja, da čuti antipatijo, odpor, kdaj pa kdaj tudi sovraštvo do Judov. Ta odstotek predstavlja ok. pet milijonov Italijanov. Vendar moramo tudi pri tem podatku pomisliti, da je resnica gotovo bolj tragična, podcenjena, ker je antisemitizem — s strokovnim izrazom — predmet socialne cenzure. (Mimogrede: ali je antislovenizem tudi predmet socialne cenzure?) Ali z drugimi besedami: veliko se jih sramuje izjavljati se za antisemita. Kakorkoli, podatek zaskrblja in brez dvoma izpodbija splošno prepričanje, ki ga imajo Italijani o sebi: da so pač tolerantni. Oblike kolektivnega odpora do najrazličnejših skupin ali skupnosti, skratka do drugačnih, so pokazatelj nekega problema, ki zadeva vso družbo, in ne le tiste, ki gojijo v sebi diskriminacijska čustva.

Partizanska saniteta

Revija Borec, ki izhaja že 39 let, je zadnje čase začela poedine številke posvečati posameznim temam. Tako imamo zdaj pred seboj četrto (aprilsko) številko letošnjega letnika Borca, posvečeno partizanski saniteti. Odveč bi bilo govoriti o pomenu partizanskega zdravstva, o velikih žrtvah vseh partizanskih zdravnikov in pomožnega osebja, o veliki vlogi, ki so jo v osvobodilnem boju odigrale partizanske bolnišnice. Te stvari so več ali manj znane. Toda v zaokroženi podobici, ki pa lahko zajema seveda le majhen del partizanske sanitete, zlasti njenega delovanja ob koncu vojne, postane prikaz še veličastnejši. In pomembnejši.

Res je sicer, da predstavlja uvodnik v to zadnjo številko Borca razgovor novinarja Janeza Strehovca s književnikom, profesorjem slavistike na ljubljanski univerzi, politikom in partijskim funkcionarjem dr. Matjažem Kmeclom. Vendar ta razgovor s Kmeclom o aktualnih kulturnopolitičnih temah in o slovenskem literarnem in kulturnem življenju predstavlja sicer aktualen, toda le uvodni del revije, ki je vendarle v bistvu posvečena partizanskemu zdravstvu.

Ob štiridesetletnici prevoza ranjenec iz Primorske in Gorenjske na Notranjsko je bila na Mačkovem pri Postojni odkrita spominska plošča v spomin na to evakuacijo in tudi druge, ko je bilo iz Slovenije prepeljanih več kot 3000 ranjencev, bolnikov in invalidov v Italijo in kasneje v osvobojeno Dalmacijo. Sekcija za partizansko zdravstvo pri Slovenskem zdravniškem društvu je ob tej priložnosti organizirala tudi simpozij, posvečen partizanski saniteti in evakuaciji ranjencev iz Slovenije med osvobodilnim bojem. Ob tem je bilo opozorjeno še na nekatere druge evakuacije. Posebno je bila podčrtana evakuacija številnih civilnih oseb, predvsem mater in otrok, v aprilu 1945 iz Krasince v osvobojeno Dalmacijo. zato se je sekција za partizansko zdravstvo odločila, da javnosti že predstavljene referate dopolni in doda nove ter celotno gradivo objavi. Tako naj bi bralci dobili tudi popolnejšo predstavo o partizanskem zdravstvu, predvsem pa o premikih in evakuacijah ranjenih in invalidnih partizanov ter civilnih oseb v zadnjih dveh letih vojne. Tako je pred nami, — po udarja uvodnik revije, — celovit prikaz humanosti, veličije, tovarištva in nečloveških naporov, ki so jih morali prestati tako ranjenci kot zdravstveno osebje ter pripadniki vojaških enot.

Dr. Ruža Segedin piše o evakuacijah ranjencev in invalidov iz Slovenije v Italijo in na osvobojeno ozemlje Dalmacije po kapitulaciji Italije. Gre za prikaz prvih evakuacij preko letališča Nadlesek v Loški dolini in preko letališča Otok v Beli krajini, ki pa se zaradi sovražnih napadov na letališči nista najbolje obnesli. Podrobneje o evakuacijah iz nadleškega letališča piše dr. Božena Ravnihar. Dr. Pavla Lah-Jerina pa opisuje transport ranjencev iz Primorske in Gorenjske (iz bolnišnic Franje in Pavle) preko Notranjske, mimo Postojne, Javornikov do letališča Nadlesek. To se je dogajalo avgusta 1944.

Kako so potekali transporti ranjencev iz Slovenije na Hrvaško (Metlika-Topusko-Korenica-Obrovac-Zadar), opisuje Ruža Segedin v posebnem prispevku. Šlo je za šest transportov ranjencev, invalidov in civilnih oseb od novembra 1944 do februarja 1945. Ista avtorica skupaj z dr. Karlom Milavcem opisuje evakuacijo ranjencev, bolnikov in invalidov z letališč v Beli Krajini v Italijo od leta 1944 dalje. Podoben je prispevek dr. Zore Konjajev, ki govori o evakuaciji civilnega prebivalstva. Dva sestavka (dr. Davorin Valenti in Stane Bobek-Miha) pa opisujeta evakuacijo ranjencev in bolnikov premičnih bolnišnic na Primorskem ob zadnji spomladanski ofenzivi leta 1945. Pavla Lah-Jerina in dr. Janez Milčinski pa pišeta o delu v sanitetnih bazah slovenskih partizanov v Dalmaciji v zadnjem obdobju vojne. Slednji je prispeval tudi vrsto fotografij o partizanskem zdravstvu, posnetih večinoma na Rogu. Prav te fotografije pa pomenijo bistveno dopolnitev tekstovnega gradiva, čeprav se večinoma ne nanašajo neposredno nanj in bolj na življenje ter delo v partizanskih bolnišnicah. (Sl. R.)

O slovenskem gledališču in slovenski kulturi v FJK

V svoji zadnji številki prinaša deželno glasilo KPI »Informazioni regionali« vrsto pomembnih člankov, vendar že naslovnica revije, kjer je objavljena slika »Balkana«, napoveduje, da je središčna problematika namenjena Slovincem oziroma našim kulturnim ustanovam. Še natančneje — obilica člankov, intervju in fotografije osvetljujejo položaj Slovenskega stalnega gledališča, njegove zadrege pa tudi pomen, ki ga ima v širši deželni stvarnosti.

Uvod v »slovensko vprašanje« je izpod peresa Stelia Spadara, ki razmišlja o simpoziju v goriškem Kulturnem domu, kjer je beseda tekla o prispevku slovenskih intelektualcev na transformacijo naše dežele. Kot znano, na omenjenem srečanju je bil prisoten tudi sen. Chiarante. Spadaro ugotavlja, da je prišel v ospredje specifičen prispevek Slovencev k splošni kulturni in družbeni rasti v FJK ter napoveduje, da bo revija v prihodnjih številkah objavila številne prispevke s tega simpozija.

Od tu dalje je kar zajetno število strani, namenjenih problematiki Slovenskega stalnega gledališča. Ravnatelj SSG Miroslav Košuta piše o zgodovini te naše kulturne ustanove in poudarja njeno nesporno zgodovinsko vlogo, ki je tudi v tem, da posreduje slovenskemu občinstvu pomembne tekste italijanskih dramatikov. Skratka, SSG je za življenje manjšine pomembna veja, prav tako kot za Trst in deželo, ki hočeta ali bi hotela živeti v evropski intelektualni širini.

Sledi seznam uprizorjenih del italijanskih avtorjev, nakar je objavljen še intervju Carla Pegorerja s predsednikom upravnega sveta SSG Bogumilom Samso. V tem pogovoru prihaja v ospredje vsa zapletena življenjska problematika gledališča, predvsem finančni položaj, ki je vse prej kot spodbuden. Samsa poudarja, da bi samo poseben zakon lahko rešil to plat vprašanja, saj opravlja SSG v tem prostoru specifično funkcijo, ki jo mora tudi Rim priznati.

Predsodki italijanskega prebivalstva

FILIP FISCHER

O predsodkih v populaciji glede na ideološko ali politično pripadnost, glede na kulturno raven in geografsko porazdelitev anketirancev. Nekaj je »pravil«, ki izstopa:

1. Bolj nizka je izobrazbena stopnja, močnejši je antisemitizem oziroma večji so predsodki;
2. Sever je bolj toleranten; v Srednji Italiji je prisotna večja netolerantnost do Judov in drugih skupin; najmočnejšo netolerantnost je zaslediti na Jugu (kjer je — mimogrede — izredno malo Judov);
3. izredno sovraštvo do Judov je najmočnejše pri anketirancih čez 45 let, zlasti pri tistih, ki so presegli 65. leto: to je dediščina, ki jo nosi generacija, vzgojena v fašističnem in antisemitizem duhu;
4. na podeželju je antisemitizem večji.

O politiki in politično-ideološki naravnosti anketirancev:

1. Levosredinsko območje (poenostavljena formulacija politično-ideološke pripadnosti) je še najbolj simpatično in najmanj sovražno razpoloženo;
2. sredinsko območje je precej simpatično;
3. obe skrajnosti (desna in leva) sta se še najbolj izrazili kot antisemitsko razpoloženi; medtem ko je to »tradicija« za desnico, je žal tudi tragična resnica za nemajhen del anketirancev, angažiranih na levi.

Kaže, da se v primeru levice ne more govoriti toliko o vplivih izraelske politike na takšno razpoloženje in da je bližnjevzhodna konjunktura na izjave anketirancev vplivala dosti

va »presenečene«, od kod vsa gonja, ki jo od časa do časa doživljajo.

S to anketo je prišlo do sedaj na dan nekaj resnic; z nadaljnjo elektronsko obdelavo zbranih podatkov bo mogoče izluščiti še kako zanimivost. Vendar pa bo za to treba še nekaj časa, kot tudi za sestavo dokončnega poročila, da bo znanstveno neoporečno.

Vendar pa tudi glede na to, kar je bilo mogoče ugotoviti do sedaj, ugotavljamo, da slika o netolerantnosti v italijanski družbi nas ne more prežeti z optimizmom. Predsodek — grobo računano — je trikrat bolj prisoten v družbi od odprtega sovraštva do manjšinskih skupin ali skupnosti; 30 odstotkov vseh Italijanov se strinja s predsodki, pa čeprav se kar dve tretjini nasilcev predsodkov tega ne zaveda. Kar zadeva antisemitizem, je »tolažba« italijanskih Judov v tem, da so še druge skupine predmet še večjega sovraštva.

S temi podatki se mora soočiti vsa italijanska javnost; potem pa je treba pretehtati ugotovljena dejstva in sklepati, katera je najboljša terapija proti tej nevarni bolezni.

Na koncu bi posvetili drobno misel tudi slovenski skupnosti v Italiji. Brez dvoma je predsodkov do nje na pretek, zato bi bilo zelo koristno, ko bi kaka manjšinska ustanova sprožila podobno raziskavo, izvedla pa naj bi jo nujno le vsedrjavna raziskovalna družba. Namreč, ko bi jo izvedla slovenska ustanova, bi nad raziskavo lebdela večer sum, da gre za pristransko, neznanstveno, politično, pilotirano zadevo. Prav bi bilo tudi, ko bi taka raziskava o netolerantnosti do Slovencev zajela za primerjavo še odnos do kake druge skupnosti, npr. do Istranov in njihovih potomcev. Brez tega vedenja o odnosu družbe do Slovencev in podobnih »drugačnih« je nemogoča vsakršna smotrna manjšinska politika, pa naj bo kulturna ali prav tista v ožjem smislu.

Odbojka: na odločilni tekmi za državni naslov Panini pregazil Santal

PARMA — Domačinom Santala iz Parme ni zadostovalo bučno navijanje večitsočglave množice in zavest, da so pač favoriti za osvojitev državnega naslova, za osvojitev slednjega, v katerega so verjeli in celo menili, da jim ne more več uiti. Montalijevim varovancem enostavno ni in ni šlo, saj so popustili na vsej črti. Le tako si lahko razlagamo gladki izid 3:0 (15:8, 15:11, 15:9), s katerim so Cantagalli, Vullo, Bernardi, Luchetta in tovariši dobesedno pregazili nasprotnike.

Marsikdo meni, da so igralci Santala zamudili svojo priložnost na drugi tekmi, katero bi morali po vsej logiki zaključiti v svojo korist. V tem primeru bi v tekмах vodili 2:0, tretje srečanje pa bi bilo v Parmii...

Kakorkoli že, s »č« se tekme ne zmagujejo, sinoči smo bili priča povsem enostranskemu srečanju. Igralci Paninija so namreč stalno vodili skozi vse tri sete, boljši pa so bili v vseh

elementih igre: v napadu, v bloku, na polju, v servisu (Santal jih je namreč zgrešil preko deset), pa tudi v... želji po zmagi.

Pred srečanjem so izvedenci menili, da ima Panini boljši blok in napad, Santal pa da je boljši v vseh ostalih elementih. Igralci iz Parme so popustili predvsem v psihološkem elementu. Prvi set so namreč izgubili še precej gladko, v drugem pa so stalno zasledovali nasprotnika. Približali so se mu večkrat le na eno točko (zadnjič na 10:11), več pa niso zmogli. Ko so domačini opazili, da še z največjim naporom nikakor ne morejo streti nasprotnika, so povsem popustili, tako da je bil zadnji set nezanimiv. Razlika med obema ekipama je bila namreč sinoči prevelika. Spomniti se še moramo, da je Panini nastopil brez svojega »tujca« Francoza Fabianija, kar daje zmagi igralcev iz Modene še večjo vrednost.

Kolesarstvo: dirka po Španiji Kelly odstopil, etapa Fignonu

AVILA — Neverjeten razplet na kolesarski krožni dirki po Španiji! Irec Sean Kelly, ki je še do včeraj vodil na skupni lestvici, je po komaj 14 kilometrih včerajšnje etape od Barce de Avile do Avile odstopil zaradi tura na zadnji plati ter tako dejansko podaril rumeno majico Kolumbijcu Luisu Herreri, ki je že dalj časa vodil na tej razpredelnici.

Vsi so sicer vedeli, da ima Kelly hude težave s sitnim mozoljem, katerega mu je včeraj zdravnik tik pred etapo spet operiral, vendar pa vseeno ni nihče pričakoval, da bo moral irski kolesar zaradi hudih bolečin in nesposobnosti sedenja na sedlu celo odstopiti.

Včerajšnja etapa je bila še kar naporena, saj so si pobegi sledili kot na tekočem traku. Etapo je vsekakor zaslužen osvojil francoski as Laurent Fignon, ki je prehitel vse bolj prenehljivega Herrero za dobro minuto. Fignon je svoje tekmece presenetil na

dolgem spustu pri Serranillosu, nato pa je energično odbil vse napade mladega kolumbijskega kolesarja.

Skupna lestvica je spet zelo zanimiva, saj ima Herrera »le« dobro minuto naskoka pred Zahodnim Nemcem Dietzenom ter skoraj tri minute in pol pred »starihim lisjakom« Fignonom. Nekateri trdijo, da se je z včerajšnjo 19. etapo vuelta dejansko že zaključila, spet drugi pa menijo, da lahko mladi in torej neizkušeni Herrera še popusti.

VRSTNI RED VČERAJSNJE ETAPE

1. Fignon (Fra.), ki je 213 km prevozil v 5.47'25";
2. Herrera (Kol.) po 1'10";
3. Poisson (Fra.) po 2'08";
4. Madiot (Fra.) isti čas.

SKUPNA LESTVICA

1. Herrera (Kol.) 91.18'25";
2. Dietzen (ZRN) po 1'04";
3. Fignon (Fra.) po 3'22";
4. Delgado (Špa.) po 3'54";
5. De Vargas (Kol.) po 3'57";
6. Belda (Špa.) po 4'40".

Tenis: na turnirju v Rimu Lendl premagal Claudia Panatto

RIM — Tudi včerajšnji je bil »črn dan« za italijanske tenisače na mednarodnem prvenstvu v Rimu. Po porazu Colomba sta včeraj izgubila še Cancellotti in Claudio Panatta; prvi je z izidom 5:7, 6:4 7:5 izgubil s Peruancem Yzago, drugi pa je po pričakovanju klonil Lendlu (ČSSR) in sicer z izidom 6:2, 6:3. Čast italijanskega tenisa je včeraj rešil le Cane, ki je poskrbel za prvovrstno presenečenje, saj je premagal favoriziranega Čehoslovaka Šmida s 4:6, 6:3, 6:3.

Ostali izidi včerajšnjega dne so naslednji: Agenor (Haiti) - Pistolesi (Ita.) 6:3, 3:6, 6:3; Arias (ZDA) - Deminici 6:2, 6:3; Pugh (ZDA) - Camporese (Ita.) 3:6, 6:2, 6:1; Keretič (ZRN) - Forget 6:2, 7:6; Krickstein (ZDA) - Vilas (Arg.) 3:6, 6:0, 6:0; Leconte (Fra.) - Benhabiles (Fra.) 6:4, 6:4; Wilander (Šve.) - Chesnokov (SZ) 6:2, 6:3; Jarrid (Šve.) - Mečir (ČSSR) 6:1, 3:6, 6:4; Tulasne (Fra.) - Mc Namee (Aus.) 6:3, 6:3; Sanchez (Špa.) - Pozzi (Ita.) 6:0, 6:0.

Košarka: važne novosti v A-1 ligi Peterson zapustil Tracer

MILAN — Šušljalo se je že nekaj dni, od včeraj pa imamo tudi uradno potrditev, da ni dolgoletni trener milanske košarkarske ekipe - lani je peterka nastopala z imenom Tracer - Dan Peterson letos obnovil delovne pogodbe. Po 9 letih uspešnega trenerkega dela sta se Tracer in Peterson sporazumno razšla, njegovo mesto pa je na čelu ekipe prevzel Franco Casalini, ki je bil v vseh teh sezonah Petersonov pomočnik.

Včeraj je tiskovni urad košarkarske ekipe, ki bo naslednje leto nastopila z imenom Pallacanestro Olimpia Tracer, izdal sporočilo v katerem je pisalo, da sta se obe strani istočasno odločili za »razporoko« in »voščita drug drugemu obilo profesionalnih in društvenih uspehov«.

Kot znano, je letos Tracer pod Petersonovim vodstvom zmagal vse, kar je bilo mogoče zmagati: italijanski naslov, italijanski pokal in pokal košarkarskih prvakov. Iz dobro obveščenih virov se je medtem zvedelo, da bo Peterson v naslednji sezoni verjetno treniral moštvo Dietor iz Bologne.

Nogomet: finale Pokala pokalnih prvakov Drevi Ajax - Lokomotiv Leipzig

ATENE — Minilo je 14 let, odkar je Cruyffov Ajax v Beogradu premagal Juventus in osvojil Pokal prvakov, od takrat pa je slovita nizozemska ekipa izginila iz evropskega nogometnega prizorišča. V današnjem finalnem spopadu za latoriko pokalnih prvakov bodo Cruyff in tovariši - nizozemski nogometni as nastopa tokrat v vlogi trenerja ekipe - poskusili ponovno stopiti na oder najboljših.

»Stvari so se medtem korenito spremenile,« je včeraj dejal Cruyff novinarjem. »Moje naloge so se sedaj spremenile: največji trud se je pred leti pričel s sodnikovim žvižgom, sedaj pa je s tem moje vloge konec in razpleti na igrišču odvisijo izključno od igralcev.« Cruyff je obenem priznal, da je nizozemski nogomet »padel v zadnjih letih zelo nizko«, do današnjega finalnega srečanja pa so se dokopali s trdim delom.

Ajax je ena izmed redkih ekip, v kateri igrajo trije »pravi« branilci in trije

»pravi« napadalci. Povprečno je v pokalnih srečanjih ekipa trikrat zatresla nasprotnikovo mrežo, povprečna starost igralcev pa je le 24 let. Danes pa ne bo mogel Cruyff poslati na igrišče dveh izmed najboljših, poškodovanega branilca Spelbosa in diskvalificiranega veznega igralca Bosmana, ki je v pokalnih srečanjih dosegel kar 8 zadetkov. Nedvomno bodo tudi italijanski nogometni ljubitelji z zanimanjem sledili srečanju, saj bo z Ajaxom nastopil tudi Mark Van Basten, ki bo v naslednji sezoni oblekel dres Berlusconijevega Milana.

Lokomotiv Leipzig, današnji nasprotnik Ajaxa, ima drevi vlogo »outsiderja«, saj se je ekipa prebila do finala po podaljških z Rapidom z Dunaja in po enajstmetrovkah s francoskim Bordeauxom. To vlogo potrjujejo tudi neuspehi v domačem prvenstvu, saj ni ekipa zmagala že pet kol, najvidnejši igralec Lokomotiva iz Leipziga pa je vratar Rene Müller.

kratke vesti - kratke vesti

Nogomet: Rummenigge operiran

BASEL — Karla-Heinza Rummeniggeja vsaj tri mesece ne bo na nogometnih igriščih. Včeraj so ga namreč v Baslu operirali in so mu na desno nogo aplicirali pregibni zaščitni aparat, katerega bodo odstranili čez kakih 10 dni. Igralec si je poškodoval nogo med tekmo z Brescio 1. februarja letos, od te poškodbe pa si ni Rummenigge nikoli povsem opomogel.

Nogomet: Allofs v Marseillu

KOELN — Kapetan nogometne reprezentance ZRN Klaus Allofs je včeraj v Parizu podpisal triletno pogodbo s francoskim moštvom iz Marseilla. Ekipa Kölna, za katero je Allofs doslej igral, je kot odškodnino dobila milijardo in 700 milijonov lir.

Kolesarstvo: svetovni rekord Jugoslovana

BEOGRAD — Tudi Jugoslavija ima svojega svetovnega rekorderja v kolesarstvu. Ta je Milivoje Dimitrijevič iz Beograda in je rekorder v ... vzvratni vožnji. Rekord je nadebudni Milivoje

dosegal na svojevrstnem kolesarskem tekmovalju, škoda le, da so ga sodniki zaustavili iz bojazni, da bi hud napor povsem izčrpal tekmovalca. Za svoj trud želi biti tudi Milivoje primerno nagradjen. Kako? Z vpisom v Guinnessovo knjigo rekordov na primer.

Kolesarstvo: »dirka miru«

GERA — S trojnim uspehom kolesarjev iz NDR se je včeraj končala četrta etapa 40. mednarodne »dirke miru« Berlin - Praga - Varšava. Na včerajšnji krožni etapi je prvi privozil skozi cilj v Geri Olaf Ludwig pred Uwejem Amplerjem in Uwejem Raabom. Z včerajšnjo zmago je Ludwig prevzel vodstvo na skupni lestvici.

Andreotti pa že ne bo pomagal Romi...

RIM — »Moja naloga ni ta, da bi pomagal pri sklepanju pogodb, to sem sicer storil s Falcaom, nikdar več pa ne bom tega ponovil.« Te so besede italijanskega zunanjega ministra Giulia Andreottija, ki je v intervjuju za novo športno revijo »Special« tudi izjavil, da bi bil vesel povratka Liedholma na trenerski stolček Rome.

Sedmo zamejsko balinarko prvenstvo ZSSDI Že na začetku borbeno

V ponedeljek se je začelo 7. zamejsko balinarsko prvenstvo v organizaciji balinarske komisije ZSSDI. Na treh igriščih so odigrali srečanja prvega kola, na katerih je prišlo tudi do nekaterih presenečenj. V prvi vrsti gre omeniti poraz lanskega podprvaka zgoniškega Krasa, ki je moral kar na domačih tleh prepustiti obe točki presenetljivi Danici. Srečanje je odločil spopad v enojkah, v katerem sta protagonista prikazala odlično predstavo.

Po rahlem začetnem vodstvu domačina Kobala, je Marčelo Devetak, ki se ga vsi dobro spominjamo, saj je med lansko izvedbo izbojeval kar 11 zaporednih uspehov, polagoma prevzel vajo igre v svoje roke in bil na koncu včasih celo dramatičnega srečanja le prisednejši od nasprotnika in slavil z minimalno prednostjo 11:10.

Za lep podvig so poskrbeli tudi Repenci, ki niso prepustili poprečni Gaji niti ene točke. Ne smemo pozabiti, da so v lanski izvedbi zamejskega balinarskega prvenstva gajevci pripravili

prvovrstno presenečenje, saj so v Repnu celo premagali Kraški dom z 2:1. Po pričakovanju pa se je zaključilo srečanje v Nabrežini med zamejskim prvakom Sokolom in bazoviško Zarjo, ki je podlegla v četverkah z neobičajnim 0:11. Osrednje srečanje današnjega drugega kola bo v Nabrežini, ki nam bo dalo jasnejšo sliko o trenutni formi repenskih balinarjev.

IZIDI PRVEGA KOLA

Kras - Danica 1:2 (10:11, 11:7, 7:11); Kraški dom - Gaja 3:0 (11:6, 11:10, 11:8); Sokol - Zarja 2:1 (11:4, 6:11, 11:0). Počival je Polet.

PARI DANAŠNJEGA DRUGEGA KOLA

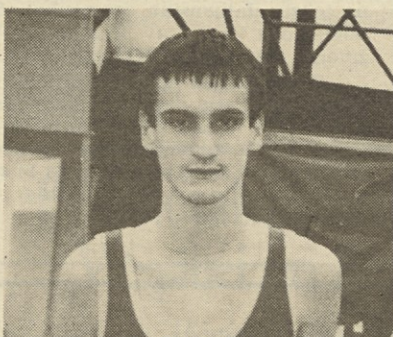
na Opčinah ob 19. uri: Polet - Gaja; v Zgoniku ob 19. uri: Kras - Zarja; v Nabrežini ob 19. uri: Sokol - Kraški dom. Počivala bo Danica.

LESTVICA PO PRVEM KOLU

Kraški dom 3 točke, Danica in Sokol 2, Kras in Zarja 1, Gaja in Polet brez točk.

(Z. S.)

Košarka: prvo kolo Turnirja prijateljstva Dobra igra kadetov ZSSDI

Kristjan Arena

Kadeti ZSSDI so pozitivno prestali krstni nastop na prvem kolu Turnirja prijateljstva. V prvi tekmi so naleteli na eno najboljših jugoslovanskih kadetskih ekip, to je na zagrebško Cibono, ki ima v svojih vrstah kar štiri igralce, ki so že visoki krepko čez dva metra in seveda je bil visok poraz neizbežen. V drugi tekmi pa so naši dokaj presenetljivo premagali kranjski Triglav, čeprav je ta nastopil v okrnje-

ni postavi. Igralci združene ekipe so vodili skozi vse srečanje, le s pressingom na koncu tekme je uspelo Kranjčanom zmanjšati zaostanek v točkah. Že naslednjo nedeljo čaka naše igralce drugo kolo tega tekmovanja, ki se bo tokrat odvijalo v Kranju. Skupni trening reprezentantov bo v četrtek in petek ob 17. uri v Borovem športnem centru.

Izidi

Slovan - Triglav 63:60; Cibona - ZSSDI 103:56 (51:25).

ZSSDI: Arena 4, Lipollis 4, Sterni 19 (1:3), Krasna 4, A. Škrk, Pertot 5, Race 2 (2:2), Cupin, Smotlak 12 (2:2), Paulina 6 (0:2), Lisica.

3 TOČKE: Pertot 1.

Cibona - Slovan 96:55; ZSSDI - Triglav 61:60 (37:28).

ZSSDI: Arena 8, Lipollis 14, Sterni 10 (0:2), Krasna 4, R. Škrk 10 (2:2), Pertot 4, Race 2, Cupin, Smotlak 7 (7:10), Paulina 2, Lisica, A. Škrk.

Začasna lestvica: Cibona Zagreb 4 točke, Slovan Ljubljana in ZSSDI 2, Triglav Kranj 0. (Vato)

Tenis: italijanski pokal Lahka zmaga Gaje

GAJA - RUNNING B 5:1

Pregarc - Redivo 6:1, 6:4; Baldassin - Cavaliere 3:6, 6:4, 5:7; Corbo - Bonaccorsi 6:0, 6:1; D. Gomizelj - Trampuz 6:1, 6:4; Pregarc, Corbo - Bullo, Cavaliere 6:0, 6:2; D. Gomizelj, Coretti - Bonaccorsi, Redivo 6:2, 6:3.

To je bila lahka, načrtovana zmaga. Realno moč te ekipe bomo videli v naslednjih kolih italijanskega pokala. Gajevci bodo namreč spet nastopili v nedeljo, 17. t. m., ob 9. uri v Ribiškem naselju, kjer se bodo srečali z ekipo San Marco.

OVER 35: TC PORDENONE - GAJA 3:0

Fonda - Plesničar 6:1, 6:0; Piccin - E. Gomizelj 6:1, 6:0; Fonda, Piccin - Čuk Plesničar 7:6, 6:4.

Domačini so bili objektivno močnejši od gajevcev, ki so se dobro upirali le v dvojicah. Naslednje kolo italijanskega pokala za te veterane bo v soboto, 16. t. m., ob 15. uri na Padričah. Nasprotnik bo Tennis Club Terni.

(E. P.)

Namizni tenis: prvenstva se zaključujejo Zmaga in poraz Krasa Globtrade

ŽENSKA B LIGA

KRAS GLOBTRADE B - URBINO 5:0 (brez boja)

Krasovi postavi sta tokrat v zadnjem kolu drugoligaškega prvenstva imeli res lahko delo, medtem ko so bile starejš igralke proste zaradi odstopa veronskega Borgo Trento, težjega dela pa niso imele niti njihove vrstnice B ekipe, saj se igralke iz Urbina sploh niso predstavile v Zgoniku. Kljub prisotnosti sodnika, ni bilo o njih ne duha ne sluha, tako da je bil zapisnik vseeno izpolnjen in nobenega dvoma ni, da bo zmaga pripadla Krasu, poleg tega pa bo Urbino kaznovan tudi z odvzemom ene točke na lestvici. Žal pa zmaga rdeče-belim ne bo nič koristila, saj so na končni lestvici pristali na predzadnjem mestu, ki jim ne omogoča obstanka v ligi. (Z. S.)

MOŠKA C LIGA

KRAS GLOBTRADE - SAN LIBERALE A - CASTELFRANCO VENETO 3:5

Bole - Bazan 2:1 (21:16, 19:21, 21:11); Šerčer - Widger 2:0 (21:14, 21:8); Igor Milič - Sbrisa 0:2 (6:21, 11:21); Šerčer - Bazan 2:1 (21:9, 15:21, 21:10); Bole - Sbrisa 0:2 (12:21, 8:21); Igor Milič - Widger 0:2 (18:21, 16:21); Šerčer - Sbrisa 0:2 (18:21, 14:21); Milič - Bazan 0:2 (11:21, 17:21).

Kljub okrnjeni postavi (zaradi službenih obveznosti je manjkal Štoka) so krasovci proti vodečemu Liberaluju A, ki je tako zaključil letošnje prvenstvo brez grenkobe poraza, zapustili zelo dober vtis. Posebno to velja za mladega Igorja Miliča, ki je prvič v svoji karieri oblekel Krasov dres v tretjičgaškem prvenstvu. Seveda od njega ni bilo pričakovati kake zmage, z dobro igro pa je zadovoljil vse prisotne. Ker v promocijskem prvenstvu, v katerem je Milič letos nastopal, ni srečal tako močnih nasprotnikov, je bil nedeljski krstni nastop zanj izredno koristen in mu je pripomogel, da je veliko pridobil na izkušenosti. Iz posameznih srečanj pa je tudi veliko odnesel. Čeprav razpolagajo gostje s težko premagljivi-

vim Sbriso, pa je bil po mnenju Šerčerja San Liberale A za krasovce povsem dosegljiv, če bi seveda nastopili v najboljši postavi. (Z. S.)

Ski rolke: Antonič in Sardočeva odlična

V nedeljo so se rolkarji Grmade udeležili druge preizkušnje za italijanski pokal, ki je bila v Balsu Reggio Emilia. Proga je bila zelo naporena. Vsi naši atleti so se zelo dobro izkazali in zasedli kar dve drugi mesti. Najboljše sta se uvrstila Andrej Antonič in Roberta Sardoč, saj sta oba zasedla drugo mesto in sicer v kategoriji mlajših začetnikov oz. v članski konkurenci. V kategoriji cibabank sta se Valentina Legiša in Elizabeta Antonič uvrstili na peto in šesto mesto. Pri cibabanah so zasedli Dejan Peric peto, Andrej Mervic šesto in David Širca deveto mesto. Erik Iori pa je kilometer pred ciljem, medtem ko je vodil za 20 metrov, zlomil rolko in je bil zato primoran odstopiti.

Lestvica

Cicibani: 1. Nicola Manzoni (U. S. Lanzo Intelvi) 12'2; 5. Dean Peric (ŠD Grmada) 13'2; 6. Andrej Mervic (ŠD Grmada) 13'3; 9. David Širca (ŠD Grmada) 15'8.

Cicibanke: 1. Federica Ragoni (Ski roll Appiano) 12'3; 5. Valentina Legiša (ŠD Grmada) 13'34; 6. Elizabeta Antonič (ŠD Grmada) 13'40.

Mlajši začetniki: 1. Claudio Maffei (GS Unicars Elle due) 22'16; 2. Andrej Antonič (ŠD Grmada) 22'22.

Članice: 1. Monica Comi (GS Alpina Como) 24'9; 2. Roberta Sardoč (ŠD Grmada) 26'4.

obvestila

SPDT

prirreja jutri, 14. t. m., ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Franciška 20, 2. nad.) jamarsko predavanje prof. Stojana Sancina na temo: »Nova odkritja v podgorškem podolju«. Predavanje bo opremljeno z barvnimi diapozitivi. Vabljeni!

TPK SIRENA

in ŠPORTNA ŠOLA TRST

pridredita 16. t. m. ob 13.30 regato optimistov v okviru osnovnošolske olimpiade. Informacije in vpis pri predstavnikih športne šole oz. na društvenem sedežu TPK Sirena v popoldanskih urah (tel. 422696)

SD VESNA

vabi člane in simpatizerje na redni občni zbor, ki bo v Ljudskem domu v Križu v soboto, 16. t. m., ob 20.30. Dnevni red: poročilo predsednika, tajnika in blagajnika, izvolitev novega odbora ter razno.

SMUČARSKI KLUB DEVIN

sklicuje jutri, 14. t. m., redni občni zbor v dvorani PD I. Gruden v Nabrežini. Drugo sklicanje ob 20. uri. Zaradi važnosti občnega zbora prosimo čimštevilnejšo udeležbo!

JK ČUPA

vabi na predvajanje dokumentarnega filma o lanski mednarodni regati Portorož - Tunis. Po filmu je na sporedu razgovor z lanskeletnima zmagovalkama v ženskem razredu Sonjo Maver in Karmen Zupanc. Prireditve bo v soboto, 16. t. m., ob 20. uri na društvenem sedežu v Sesljanskem zalivu.

naše šesterke v pokrajinskih ligah

1. MOŠKA DIVIZIJA	
BOR - LA MARMOTTA	3:0 (15:4, 15:5, 15:5)
BOR: Marega, Sedmak, Clemente, tarc, Švab, Biber, Blasi.	
Izid srečanja je bil že od samega začetka določen, saj so gostje zelo kromna ekipa s povprečnim tehničnim znanjem. Borovci so opravili lažji zvening, na katerem so lahko preizkuili nekaj kombinacij napada z utekajem. Naše čaka sedaj veliko bolj zahtevna naloga, saj se bodo pomerili z rugovrščeno ekipo Le Volpi. (Tul)	
1. ŽENSKA DIVIZIJA	
OMA ARMES - BOR FRIULEXPORT	3:1 (15:6, 12:15, 15:2, 15:5)
BOR FRIULEXPORT: Superina, Pernarčič, Del Piero, Bandelj, Mauri, Rojc, Vesel, Vitez, Žerjal.	
Vodilna OMA se je pustila presenečiti le v drugem nizu, sicer je bila odlična boljša, borovke pa so si že zaradi slabega sprejema servisa zapravile možnost, da bi resneje ogrožale zmago gostiteljic.	
BOR FRIULEXPORT - SOKOL	INDULES 3:0 (15:4, 15:5, 15:11)
BOR FRIULEXPORT: Superina, Viter, Pernarčič, Bandelj, Mauri, Rojc, Del Piero, Vitez, Legiša, Volpi, Gulič.	
SOKOL INDULES: Cattonar, Brumat, Kosmina, Leghissa, Doljak, Živec.	
Bolj izkušene borovke so zasluženile dobile derbi proti okrnjeni in po letih mlajši nabrežinski postavi. Ta se je upirala požrtvovalno, še zlasti v tretjem nizu, ko so sicer za Bor Friulexport igrale menjave. Varovanke trenerke Mire Grgič so bile celo na pragu delnega uspeha, da je bilo treba na Borovi strani za zmago opraviti nekaj menjav.	
UNDER 14 ŽENSKE	
Skupina A	
DLFAC - BOR FRIULEXPORT	0:3 (5:15, 2:15, 0:15)
BOR FRIULEXPORT: Vidali, Grbec, Pahor, Fučka, Brazzani, Visentin, Milanič, Inamo in Sancin.	
Konec tedna se je za še nepremagane borovke odvijal v znamenju dveh lahkih zmag. V soboto se zadnjevršeni DLFAC nikakor ni mogel upirati borovkam, ki so dosegle prelomno	
	
Z derbija under 14 med	
v pokrajinskih ligah	
titelji so igrali dobro, tako v obrambi kot v napadu. Predvsem je treba pohvaliti mladega Gherlija, ki se je dobro izkazal v napadu, saj je zadnje sekundo tekme zadel z metom od sredine igrišča. (L. I.)	
SOKOL - FERROVIARIO B	97:70 (43:39)
SOKOL: Škrk 34 (0:1), Gherli, Brumat, Golemac, Pertot 2 (0:2), Stanisša 11 (1:2), Paulina 29 (7:13), Pizziga 2, Bogatec 4 (0:2), Lisica 15 (3:7).	
Nasprotniki, ki niso osvojili niti točke, so v prvem polčasu pokazali dobro obrambo. V drugem polčasu pa so s sokolovci razigrali, zbrali 27 točk prednosti in jih ohranili do konca tekme. Pohvaliti je treba vse naše igralkе predvsem pa Škrka in Paulino, ki sta dobro zadevala. (L. I.)	
PROPAGANDA	
BOR - DON BOSCO	37:82 (15:50)
BOR: Martinolich, Korošic, Posseg 9 (2:3), Bajc, Tomšič 4 (0:2), Vodopivec 12 (2:2), Filipčič 1 (1:2), Turk 5 (1:2), Krizmančič 6.	
TRI TOČKE: Possega.	
Naši so na domačih tleh doživeli hud poraz. Plavi so bili nasprotnikom enakovredni le do 4. minute prve četrtine, ko je bil rezultat izenačen (5:5). Potem so nasprotniki s shematizirano igro, ki koristi le začasno tako mladim igralcem, zadeli kar 8 zaporednih košev in si tako zagotovili odločilno prednost (21:5). (U. A.)	
SGT - BOR INDULES	75:52 (32:20)
BOR INDULES: Martinolich 2, Posseg 29 (1:2), Bajc, Baitz, Brus 2, Tomšič 4 (0:1), Vodopivec 8 (2:2), Filipčič (0:2), Žiberna 1 (1:2), Krizmančič.	
Plavi so s slabo igro klonili pred nasprotnikom, ki so ga v prvem delu pivenstva z uspešno obrambo bili že premagali. Borovci so z učinkovitimi napadi vodili do sredine prve četrtine 15:6, nato so gostitelji nadoknadili zaostanek in prešli v visoko vodstvo. (U. A.)	

Skupina B

BREG B - SLOGA B 1:2
(9:15, 7:15, 15:10)
BREG B: Tanja in in Vesna Parovel, Ota, Zahar, Maze, Gobbo, Cadenaro, Kosmač, Bastia.
SLOGA B: Czanziani, Crissani, Kuzma, Čač, Doljak, Goiča, Križmančič, Moltedo, Opetri, Palčič, Sosič, Žerjal.
Tudi povratno srečanje med najmlajšima ekipama naših dveh društev se je končalo z zmago slogašic. Tudi tokrat so se igralki obeh ekip izkazale s svojo požrtnovalnostjo in borbenostjo, s katerima so nadoknadile nekatere tehnične pomanjkljivosti. Sloga je zaslužen zmagala, osvojeni set pa predstavlja za Brežanke zaslužen nagrado za prikazan napredek. (Inka)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP
RICREATORI 0:3 (3:15, 7:15, 13:15)
KONTOVEL ELECTRONIC SHOP
Regent, Nataša in Nataša Sedmak Gruden, Rebula, Bogatec, Colja.
Proti ekipi, ki je vse dosedanje nastope zaključila z gladkim 3:0 v svojo korist, je bil izid že vnaprej zapečaten. V začetku so imele Kontovelke težave zaradi različne postave, tudi servis niso šli od rok, tako da so gostje zlahka slavile zmago v prvih dveh setih. Na zaključnem nizu pa so prikazale mnogo bolj značajno igro, vendar jim ravno uspelo iztržiti častnega seta svojim nasprotnicam, ki so s prikazano igro nedvomno zaslužen zmagale. (Maja Stoka)

FINCANTIERI - DOM AGOREST 1:1
(6:15, 13:15, 16:14)
DOM AGOREST: Magda in Maša Braini, Tanja in Katja Gaeta, Hvalič, Priško, Paulin, Makuc.
Če na koncu ne bi bile popustile, bi domovke slavile čisto zmago s 3:0, saj so že vodile s 13:8. Fincantieri je pokazal dobro igro v polju, a napad Dom Agorest je bil močnejši. Glavna hiba obeh ekip so bili servisi. (D. R.)

alkami Brega B in Sloge B

LESTVICA: Don Bosco 18, Servolo 16, Ricreatori 12, SGT 10, Bor 10, dules 8, San Marco 4, Libertas 2, Rbur 0.

SEGAFREDO A - DOM 100:25 (47:1)
DOM: Lisci 6, Silič 15, Pintar, zavalav, Pisk, Sfiligoy 4, Pavšič 2, Bednari Spacal 2.
PON: Spacal v 24. min. ON: Dom 1 Segafredo 19.
Mladi domovci so proti močnemu nasprotniku doživeli visok poraz. Kljub visoki razliki in zadnji pa so Domnikovi varovanci prikazali požrtnovalno igro. Nasprotnik je bil gotovo razred boljši, saj naši resno trenirajo prvo leto. Prvenstvo propaganda se s tem kolom tudi zaključilo, naši morajo nadoknaditi še dve srečanja. Danes bodo igrali na domačih tleh proti Goriziani, v petek pa bodo gostovali pri Segafredu B. (M. Čubej)

MINIBASKET

Trofeja Jadrana

BREG - SOKOL 38:20 (22:10)
BREG: Novak, Kocjančič 2, Gobbo, Koren 4, Tul 1, Čah 6, Mingot 2, Žerjal 4, Klabjan 8, Vodopivec 1, Samec 10.
SOKOL: Vaupetič 4, Perič 2, Širč, Kobau, Masten, Umek, Legiša 4, Ghilji 8, Devetak 2.
Brežani so pokazali boljše skupno igro in večji izbor enakovrednih igralcev. Tekma je bila stalno v njihovi rokah, ne pa v zadnji četrtini, kateri je Sokol vzpostavil določeno ravnotežje. (L. K.)

Turnir Edimobili

UNIVERSITA' POPOLARE - BOR 33:58 (18:28)
BOR: Colja, Sancin 3 (1:2), Guđančič 2, Uršič 18, Jogan 10, Oberžanec 2, Gregorič 11 (1:2), Korošec 6, Vrnar 2.

Z derbija under 14 med igralkami Brega B in Sloge B

naše peterke v pokrajinskih ligah - naše peterke v pokrajinskih ligah

minutah igre pa niso zadeli niti koša, to pa po zaslugi pristranskega — to je sicer še preveč mil izraz — sodnika, ki je našim igralcem živžog osebne napake kot za stavo. Končni zaostanek petih točk je po pravici rečeno res minimalen, če upoštevamo, da so domačini igrali v... šestih proti petim.

(M. Čubej)

KADETI

SERVOLANA - KONTovel

ELECTRONIC SHOP 94:87 (49:38)
KONTovel: Cingerla 11 (3:7), Kocman 29 (2:3), A. Sterni 2, Pahor 11 (1:7), Stanissa 14 (0:4), Gruden 8 (2:4), Rupel 12 (1:3).

TRI TOČKE: Kocman 5, Rupel 1.

V zadnji tekmi letošnjega prvenstva so Kontovelci nepričakovano in nerodno izgubili in to predvsem, ker so se predstavlili v dokaj okrnjeni postavi. Med odsotnimi je bil tudi najboljši Kontovelov strelec Peter Sterni. To je bilo opazno predvsem v prvih minutah igre, ko so naši s težavo zadevali nasprotnikov koš. V deseti minuti je bilo namreč stanje 22:8. V drugem polčasu so Kontovelci nadaljevali s slabo igro, tako da so gostitelji v 28. min. celo povedli 73:50. Tedaj pa je prišlo do nepričakovane preobrata. Naši so s presingom nadoknadili zamujeno in čeprav so v zadnjih minutah ostali le s štirimi košarkarji na igrišču, so znižali zaostanek le na 6 točk, več pa niso zmogli. Kontovelci so tako končali prvenstvo na tretjem mestu lestvice s 36 točkami (18 zmag, 4 porazi).

(R. M.)

SOKOL - CGI 89:72 (46:27)

SOKOL: Gherli 7, Brumat 4, Golemac, Škrk 24 (2:3), Stanissa 2, Paulina 16 (0:1), Bogatec 2 (0:2), Pertot 4 (0:2), Lisica 20 (0:1), Sosič 10 (2:2).

TRI TOČKE: Gherli 1.

V tej tekmi rezultat ni bil nikoli v dvomu, saj je bil nasprotnik slabši od sokolovcev, predvsem v napadu. Cos-

telji so igrali dobro, tako v obrambi kot v napadu. Predvsem je treba pohvaliti mladega Gherlija, ki se je dobro izkazal v napadu, saj je zadnjo sekundo tekme zadel z metom od sredine igrišča. (L. I.)

SOKOL - FERROVIARIO B 97:70
(43:39)
SOKOL: Škrk 34 (0:1), Gherli, Brumat, Golemac, Pertot 2 (0:2), Stanisša 11 (1:2), Paulina 29 (7:13), Pizziga 2, Bogatec 4 (0:2), Lisica 15 (3:7).
Nasprotniki, ki niso osvojili niti točke, so v prvem polčasu pokazali dobro obrambo. V drugem polčasu pa so sokolovci razigrali, zbrali 27 točk prednosti in jih ohranili do konca tekme. Pohvaliti je treba vse naše igralce predvsem pa Škrka in Paulino, ki sta dobro zadevala. (L. I.)

PROPAGANDA

BOR - DON BOSCO 37:82 (15:50)
BOR: Martinolich, Korošič, Posseg 9 (2:3), Bajc, Tomšič 4 (0:2), Vodopivec 12 (2:2), Filipčič 1 (1:2), Turk 5 (1:2). Krizmančič 6.
TRI TOČKE: Possega.
Naši so na domačih tleh doživeli hud poraz. Plavi so bili nasprotnikom enakovredni le do 4. minute prve četrtine, ko je bil rezultat izenačen (5:5). Potem so nasprotniki s shematizirano igro, ki koristi le začasno tako mladim igralcem, zadeli kar 8 zaporednih košev in si tako zagotovili odločilno prednost (21:5). (U. A.)

SGT - BOR INDULES 75:52 (32:20)
BOR INDULES: Martinolich 2, Posseg 29 (1:2), Bajc, Baitz, Brus 2, Tomšič 4 (0:1), Vodopivec 8 (2:2), Filipčič (0:2), Žiberna 1 (1:2), Krizmančič.
Plavi so s slabo igro klonili pred nasprotnikom, ki so ga v prvem delu prvenstva z uspešno obrambo bili že premagali. Borovci so z učinkovitimi napadi vodili do sredine prve četrtine 15:6, nato so gostitelji nadoknadili za ostanek in prešli v visoko vodstvo. (U. A.)

LESTVICA: Don Bosco 18, Servolo
na 16, Ricreatori 12, SGT 10, Bor I
dules 8, San Marco 4, Libertas 2, R
bur 0.

SEGAFREDO A - DOM 100:25 (47:1
DOM: Lisci 6, Silič 15, Pintar, zava
lav, Pisk, Sfiligoj 4, Pavšič 2, Bednar
Spacal 2.
PON: Spacal v 24. min. ON: Dom 1
Segafredo 19.
Mladi domovci so proti močnem
nasprotniku doživeli visok pora
kljub visoki razliki v koših pa so Do
nikovi varovanci prikazali požrtvo
no igro. Nasprotnik je bil gotovo
razred boljši, šar naši resno trenirajo
prvo leto. Prvenstvo propaganda se
s tem kolom tudi zaključilo, šar
morajo nadoknaditi še dve srečan
Danes bodo igrali na domačih tl
proti Goriziani, v petek pa bodo go
tovali pri Segafredu B. (M. Čubej)

MINIBASKET

Trofeja Jadrana

BREG - SOKOL 38:20 (22:10)
BREG: Novak, Kocjančič 2, Gobl
Koren 4, Tul 1, Cah 6, Mingot 2, Žer
4, Klabjan 8, Vodopivec 1, Samec 10.
SOKOL: Vaupetič 4, Perič 2, Šir
Kobau, Masten, Umek, Legiša 4, Ch
li 8, Devetak 2.
Brežani so pokazali boljšo skup
sko igro in večji izbor enakovredn
igralcev. Tekma je bila stalno v njil
vih rokah, ne pa v zadnji četrtini
kateri je Sokol vzpostavil določ
ravnotežje. (L. K.)

Turnir Edimobili

UNIVERSITA' POPOLARE - BOR
33:58 (18:28)
BOR: Colja, Sancin 3 (1:2), Gu
djančič 2, Uršič 18, Jogan 10, Ober
2, Gregorič 11 (1:2), Korošec 6, Verr

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 150.- din, naročnina za zasebne mesečno 2.000.- din, trimesečno 5.000.- din, letno 20.000.- din, upokojenci mesečno 1.500.- din, trimesečno 3.750.- din, letno 15.000.- din. Za organizacije in podjetja mesečno 3.000.- din, letno 30.000.- din, nedeljski letno 4.000.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglasi 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglasi 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

13. maja 1987

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIET

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Afera Iranian-Contras-Connection dobiva nove razsežnosti

S pričevanjem Roberta McFarlana se je Reaganov položaj poslabšal

UROŠ LIPUŠČEK

NEW YORK — Bivši predsednikov svetovalec za nacionalno varnost Robert McFarlane je predvčerajšnjim na javnem zasedanju obeh kongresnih komisij, ki preiskujeta tako imenovano iransko afero, odkril, da je bil predsednik Reagan mnogo bolj vpleten v zbiranje pomoči za antisandinistične sile (v času, ko je to Kongres izrecno prepovedoval), kot se je doslej zdelo.

McFarlane je med skoraj 8-urnim zaslišanjem odkril mnoge nove podrobnosti o zbiranju protizakonite pomoči za nikaragovsko kontro. Med zadnjim obiskom saudskega kralja Fahda v Washingtonu je predsednik Reagan Saudsko Arabijo (ki jo je McFarlane v šifriranem jeziku imenoval država 2) nagovoril, da je podvojila vojaško pomoč antisandinističnim silam. Po obisku kralja Fahda v Washingtonu je Saudska Arabija po McFarlanovih besedah pomoč antisandinističnim silam povečala iz enega na dva milijona dolarjev na mesec. Skupno naj bi ta država antisandinistom darovala približno 24 milijonov dolarjev.

McFarlane, ki je pred kongresno komisijo pričal pod prisego, je tudi dejal, »da mu je podpolkovnik North dejal, da je bilo tajno financiranje antisandinističnih sil odobreno in da o tem obstajajo ustrezni dokumenti«. McFarlane podpolkovnika Northa ni vprašal, kdo je odobril to tajno akcijo, nekateri ključni dokumenti o tej tajni operaciji pa so bili, kot je North izjavil McFarlanu, uničeni.

McFarlane je prav tako odkril, »da je bil predsednik Reagan zelo zaskrbljen za usodo ameriških talcev v Libanonu«, zato se je tajna kupčija z Iranom nadaljevala kljub temu, da ji je nasprotovala večina najvišjih funkcionarjev Reaganove administracije.

Omenjene izjave McFarlana, ki je bil predsednikov svetovalec za državno varnost v trenutku, ko se je začela tajna kupčija med ZDA in Iranom in ki je kot posebni Reaganov odposlanec lansko leto tajno obiskal Iran, je Belo hišo spravila v novo zagato. Predstavniki za tisk Marlin Fitzwater je izjavil, »da predsednik ni zahteval niti od članov svojega štaba niti od drugih, da bi organizirali ilegalno pomoč antisandinističnim silam«. Priznal pa je, da se je predsednik zavzemal za podporo antisandinističnim silam.

McFarlanova izjava pred kongresnima komitejema, »da je predsednik stalno javno in zasebno opo-

zarjal na to, da ne misli odstopiti od podpore antisandinistom«, odpira nova vprašanja o tem, v kolikšni meri je predsednik Reagan osebno vpleten v to akcijo. McFarlane, ki bo pred Kongresom pričal do konca tedna, čaka brez dvoma še veliko podobnih vprašanj. Glede na to, da je McFarlan po lanske letnem prvem javnem pričanju pred Kongresom poskušal storiti samomor, so kongresniki predvčerajšnjim z njim ravnali prizanesljivo, kljub temu pa se po splošnem prepričanju ne bo mogel izogniti novim zelo jasnim in nedvoumnim vprašanjem o vlogi predsednika v tej aferi. Njegovo dosedanje pričanje pred Kongresom je sicer potrdilo, da je bil predsednik osebno vpleten v to akcijo, vendar zaenkrat o tem ne obstajajo nobeni dokazi.

Reaganova administracija je predvčerajšnjim doživela še en udarec. Tako imenovani neodvisni preiskovalec, sodnik Walsh je namreč uvedel preiskavo proti sekretarju za pravosodje Edwinu Meesu zaradi suma, da je firmi Wedch Corporation (pri kateri je imel finančne interese) omogočil, da je s Pentagonom sklenila pogodbo o prodaji orožja v vrednosti 32 milijonov dolarjev. Meese je, kot piše ameriški tisk, 7. član Reaganove administracije, ki se sooča s takšno preiskavo.

Že 142 mrtvih zaradi požara na Kitajskem

PEKING — Silovit požar, ki že teden dni pustoši gozdove in naselja v severovzhodni kitajski pokrajini Heilongjiang, je doslej terjal že 142 človeških življenj. Po zadnjih vesteh, ki jih je objavila agencija Xinhua, je močan veter potisnil plamene do predmestja mesta Tahe, približno 680 kilometrov severozahodno od glavnega mesta te pokrajine Harbina. Kitajska tiskovna agencija poroča, da je požar uničil že 460 hektarjev površine, od katerih 260 tisoč gozdnate površine. 6.500 gasilcev, vojakov in prostovoljcev se bori proti plamenom, ki ogrožajo mesto Tahe, v katerem živi 100 tisoč oseb. Vsekakor pa se bojijo, da požara ne bodo mogli zaustaviti vsaj še nekaj dni. Zato so že začeli z evakuacijo in s pomočjo prebivalstva, za kar so zadolžili več kot 10 tisoč vojakov, ki razpolagajo z 20 letali. Iz treh mesecev in številnih vasi, ki jih je požar že uničil, so izselili 51 tisoč prebivalcev.

Krvav dogodek v Veliki Britaniji

LONDON — Krvav dan v Angliji: neki moški, besen na taščo, jo je pobil s kladivom, nato je z nožem ubil dva sina, težko ranil ženo in naredil samomor s tem, da je požrl polno dozo uspavalnega sredstva. Tako je policija obnovila pokol, do katerega je prišlo v ponedeljek v Corringhamu, mestecu v Essexu. John Higgins, bivši predsednik krajevnega Rotaryja, je bil dobro poznan vsem. Sosedje so preiskovalcem povedali, da je bil moški prava žrtev svoje tašče, ki je ravnala z njim kot s hlapcem. V soboto so sosedje slišali kričanje, vendar do včeraj ni nihče obvestil policije. Tako so preiskovalci vdrl v stanovanje šele včeraj in zagledali pred seboj štiri trupla in težko ranjeno žensko.

Kdo odloča o mejah biogenetskega inženirstva? Hipotetična »člopica« odpira nova etična vprašanja

RIM — Izjave florentinskega antropologa Brunetta Chiarellija (objavili so jih v sklopu reportaže Giovannija Marie Pacija o bioinženirstvu za revijo Espresso) so temeljito razburile italijanske duhove. Chiarelli se namreč ukvarja z iskanjem nove etike in razglablja o tem, kako bi se obnašali genetski hibridi, recimo bitja, ki bi se rodila od človeškega semena in opičjega jajčeca. Kar pa je povsem zmedlo javno mnenje, od preprostega bralca do Nobelovih nagradencev, ni Chiarellijevo prepričanje, da je »člopica« tehnično uresničljiva (antropolog se oslanja na minimalno razliko v številu kromosomov), pač pa njegova trditev, da so nekaj takega že preizkusili v ZDA in to, da bi lahko »člopice« uporabljali kot rezervoar organov za presaditve ter kot delovno silo, ki bi bila namenjena težkemu in nevarnemu delu.

To je ljudi vrglo iz tira, kar je docela razumljivo in upravičeno, saj smo v sorazmerno kratki časovni dobi (nekaj let) zabredli v vse bolj komplicirano spiralo genetske manipulacije. Rodili so se prvi »zmr-

znjeni« otroci, še celo dvojčke je mogoče roditi z osemnajstmesečnim časovnim razmahom. Manj vsesplošno znani so sicer podatki o uspehih genetskih mutacij in testiranj v živalskem svetu. Chiarellijev poseg je v Italiji sprožil veržno informativno reakcijo, ki je omogočila, da smo zvedeli za obstoj britanske »kozovce«, živalskega hibrida brez rogov, a izredno bogatega na volni, in ameriške »donzebre« (»don« kot donkey, osel). V Franciji se je rodila tudi Julie, hčerka leva in »tiglevinje«. Samica, ki jo je skotila, je bila hibrid med levom in tigrom. Julie pa je živ dokaz, kako prepričanje, da so hibridi sterilni, ne drži.

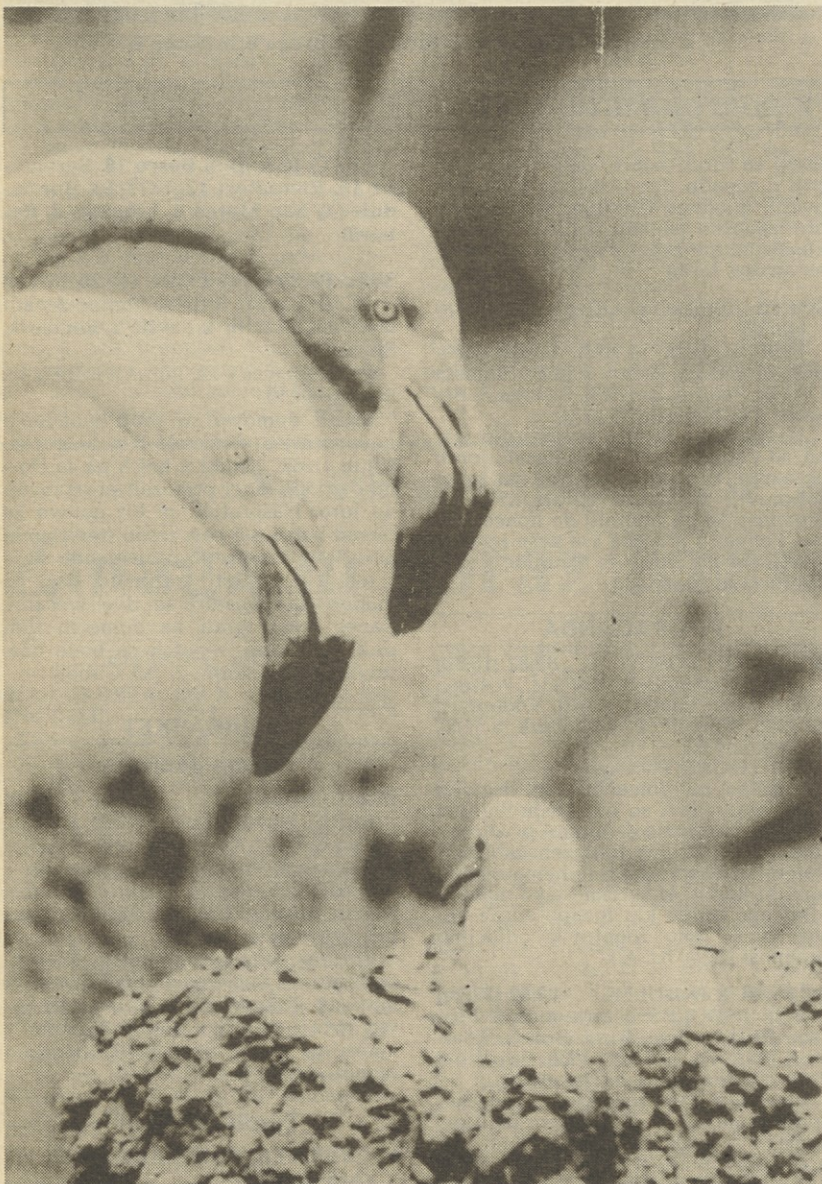
Tako se je človeštvo znašlo pred breznom, ne da bi si razjasnilo pojme, do kod sega raziskovalna etika, kam vse lahko povedejo genetske manipulacije. Raziskovalci trdijo, da je znanost evolucija, nekaj kar deluje centrifugalno, da je ni mogoče ustaviti. Bioinženirstvo bi npr. lahko pomagalo človeštvu, da se reši nekaterih dednih bolezni. Zdrave celice, ki jih umetno vstavimo v bolni organizem, bi lahko

ugonobile bolezni, »igranje« s kromosomi bi lahko pomagalo psihično prizadetim osebkom. Zaenkrat so vse to preizkusili na miškah in morskih prašičkih, preskok na človeka pa že trka na vrata.

Trka tudi na našo zavest, saj se vsi še predobro zavedamo tega, da stvari poznamo začetek, o koncu pa še ugibati ne moremo. Tudi ko bi se ukvarjali z najbolj srhljivo znanstvenofantastiko, bi nas hipotetične možnosti genetske manipulacije iznenadile. Chiarelli trdi, da je v ZDA opica zanosila s človekom. Iz ZDA sicer prihajajo nepotrne vesti, da so raziskovalci uničili ta zarodek, drugi spet trdijo, da tega poizkusa niso izvedli, nekateri molčijo.

»Člopica« je morda res še formula med zapiski zagrizenih ameriških bioinženirjev, moralna vprašanja njenega obstoja pa so vsem na dlani. Od živega bitja, ne človek ne opica, bi lahko prešli na umetno kloniranje človeka, lahko bi ustvarili neskončno število enakih osebkov, »spak« ali »nadljude«. Smo na tem, da si priskrbimo konkretno, a prav tako uničujočo, alternativo jedrske bombe?

Prvi spomladanski flamingo

Na sliki vidimo prvega puhatega flaminga (pravimo mu tudi plamenec zaradi živorožnate barve perja), ki se je zvalil letos spomladi v ZDA (AP)

Zapuščeni mož je ob zori vdrl v hišo ženinih staršev

Trije mrtvi in štirje ranjeni v družinskem pokolu pri Vareseju

VARESE — Trindvajsetletni Giuseppe Cusumano, ki je že večkrat kršil zakon, je včeraj ob zori v družinski hiši v kraju Morazzone (pokrajina Varese) povzročil pravi pokol. S puško je ubil svojo taščo, 43-letno Mirello Molteni in njena priletna starša Norino Colombo in Lorenza Antoninija, ranil pa je 23-letno ženo Lauro Antonini, njenega 47-letnega očeta Bruna, 51-letnega strica Silvia Moltenija in 76-letnega sosedo Enrica Baratellija, ki je mlado ženo hotel zaščititi pred morilecem.

Na osnovi prve rekonstrukcije preiskovalcev se je krvavi »podvig« odigral v dveh dejanjih, vmes pa se je morilec zapletel v oborožen spopad s karabinjerji. Z belim fiatom 131 je okrog 5. ure zjutraj prispel pred hišo družine Antonini, pred katero je sicer

postajal vsak dan v upanju, da bi ženo Lauro prepričal, naj se vrne domov. Pri 18 letih se je z njim poročila naskrivaj, proti volji staršev, pred tremi meseci pa ga je zapustila in se vrnila k staršem. Mladenec se je verjetno prepričal, da se mlada žena ne misli zlepa vrniti k njemu, zato je že večkrat grozil, da bo celi družini dal primerno »lekcijo«. In tako je tudi storil: najprej je v hišni veži naletel na ženo, stara starša in ju pobil s strelji iz puške. Žensko je pri priči umoril, medtem ko je moškega ranil in jo pobrisal. Medtem so priče že sprožile alarm in patrulja karabinjerjev mu je prišla na sled, vendar jim je odgovoril s strelji in jim ušel. Toda, njegov morilski bes še ni bil potešen. Vrnil se je

v hišo Antoninijevih in pokončal ranjenega ženinega starega očeta, umoril njeno mater in ranil strica, nato pa je šel k sosedovim, kamor sta se zatekla žena in njen oče. Tudi nanju in na sosedo je streljal in jih ranil. Vsi ranjenci bodo ozdraveli v 20 oziroma 30 dneh.

Morilec je po dejanju še enkrat uspel zbežati zasledovalcem, ki jim je vnovič odgovoril z orožjem. Kasneje so našli njegov avto, preresetan s krogli, za njim pa ni nobene sledi. Družina Giuseppea Cusumana je iz kraja Caltagirone v pokrajini Catania. Njegov oče je baje pred leti na Siciliji padel pod strelji mafije, Giuseppe pa ima v svojem kazenskem listu že prekrške zoper pravico zaradi kraje in prekupčevanja z mamili.

Moskovski cirkus v težavah Tjulenji zbežali na svobodo

MOSKVA — Naivnost in zaverovanost vase je krepko zagodila nekemu krotilcu, ki so mu trije tjulenji zbežali. Vasilij Timčenko je bil namreč prepričan, da bodo njegovi varovanci izvedli svojo točko tudi izven cirkusa, v morju pred nabrežjem Sočija, najbolj znanega sovjetskega obmorskega letovišarskega kraja. Tjulenji so res pred televizijskimi kamerami in tisočimi gledalcev mojstrsko izvedli svojo točko, ko pa bi se morali vrniti v kletko, so raje »izbrali svobodo«.

Krotilec pa se ni razburjal. Prepričan je bil, da se bodo njegovi varovanci prej ali slej vrnili, če drugega ne, ko jim bo pričelo kruliti v želodcu. Zmotno je mislil, da se ne bodo v cirkusu vzgojene živali znašle v svobodi, da ne bodo sposobne priskrbeti si hrane. Vsekakor je podcenjeval sposobnosti svojih varovancev. Zaman jih je čakal za uro obeda, na njegove klice se niso odzvali. Timčenka pa sedaj skrbi, saj bo vsak čas stekla širokopotezna akcija, da bi ulovili ubežnike, ki bo bržkone stala precej rubljev. Turisti v Sočiju so seveda na strani ubežnikov in upajo, da jih ne bodo polovili. Uprava moskovskega cirkusa Goszirk iz Moskve je sedaj besna na svojega krotilca, ki je vso zadevo skuhal zaradi svoje naivne zaverovanosti.

Pokol v Belgiji: sedem mrtvih

BRUSELJ — Sedem oseb je bilo ubitih v dveh flamskih kmetijah v Bogaardenu, kakih dvajset kilometrov jugozahodno od Bruslja. Umor je verjetno zakrivil en sam moški. Očitno gre za neprisebneža, ki je po zločinu zbežal z zelenim avtomobilom in policija ga še ni izsledila, kljub temu, da je v vsej državi organizirala pravi »lov na moža«.

Policija še ni posredovala vseh podatkov o žrtvah in o kraju dogodka. Vsekakor je gotovo, da sta med žrtvami tudi neka deklica in njena mati. Ostale žrtve so zakonca stara 90 in 84 let, njuna 46-letna hči, njen 54-letni mož, dvajsetletni vnuk ter deklica z materjo, ki sta stanovali v sosednji hiši. Ni znano, zakaj je do zločina prišlo in niti niso objavili imen žrtv in imena morilca, ki so ga baje že ugotovili.

Morilec se je ponovno pojavil v popoldanskih urah, nekaj kilometrov stran od kraja pokola. V kraju Denderwindeke je ponovno streljal in ranil dve osebi ter se zopet oddaljil z zelenim avtomobilom.